

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК СІХ

П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛЮТОГО 2002 РОКУ

ЧИСЛО 7

VOL. СІХ

FRIDAY, FEBRUARY 15, 2002

No. 7

Американська експертиза підтвердила автентичність записів М. Мельниченка

ВАШІНГТОН. - Народний депутат України Олександр Жир 7 лютого оприлюднив підсумки експертизи, котра підтвердила автентичність записів, зроблених, як стверджує колишній майор державної охорони Микола Мельниченко, у кабінеті Президента України Леоніда Кучми. Експертиза проведена відомим американським спеціалістом Брюсом Кенігом з фірми „Бек Тек” (BEK TEK). О. Жир, голова тимчасової парламентської комісії у справі розслідування зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, виступаючи на теле-прес-конференції у вашінгтонській студії Радіо „Свобода”, процитував звіт експерта щодо зразків п'ятьох записів, поданих на експертизу: в записах „немає жодних змін і редагування звукової інформації”. О. Жир підкреслив: Б. Кеніг упевнений, що записи Мельниченка монтажу не зазнавали і він, Б. Кеніг, готовий довести свою правоту у суді будь-якої юрисдикції та інституції. Майор Мельниченко також брав участь у прес-конференції.

(Закінчення на стор. 3)

Резолюція Сенату США у справі виборів в Україні

ВАШІНГТОН. - „Україна може стати справжнім партнером західних інституцій лише за умови, якщо вповні засвоїть демократичні принципи” - мовиться у резолюції сенаторів, серед співавторів якої є й колишня перша леді, сенатор від штату Нью-Йорк Гіларі Родгам Клінтон. Американські законодавці перестерігають українську владу „не допустити порушень, які мали місце під час президентських виборів 1999 року в Україні”.

Сенатори - співавтори Резолюції у справі парламентських виборів в Україні Бен Найтгорс Кемпбел (республіканець, штат Колорадо), Крістофер Дод (демократ, Коннектикут), Сем Бравнбек (республіканець, Кензас) й Гіларі Роддам Клінтон (демократ, Нью-Йорк) вважають, що „Україна зараз перебуває на критичному етапі її розвитку як повноцінного демократичного суспільства, й парламентські вибори 31 березня... відіграватимуть важливу роль у визначенні - чи Україна продовжує йти шляхом до демократії, чи зазнає невдачі в її демократичному розвитку”. Резолюцію американських законодавців 12 лютого передано на розгляд Комітету Сенату США із закордонних взаємин. Нагадаємо, що такого ж змісту резолюцію внесено місяць тому й у Комітет міжнародних взаємин Палати представників Конгресу США.

У документі американські сенатори наголошують „на важливості міцного партнерства між Сполученими Штатами й Україною” й водночас закликають українську владу провести чесні, справедливі та відкриті парламентські вибори”. Вносячи на обговорення документ, спіголова американської Комісії з

(Закінчення на стор. 3)

Спортивна делегація України вийшла на стадіон XIX зимової Олімпіади

Олімпійська збірна України на параді учасників XIX зимових Олімпійських ігор під час урочистої церемонії відкриття Олімпіади 9 лютого 2002 року. Фото УНІАН

САЛТ ЛЕЙК СІТІ. - 8 лютого урочиста церемонія відкриття XIX зимових Олімпійських ігор розпочалася на дещо сумній ноті - на стадіон було внесено американський прапор, знайдений в руїнах ньюйоркського „World Trade Center”, що нагадав про трагічні події 11 вересня. Прапор, що став символом духовного єднання нації, урочисто винесено під звуки американського гімну. Після цього 52.000 глядачів, присутніх на стадіоні, змогли побачити льодову

казку, головною ідеєю якої стало гасло Олімпіади „Запали вогонь в собі”. Головний персонаж цієї феєрії - маленький хлопчик - вивів на стадіон команди-учасниці.

Делегація збірної України, яку очолювала прапороносець, біатлоністка Олена Петрова, зробила коло пошани довкола головного стадіону олімпійського Салт Лейк Сіті. Олена

(Закінчення на стор. 22)

Ол. Жир: „Записи М. Мельниченка - автентичні”

Минулого тижня у Вашингтоні сталася подія, яка, можливо, ще більше затягне вузол українських проблем. Найавторитетніший у світі фахівець в царині експертної оцінки аудіозаписів Брюс Кеніг завершив дослідження плівок колишнього охоронця Президента Леоніда Кучми майора Миколи Мельниченка й зробив однозначний висновок: плівки автентичні. Для зустрічі з Б. Кенігом до американської столиці терміново прибув голова тимчасової парламентської комісії з справи розслідування зникнення журналіста Георгія Гонгадзе, народний депутат України Олександр Жир. Він отримав експертний звіт і запевнення Брюса Кеніга про його готовність давати свідчення в будь-якому суді. Спеціально для нашого тижневика народний депутат України Олександр Жир дав з цього приводу інтерв'ю.

- Записи майора Мельниченка вже двічі піддавалися експертизам і щоразу висновки експертів були не на його користь. Принаймні, результати жодної з експертиз не можна було використати в суді. Чим відрізняється експертиза Брюса Кеніга від двох попередніх і чи можна говорити, що в так званому касетному скандалі нарешті буде поставлено крапку?

- Так, справді плівки майора Мельниченка пробували піддавати експертизі і Міжнародний інститут преси у Відні, і приватна детективна фірма „Крол”. Але будь-який фахівець, який

хоч трохи займався розслідуванням криміналу й знайомий з вимогами до ідентифікації аудіозаписів, серйозно сприймати результати цих двох попередніх експертиз не може. Візьмімо, наприклад, результати Міжнародного інституту преси у Відні. Мені взагалі не зрозуміло, чому звернулися до цього інституту. Адже він жодного стосунку до проведення фахових експертиз аудіозаписів не має. Очевидно, комусь дуже хотілося якнайшвидше „поховати” плівки Мельниченка. В результаті цей інститут видав

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Парламентська комісія закликає Захід „зберігати відстань“ щодо Президента

КИЇВ. – Тимчасова комісія Верховної Ради у справі розслідування зникнення Георгія Гонгадзе 13 лютого ухвалила рішення звернутися до низки європейських організацій та провідних західних країн зі закликом дистанціюватися від Президента Леоніда Кучми. У зверненні українського керівника звинувачують у причетності до, як там сказано, кримінальної справи. Звернення запропонував депутат Сергій Головатий після того, як минулого тижня члени згаданої комісії оприлюднили результати нової аналізи аудіозаписів, зроблених охоронцем Президента Кучми в його кабінеті. Комісії Верховної ради не уповноважені робити заяв від усього парламенту і тому незрозумілим є статус заяви. Водно-

час у зверненні зазначається, що це вимушений крок, і члени комісії не говорять про дистанціювання керівників держав від України, зокрема від її народу, парламенту та уряду. На засіданні ухвалено також рішення звернутися до представників політичних сил, громадськості України своїми підписами підтримати це звернення і відіслати його до адресатів.

В Україні розпочалася передвиборна агітація

КИЇВ. – В Україні 9 лютого розпочалася передвиборна агітація. Відповідно до Закону „Про вибори народних депутатів України“ передвиборна агітація розпочинається за 50 днів до дня виборів (чергові вибори до ВР України відбудуться 31 березня). Передвиборна агітація закінчується останньої п'ятниці перед днем виборів.

ЦВК боротиметься з „двійниками“ у виборчій кампанії

КИЇВ. – До таких порушень виборчого законодавства, як примусовий збір коштів на виборчу кампанію, підкуп виборців, безкоштовне або за зниженими цінами надання товарів та послуг; використання службового становища на підтримку цієї чи іншої політичної сили, розповсюдження анонімної та наклепницької інформації додалися останнім часом також випадки „двійників“. Наприклад, у виборчих округах на Львівщині зареєстровані троє кандидатів у народні депутати з прізвищем Стецьків, двоє – з прізвищем Жир, у Житомирі – троє Петренків, у Криму – два Леоніди Грачі тощо. З цього приводу голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець 8 лютого заявив, що в ЦВК „думають“ над проблемою двійників, які творять конкуренцію тим чи іншим кандидатам у народні депутати у виборчій кампанії. На засіданні прес-клубу Асоціації працівників ЗМІ України М. Рябець підкреслив, що ЦВК не є органом для боротьби з кимось або чимось, але комісія має „деякі наміри в межах закону ідентифікувати цих осіб. Проте М.Рябець не повідомив, якими саме методами ЦВК боротиметься з „двійниками“.

Пола Добрянська відвідала Україну

КИЇВ. – 5-6 лютого в Україні перебувала Пола Добрянська, заступник Державного секретаря США. Завершуючи свою візиту вона зауважила, що Сполучені Штати Америки стурбовані повідомленнями про зловживання під час української виборчої кампанії. П. Добрянська сказала, що надходять скарги від груп виборців про порушення при реєстрації виборців та про недостатній доступ суб'єктів виборчого процесу до засобів масової інформації. Вона підкреслила, що Вашингтон хоче бачити українські вибори чесними та справедливими. Для цього важливим є проведення відкритих дебатів та забезпечення рівних умов для партій та кандидатів, а також забезпечення рівного доступу до ЗМІ та ролі неурядових організацій. П. Добрянська повідомила, що під час своєї візити зустрічалася з Президентом України Леонідом Кучмою, прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом, з представниками політичних партій, керівниками телекомпаній і неурядових організацій.

Справа Павла Лазаренка: нові подробиці

КИЇВ. – Генеральна прокуратура України 8 лютого знову звернулася до США з вимогою видати колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка, який в американській в'язниці очікує на суд за звинуваченнями у відмиванні великих сум грошей. В Україні проти нього також висунуті звинувачення у фінансових махінаціях. Крім того, оприлюднено подробиці розслідування вбивств народних депутатів Вадима Гетьмана та Євгена Щербаня. За твердженням Генеральної

прокуратури, замовником цих злочинів був экс-прем'єр Павло Лазаренко. Заступник Генерального прокурора М. Обіход повідомив: „Слідство збило достатні докази, на підставі яких висунуто офіційне обвинувачення колишньому прем'єр-міністрові України П. Лазаренкові в організації вбивств народних депутатів України Щербаня та Гетьмана“. Згідно з матеріалами слідства, за вбивство Євгена Щербаня було заплачено 2 мільйони доларів, а за вбивство Вадима Гетьмана – 850 тисяч доларів. На совість викритих злочинців слідча група віднесла і вбивство донецького підприємця Ахата Брагіна та підготовку замахів на життя таких політиків, як Олександр Волков та Ігор Бакай. Однак замовники цих убивств наразі не називаються. Верховна Рада 7 лютого припинила депутатські повноваження П. Лазаренка, майже через два роки після того, як колишній український прем'єр був засуджений у Швейцарії за відмивання грошей.

Посла Росії турбують антиросійські настрої

КИЇВ. – Посол Росії в Україні Віктор Черномірдин занепокоєний антиросійськими настроями в Україні. Приводом для такої заяви стала пригода 6 лютого, коли у Києві до приміщення Російського медіа-центру невідомі кинули пляшку зі запальною сумішшю. З цього приводу В. Черномірдин збирається офіційно звернутися до керівництва української держави. Покищо посол Росії зустрівся із провідником передвиборчого блоку „Руський блок“ Олександром Свистуновим, який висловив свої міркування про ставлення до Росії та росіян в Україні.

Еврокомісія допоможе Україні зміцнити кордони

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – 15 мільйонів євро на зміцнення кордонів України виділить цього року Єврокомісія в рамках програми ТАСІС, повідомив представник Єврокомісії Бернгард Богеншпергер. Така заява пролунала на конференції „Незаконна міграція в Україні“, що відбулася 30 січня в бельгійській столиці. 10 мільйонів євро підуть на облаштування контрольно-пропускного пункту „Рава-Руська“ на польській ділянці українського кордону, ще 5 мільйонів євро надано Єврокомісією на технічну допомогу на кордонах усієї України. Б.Богеншпергер зазначив: „Україна займає в Європі дуже важливу географічну позицію й разом з Білоруссю та іншими східноєвропейськими державами перетворилася на країну транзиту нелегальних мігрантів і організованої злочинності“. Голова української Державної комісії кордону Микола Литвин заявив на конференції, що тільки торік в Україні було затримано 5 тисяч нелегальних мігрантів. Держсекретар МЗС України з питань європейської інтеграції Олександр Чалий повідомив, що в Євросоюзі дедалі більше усвідомлюють, що слід зміцнювати як західний, так і східний кордон України.

За повідомленнями інформаційних агентств

Микола Мельниченко не буде кандидатом у народні депутати

Народний депутат Сергій Головатий виступає на засіданні Верховного Суду України в Києві 5 лютого 2002 року, де розглядався позов СПУ до Центральної виборчої комісії. Праворуч – голова СПУ Олександр Мороз, поруч із ним – народний депутат Іван Бокій.

КИЇВ. – Верховний суд України 8 лютого вирішив залишити без задоволення скаргу Соціалістичної партії (СПУ) на рішення Центральної виборчої комісії від 26 січня 2002 року про відмову в реєстрації кандидатом у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Миколи Мельниченка за списком цієї партії. Суд пояснив, що депутатом може бути обраний громадянин України, який на день виборів досяг 21-річного віку, має право голосу і проживає в Україні протягом останніх 5 років. Проживання в Україні передбачає проживання на території у межах державного кордону України, перебування на морських суднах, що перебувають у плаванні під українським державним прапором, перебування громадян України у відрядженні за межами держави в дипломатичних та інших офіційних представництвах і консульських установах, а також перебування громадян України за її межами відповідно до чинних міжнародних угод.

Судом встановлено, що М. Мельниченко 26 листопада 2000 року за власним бажанням виїхав за межі України, а 27 квітня 2001 року отримав проїзний документ біженця у службі імміграції та натуралізації Де-

партаменту юстиції США. За таких обставин зазначені в документах М. Мельниченка відомості про його фактичне проживання протягом останніх 5 років є недостовірними, а тому відмова у реєстрації відповідає вимогам закону про вибори.

Конвенція про статус біженців, на яку посилалися в ході судового засідання автори позову, не поширює свої положення на осіб, які підозрюються в скоєнні тяжких злочинів неполітичного характеру, а щодо М. Мельниченка порушено кримінальні справи.

У свою чергу, провідник СПУ Олександр Мороз на судовому засіданні зауважив, що „всі розуміють, хто стоїть за позицією виборчої комісії“. За словами О. Мороза, аналізу сьогодишнього рішення суду буде передано представникам Парламентської Асамблеї Ради Європи та іншим європейським інституціям, аби вони дали загальну оцінку ситуації в Україні.

УНІАН

ЦВК вже неодноразово робила винятки, зокрема у справах народних депутатів Ю. Звягильського, який проживав в Ізраїлі, і Блохіна, який перебував за кордоном в ув'язненні. – Ред.

Україна і відмивання грошей

КИЇВ. – Україна щонайменше до червня перебуватиме у так званому „чорному списку“ країн, що не припиняють відмивання грошей. Таке рішення ухвалила „Група фінансових дій“ – міжурядова організація, яка займається боротьбою з нелегальними фінансовими операціями. На пленарному засіданні у Гонг-Конгу, що завершилося 1 лютого, „Група фінансових дій“ не викреслила зі свого чорного списку жодної з 19 країн і територій, яких звинувачують у сприянні відмиванню грошей. Саме пленарне засідання „Групи фінансових дій“ було присвячене проблемі припинення доступу терористів до світової фінансової системи.

ПРАГА, Чехія. – До чорного списку „Групи фінансових дій“ Україна потрапила вперше у вересні минулого року, коли міжнародні експерти визнали, що країна не має достатнього захисту від легалізації кримінальних грошей, і фінансові трансакції з нею треба проводити дуже обережно. Це сталося через недосконалість правової системи України та відсутність цілісної системи боротьби з „відмиванням“ грошей. „Група фінансових дій“, що працює під егідою Організації з економічної співпраці та розвитку, зауважувала, що в Україні практично відсутнє навіть усвідомлення того, у чому полягає „відмивання“ грошей і яку небезпеку воно криє. Наявність таємних рахунків, відсутність обов'язкової системи повідомлення про підозрілі операції, відсутність співпраці з міжнародними організаціями з боротьби з „відмиванням“ грошей та відсутність фінансової розвідки в Україні – це були лише головні з цілого переліку зауважень „Групи фінансових дій“.

Українська влада заходила вправляти становище. З 1 січня 2002 року в Україні набрав чинності указ Президента про обов'язкову контролю за всіма фінансовими

операціями, які визначені законом як значні, тобто від 10 тисяч доларів, або сумнівні, і здійснюються на території України фізичними і юридичними особами. Другим помітним кроком на шляху боротьби з „відмиванням“ грошей стала організація фінансової розвідки як державного департаменту в складі міністерства фінансів, хоча в Україні до появи фінансової розвідки поставилися швидше з острахом, вбачаючи в ній ще один інструмент для переслідування можливих супротивників влади.

Недосконалість української правової та правоохоронної систем не залишилася таємницею для „Групи фінансових дій“, яка нарікала на те, що працівники державних та наглядових органів, які відповідають за боротьбу з нелегальними фінансовими операціями, є або некомпетентними, або скорумпованими. Тому, на думку деяких фінансових оглядачів, самими лише президентськими указами навряд чи вдасться переконати світ у тому, що в Україні дійсно мають намір серйозно боротися з „відмиванням“ грошей.

Марія Щур
Радіо „Свобода“

Протестують акціонери ЛАЗу

ЛЬВІВ. – Близько тисячі осіб 5 лютого взяли участь в акції протесту проти дій керівництва Львівського автобусного заводу. Демонстранти були обурені тим, що керівництво заводу не забезпечило участь усіх акціонерів підприємства у запланованих на цей день зборах. На знак протесту вони перекрили транспортний рух на одній з вулиць Львова. За словами очевидців, понад чотири години незадоволені акціонери жбурляли каміння у вікна на території заводу.

Водночас місцева міліція запевнила, що жодних протиправних дій не чинилося і потерпілих немає.

Однак у райвідділах міста було введено плян „Хвиля“, який застосовують при масових заворушеннях. Організатори стихійної акції переконані, що схожі протести з вимогами економічного характеру ще повторюватимуться неодноразово, доки не буде враховано інтереси всіх акціонерів ЛАЗу.

Радіо „Свобода“.

Від редакції. Подаючи цю вістку з України, відразу додаємо до неї коментар від Оксани Мазяр, нашої довголітньої читачки з Нью-Джерсі.

Відразу після події, згаданої у вістці, О. Мазяр зателефонувала до редакції „Свободи“ і запропонувала подати деякі зауваження тих мешканців Львова, які були присутні на автобуснобудівному підприємстві під час важливих Річних зборів.

Надаємо слово **О. Мазяр**:

– Треба відразу намагатися з'ясувати, чому люди, котрі зібралися на збори, так різко протестували проти дій організаторів тих зборів. Отже, викликали робітників заводу, власників акцій, але замість того, щоб вивести реальну фінансову ситуацію з тими акціями, не допустили людей до обговорення. Робітники, серед них і моя мама, від 9-ої години ранку до 3-ої після обіду стояли надворі, на зи-

мовому холоді, чекаючи, поки до них хтось вийде. Тисячний людський натовп чекав даремно на подвір'ї, відтак вся ця хвиля вихлюпнулася на вулицю, створивши тісноту. Не обійшлося без трагедій: авто збило жінку. Чи можна так поводитися зі своїми громадянами? Оскільки на цьому підприємстві працює 9,000 робітників, то чи не могли керівники передбачити, що на ці збори прийде декілька тисяч і подбати для них про нормальні умови для розмови і дискусії? Акціонери будь-якої компанії будь-якої країни світу не дозволили б себе трактувати, як худобу, так само це ображає і львівських власників акцій. Моя мама, котра вже має понад 70 років, багато літ тяжко працювала на цьому підприємстві. Навіть не будучи цілком здоровою, вона все ж прийшла на ці збори. Ані вона, ані хто інший не заслужив на таке ставлення до себе.

До відома членства УНСоюзу

У січні ц. р. у виданнях „Свобода“ і „Український тиждень“ було подано до відома членства і цілої української громади, що члени управ двох братських союзів – Українського Народного Союзу і Українського Братського Союзу провели у Скрантоні, Па., спільні наради. Завданням цієї зустрічі було переглянути можливість злуки обидвох організацій на їх запланованих чергових Конвенціях у 2002 році.

Ця вістка викликала зацікавлення у членів УНСоюзу. Члени, прочитавши вістку, відразу телефонічно бажали дістати у Головній канцелярії УНСоюзу подробиці такої злуки. Чуємося до обов'язку повідомити членство, що за місяць часу не було відповіді членів управи УБС на порушені про зустрічі справи, ані заходів, щоб скликати чергові наради.

Конвенція УНСоюзу починається 24 травня ц. р. Згідно з ви-

могою законів як Нью-Джерсі, так і Пенсильванії, треба за два місяці перед початком Конвенції, тобто до 24 березня ц. р., подати до відома членству у пресових органах братської організації повний текст документу про злуку. Такий документ ще не приготовлено.

Треба також наперед подбати, щоб злуку схвалив забезпечений уряд Нью-Джерсі, що забирає багато часу, і досі нічого в цьому напрямі не можна було зробити. Про всі ці вимоги повідомлено УБСоюз. Тому що до цього часу немає жодного підготування до злуки, є тільки мала надія, що справа злуки може бути подана до вирішення делегатам на черговій Конвенції УНСоюзу. Коли було б відновлено переговори, всі інформації будуть подані до преси.

Уляна Дячук,
предсідник УНСоюзу

Резолюція...

(Закінчення зі стор. 1)

питань безпеки й співпраці в Європі сенатор Кемпбел заявив, що хоча новий закон про вибори в Україні є й недосконалим у деяких аспектах, він все-таки створив передумови для проведення виборів. Щоправда, додав сенатор Кемпбел, „уже почали надходити повідомлення про порушення політичних прав та свобод у передвиборній кампанії“ в Україні. Американські сенатори закликають українську владу не допустити до того, щоб дійшло до таких порушень, якими були затьмарені президентські вибори 1999 року. У доку-

менті наведено низку прикладів таких порушень.

Як заявив сенатор Кемпбел, Україна має підтримку у Конгресі Сполучених Штатів Америки й резолюція „є виявом стурбованості сенаторів тим, на який шлях вступить Україна у цей теперішній критичний момент“. „Щирим побажанням є, – наголосив сенатор Кемпбел, – щоб Україна мала успіх як незалежна, демократична, стабільна та економічно сильна держава. Парламентські вибори стануть показником, чи Україна просувається вперед на демократичному шляху чи відходить від нього“.

Михайло Мигалисько
Радіо „Свобода“

Американська...

(Закінчення зі стор. 1)

Верховна Рада України замовила і оплатила експертизу, здійснювану Брюсом Кенігом. Він є міжнародно відомим експертом-аналітиком аудіо- і відео-записів.

Під час його кар'єри він перевіряв понад 13 тисяч аудіо- і відео-записів в Америці і 26 інших країнах, і 25 років працював для Федерального бюро розслідувань. Він був одним з експертів, які давали свідчення перед Конгресом у справі Вотергейту і президента Р. Ніксона, а також у нещодавній справі зі записами Моніки Левінської. Б. Кеніг також аналізував записи у справі вбивства президента Дж. Кенеді і ті, що стосувалися замаху на президента Р. Регена. Тепер він входить у групу аналітиків, які вивчають міру вини колишнього президента Югославії С. Мілошевіча, якого судить Міжнародний трибунал в Газі.

Всупереч звинуваченню з боку українського уряду, нібито записи М. Мельниченка були підроблені і „зліплені з фрагментів“, Б. Кеніг в останньому уступі його звіту, наданому для нашої газети, пише: „З точки зору „Бек-Теку“, зразки п'ятьох наданих для експертизи записів є безперервними і не зазнавали ніяких змін“. Звіт Б. Кеніга детально пояснює технічний аспект аналізу записів.

Наступного дня, 8 лютого, в Києві, заступник Генерального прокурора України Олексій Баганець в інтерв'ю агентству „Інтерфакс-Україна“ заявив, що результати експерти-

зи записів, отримані О. Жиром у США, не „мають юридичного значення для українського слідства“.

У Вашингтоні 8 лютого М. Мельниченко підійшов до Посольства України в США і попросив можливості зустрітися з послом або іншим представником посольства, однак ніяка зустріч не відбулася. Присутнім перед будинком Посольства українським журналістам М. Мельниченко пояснив, що він ще раз пробує апелювати до уряду України з тим, щоб офіційний Київ унеможливив передання записів Департаментові юстиції США. (В січні американський суд вирішив, що М. Мельниченко повинен віддати всі записи, однак М. Мельниченко не хотів цього зробити, стверджуючи, що записи містять державні таємниці України).

12 лютого, в Києві, голова Адміністрації президента України Володимир Литвин сказав, що висновок американської експертизи частини записів так званого „касетного скандалу“ для українського правосуддя „нічого не означає“. „Для України це – черговий папірець, який для української системи правосуддя нічого не означає“, – заявив Литвин, виступаючи на українському телеканалі ICTV у програмі „Факти докладно“.

На думку Литвина, „це просто певні політичні сили вибрали лінію поведінки на період передвиборної кампанії... я вас запевняю, що після 31 березня про записи забудуть до 2004 року, коли почнеться президентська кампанія“, – сказав він.

Ірена Яросевич

АМЕРИКА І СВІТ

Викрадений кореспондент – живий

КАРАЧІ, Пакистан. – Кореспондент “Волл стріт джорнал” Деніел Перл, викрадений у Пакистані 23 січня, – живий. Про це повідомив 12 лютого начальник поліції міста Карачі після допиту головного організатора викрадення американського журналіста. Ісламський екстреміст, уродженець Великобританії Ахмед Омар Саїд Шейх був заарештований вранці цього ж дня у місті Лагор.

У Газі почався судовий процес С. Мілошевіча

ГАГА, Голяндія. – У Міжнародному трибуналі ООН в Гаазі 12 лютого почався судовий процес проти колишнього президента Югославії Слободана Мілошевіча. Міністерство внутрішніх справ Югославії підтвердило, що одним з головних свідків прокурора міжнародного трибуналу Карли дель Понте стане колишній близький співпрацівник і довірена особа С. Мілошевіча, генерал поліції Властомір Джорджевіч. За це трибунал у Гаазі не буде порушувати проти нього судову справу. С. Мілошевіча будуть судити за злочини проти людяності у Косові, а також Боснії та Хорватії. В судовому процесі візьмуть участь понад 80 свідків. Головний прокурор трибуналу Карла дель Понте у своєму вступному слові назвала злочини, вчинені С. Мілошевічем, „середньовічними дикунствами і жорстокістю“. За її словами, „цей трибунал і процес яскраво продемонструє, що НИХТО не може стояти над законом і уникнути при цьому міжнародного суду“. С. Мілошевіч – перший в історії керівник держави, який постав перед Міжнародним трибуналом з воєнних злочинів. Звинувачення у геноциді пов'язані з конфліктом у Боснії, Хорватії та Косово. Очікують, що суд триватиме два роки.

Представники незалежних ЗМІ стурбовані ситуацією зі свободою слова в Росії

МОСКВА. – 10-11 лютого відбулася міжнародна конференція на тему „Влада преси й прес влади“, на якій пролунали діаметрально протилежні оцінки нинішньої ситуації зі свободою преси в Росії. Міністер з питань преси М. Лесін заявив, що держава не має ані бажання, ані можливостей контролювати засоби масової інформації, а журналісти самі винні в тому, що не розуміють ролі ЗМІ в суспільстві. Голова Всеросійської державної телерадіокомпанії Олег Добродєєв додав до цього, що засобів масової інформації в країні багато, інформаційний ринок постійно розширюється, але, вважає О. Добродєєв, кількість справжніх журналістів не збільшується. Разом з тим влада здійснює цілеспрямований наступ на незалежні засоби масової інформації. Журналісти з телеканалу ТВ-6 нагадали, що спочатку російська влада розправилася із старим НТВ, а коли команда редактора Євгена Кисельова закріпилася на ТВ-6, телеканал було ліквідовано. Російські правозахисники підтримали позицію незалежних журналістів й наголосили на тому, що тепер на російському телебаченні не залишилося жодного невідконтрольного державі інформаційного телеканалу.

У Німеччині зареєстровано найвищий в Європі рівень безробіття

БЕРЛІН. – У Німеччині набирає обертів скандал, пов'язаний з нещодавнім оприлюдненням офіційних статистичних показників зайнятості. З'ясувалося, що рівень безробіття, який за офіційними даними сягнув рекордної в усіх Європі позначки у 4 мільйони 300 тисяч, насправді набагато вищий. Скандал спричинила трагічна загибель колишнього шефа бюро з питань праці землі Саар, який вчинив самогубство минулого тижня. Оглядачі пов'язують цей факт з перевіркою діяльності його відомства рахунковою палатою, яка виявила факти свідомого прикрашання статистики щодо рівня зайнятості.

ФБР остерігає перед загрозою нових терактів

ВАШІНГТОН. – Представники Федерального бюро розслідувань (FBI) остерегли, що можливі нові терористичні акції на території США чи проти американських громадян і установ у Ємені. Остання інформація, якою володіє ФБР дозволяє зробити висновок, що терористичні акції планувалися вже на 12 лютого. ФБР підозрює, що за організацією злочинів стоїть народжений в Савдівській Аравії ель-Рабей, відомий як Фуркан. Повідомляється, що він подорожує з паспортом громадянина Ємену. Оприлюднюючи цю інформацію, представники ФБР послалися на результати допитів захоплених в Афганістані талібів та бійців терористичної організації „Аль-Кайди“. Це уже четверте попередження після терактів у США 11 вересня минулого року.

У Чехії оприлюднено архіви комуністичних спецслужб

ПРАГА. – Парламент Чеської республіки 11 лютого ухвалив закон щодо доступності архівів комуністичної державної безпеки для усіх громадян країни. Таким чином, у Чехії, як і в Східній Німеччині, кожний громадянин матиме можливість без перешкод ознайомитися з діяльністю каральних органів тоталітаризму. Новий закон дозволить навіть емігрантам ознайомитися зі справами, заведеними на них комуністичною розвідкою. Під написом „таємно“ залишаються нечисельні матеріали, які, на думку влади, можуть зашкодити національним інтересам республіки. Закон ініціював 10 років тому відомий чеський антикомуніст Петр Цибулка, оприлюднивши агентурні списки та кадровий склад державної безпеки. Закон уможливиле користування матеріалами жертвам тоталітарної сваволі, науковцям, журналістам, громадським діячам.

Померла принцеса Маргарета

ЛОНДОН. – У суботу, 9 лютого, померла мирно уві сні 71-річна принцеса Маргарета, молодша сестра королеви Великобританії Єлисавети II. Поруч з нею були її двоє дітей. Поховали її 15 лютого у Віндзорському замку. Її смерть наступила три дні після того, як королева відзначила 50-ту річницю успадкування престолу, після смерті в 1952 році її батька короля Джоржа VI.

Посол США вітає ухвалення закону про компакт-диски

КИЇВ. – Посол США в Україні Карлос Паскуаль в ексклюзивному інтерв'ю телевізійному каналові „1+1“ 2 лютого оприлюднив офіційну позицію США в питаннях українсько-американських взаємин після впровадження економічних санкцій з приводу нелегального виробництва в Україні компакт-дисків.

– *Пане посол, як американська сторона оцінює українські коментарі з приводу санкцій, і наскільки доречний, на Вашу думку, термін „торговельна війна“?*

– Відповідь української сторони, українського уряду дуже професійна і відповідальна. У сфері інтелектуальної власності ми визначили подібні цілі – запровадити такий режим інтелектуальної власності в Україні, який створить сприятливі умови для інвестицій та дозволить Україні досягти своєї мети вступу до Світового об'єднання торговців. З американської сторони ми дивимося на закон, який ухвалила Верховна Рада, та президентський указ, який був підписаний. Ми хочемо визначитися зі свого боку, чи ці документи дають урядові можливості і сили для боротьби з піратством. Стосовно експорту птиці, знову ж таки ми маємо подібні цілі – це американський експорт безпечної птиці. Ми почуваємося дуже впевненими щодо якості продукції наших птахівників. І зараз ми досягли згоди в тому, що ветеринарні експерти з України та США мають домовитися про сертифікацію, яка визначала б умови виробництва м'яса птиці, що експортується зі США. Між США і Європейським союзом були торговельні суперечки – від м'яса до бананів чи навіть літаків. Це наші найближчі друзі і союзники. І тому це нормальна річ, яка трапляється у двосторонніх взаєминах. Тепер з Україною ми на правильному шляху до вирішення цих проблем.

– *Президент України сказав, що жодна країна світу не має такого жорсткого закону з приводу ліцензування. Чи існують прецеденти аналогічного тиску США на інші країни з метою прийняття такого закону, і чи не боїться американська сторона, що прийняття такого закону в Україні посилює позиції російських піратських виробників? Чи США так само поставляється до Росії?*

– Я радий, що Президент Леонід Кучма порушив це питання, бо багато людей несвідомі частини деталей у цій справі – переважно про це знають лише галузеві експерти. Нещодавно багато країн ухвалили закон про інтелектуальну власність такого типу. Такі закони зараз є в Китаї, Тайвані, Макао, Малайзії, Болгарії. За інших обставин – з Китаєм, наприклад, США були близькі до накладення торговельних санкцій на 1 мільярд доларів китайського експорту до США. Стосовно Росії ми зараз бачимо, як російські виробники звертаються зі запитом до наших торговельних представників, щоб довідатися більше про ці санкції, бо вони починають розуміти, що це дуже серйозне питання. Різниця у ставленні до країн не буде. Якщо якась різниця і була стосовно України, то це в тому, що ми дали Україні набагато більше часу, щоб вирішити проблему, ніж давали будь-коли будь-якій іншій країні до запровадження санкцій. І останнє, що я хочу сказати. Багато українських законослухняних виробників підтримують таке законодавство, бо вважають, що це створить сприятливий інвестиційний клімат для їхніх підприємств. Вони матимуть можливість видавати компакт-диски світових виконавців в Україні з українською обкладинкою.

Євген Глібовицький

Чому О. Омеляченко не пішов у відпустку?

КИЇВ. – На період передвиборної агітації Київський міський голова Олександр Омеляченко, який є головою політичного блоку „Єдність“, згідно з вимогами закону про вибори, написав заяву про свою відпустку з 11 лютого, щоб узяти участь у виборчій кампанії. О. Омеляченко має дві посади – голови міської ради, яким він був обраний, і голову державної міської адміністрації – за призначенням Президента. На цю посаду він міг би повернутися, коли б програв вибори.

Президент Л. Кучма 11 лютого підписав розпорядження про відпустку О. Омеляченка на період передвиборчої кампанії, але того ж дня О. Омеляченко відкликав з Адміністрації Президента свою заяву про відпустку.

За словами О. Омеляченка, до такого кроку його спонукали, перш за все, обставини, коли з боку президентської адміністрації, без його відома, було зроблено спробу призначити виконуючим обов'язки голови Київської міської адміністрації іншу людину – Ігоря Шовкуна.

О. Омеляченко розцінив це як спробу усунути його від влади. „Було здійснено спробу усунути мене з посади голови Київської

міської державної адміністрації, фактично це була спроба захоплення влади, – заявив на радіо „Свобода“ О. Омеляченко. Для остаточного з'ясування ситуації О. Омеляченко чекає на зустріч з Президентом, який з 11 лютого перебував з триденною робочою візитом у Росії.

12 лютого О. Омеляченко продовжував виконувати обов'язки голови Київської міської державної адміністрації. Позачергова сесія Київської ради підтвердила повноваження Київського міського голови. 11 лютого депутати Київської ради більшістю голосів висловили недовіру Ігореві Шовкуну.

Директор Інституту політики Микола Томенко вважає, що київське протистояння має виразний політичний характер. Л. Кучма робитиме все, щоб максимально сконцентрувати зусилля влади і підприємців на підтримку тих виборчих блоків та партій, що беззастережно підтримують курс Президента і його команди. Цим пояснюється і призначення І. Шовкуна. О. Омеляченко, який очолює блок „Єдність“, відмежувався від пропрезидентського блоку „За єдину Україну!“

За матеріалами ЗМІ

Олександр Жир...

(Закінчення зі стор. 1)

щось дуже незрозуміле. По-перше, його висновки ніким не підписано й вони є, по суті, анонімними. По-друге, як можна було провадити експертизу записів, жодного разу не зустрівшись з тим, хто ці записи робив? Адже з цього, як правило, й починається будь-яка експертиза. І по-третє, не можна довіряти експертним оцінкам, які зроблені без детального вивчення звукозаписуючої апаратури, адже ні диктофона, ні периферійних пристроїв, за допомогою яких здійснювалися записи, ці анонімні експерти не бачили. Щодо експертизи фірми „Крол”, то я, як професійний працівник спецслужб (а я пройшов усіма шаблями службової драбини – від лейтенанта до полковника Служби безпеки), взагалі вважаю для себе принизливим давати їй якісь оцінки. Усі ці висновки побудовані не на фаховому технічному аналізові, а на припущеннях. Головний висновок цих псевдоекспертів полягає в тому, що оскільки з самим Мельниченком їм зустрітися не вдалося, то це дає підстави стверджувати, що плівки підроблені. Ось така аргументація. Це просто смішно. Я думаю, що й сам Президент Кучма розуміє, яку „свиню” йому підклав Тигіпка з цим „Кролом”.

– Чим же відрізняється експертиза, проведена Брюсом Кенігом, від двох попередніх?

– Насамперед професійністю. Комісія, яку я очолюю, з самого початку ставила за мету знайти таку структуру й таких експертів, які визнані в світі, як неупереджені професіонали і яким довіряють найвищі судові інстанції. По-друге, ми хотіли, щоб експертиза проводилася відповідно до рекомендацій Федерального бюро розслідувань США (FBI), оскільки там мають величезний досвід в цій галузі. В пошуках професіонала зупинилися на особі Брюса Кеніга, який очолює приватну фірму з проведення експертиз аудіо- та відеоматеріалів Бек Тек. Це відомий в усьому світі фахівець з експертних досліджень звукових та відеозаписів, який має бездоганну репутацію. Він пропрацював 25 років в системі „FBI”, з яких 20 років вважався провідним аналітиком аудіо- й відеоматеріалів. Пан Кеніг робив експертизи звукозаписів в таких резонансних справах як Вотергейтський скандал, замах на

Президента Регена, скандал, пов'язаний зі стосунками Президента Клінтона з Монікою Левінською. Нині він запрошений до аналізу звукозаписів на судовому процесі проти колишнього югославського президента Слободана Мілошевича в Гаазі. Одним словом, не довіряти експертним оцінкам Брюса Кеніга не зможе жодний слідчий і жодний суд.

– Для дослідження Брюсові Кенігу було передано всі наявні в Мельниченка звукозаписи чи тільки якісь фрагменти?

– Він отримав для експертизи записи, зроблені майором Мельниченком в кабінеті Президента Кучми, в яких йдеться про журналіста Георгія Гонгадзе, а також записуючий пристрій й периферійні пристрої, з допомогою яких здійснювалися ці записи. Крім того, Брюс Кеніг мав можливість детально розпитати в Мельниченка, в який спосіб робилися записи. Лише після цього він почав працювати. Найбільше часу, за свідченням самого Кеніга, пішло на вироблення ефективної методології проведення цієї експертизи, яка б виключала будь-яку похибку у висновках. І на сьогодні ми маємо лабораторний звіт, який надано нашій комісії як офіційний документ експерта. Підкреслюю, що звіт надано не приватній особі, а конституційному органу України, який, до речі, виступив і замовником експертизи.

– І що ж в цьому звіті?

– В ньому зроблено висновок про те, що передані для експертизи звукові матеріали автентичні й не зазнавали жодного монтування. Це є цілісні записи, зроблені в одній і тій же місці. Отримуючи від Брюса Кеніга звіт, я мав з ним ґрунтовну бесіду. І він запевнив мене, як голову слідчої комісії Верховної Ради України, що готовий дати свідчення й слідчим органам і, що є дуже важливим, в суді. Окрім того, він готовий зустрітися з будь-якими фахівцями, які сумніваються в автентичності плівок Мельниченка, й довести їм, що жодних підробок чи монтажу вони не зазнавали. До речі, Брюс Кеніг багато разів виступав в судах США найвищої інстанції як експерт й жодного разу суд не мав сумнівів щодо якості проведених ним експертиз. Сьогодні ми можемо нарешті сказати, що в касетному скандалі буде поставлено крапку.

– Давайте згадаємо, як починався цей грандіозний скандал. Народний депутат Олександр Мороз оприлюднив записи майо-

ра Мельниченка ще до технічної експертизи. Чи не було це помилкою? Адже саме відсутність такої експертизи дозволила кувейтській владі заявити, що все це підробка, а мовляв, Мороз, програвши президентські вибори, зводить з Президентом Кучмою політичні рахунки. Масові народні маніфестації під гаслом „Україна без Кучми” також захлинулися, бо багато людей не довіряли цим записам. Чому поставили воза поперед коня й спочатку використали записи для галасу, а вже потім почали шукати експертів, які довели б, що записи автентичні?

– Це запитання не до мене. Ви маєте рацію, коли кажете, що воза поставили поперед коня. Необхідно було спочатку ці записи передати експертам, потім юристам, а вже в останню чергу – політикам. Коли я очолив слідчу комісію, то почав будувати її працю на тому принципі, що ми не маємо права нікого звинувачувати, аж доки не матимемо неспростованих доказів його вини. Я не хочу нікому закидати, але ті, кому спочатку довірявся майор Мельниченко, діяли непрофесійно. Це ще раз підтверджує істину, що кожний має робити ту справу, яку він знає. Олександр Мороз та його однодумці вважали, що достатньо почути знайомі голоси на плівках, щоб кинути на адресу влади звинувачення. Якби ж ці записи найперше потрапили до правника, то він однозначно порадив би: спочатку, ще до оприлюднення, необхідно терміново провести технічну експертизу. Окрім того, народний депутат України Мороз недооцінював сили нинішньої правлячої верхівки в Україні, міри криміналізації влади, не враховував того, що особи, голоси яких лунають на плівках Мельниченка, зайшли дуже далеко і вони зроблять усе, аби відкинути будь-які звинувачення й вийти сухими з води. Бити їх можна лише неспростованими аргументами, які нічим крити. Такими, як експертиза Брюса Кеніга.

– Ви маєте на руках експертний звіт, маєте запевнення Брюса Кеніга, що він готовий свідчити в суді. Які подальші кроки комісії, яку Ви очолюєте?

– Це визначить сама комісія. Моє завдання відразу після повернення до Києва терміново скликати засідання комісії й ознайомити її з результатами моєї поїздки до Америки. Я переконаний, що наші кроки будуть не тільки жорсткими стосовно осіб, голоси яких лунають на плівках, але й юридично обґрунтованими. Ми не маємо більше права гратися в незрозумілі ігри. Настав час професійно діяти.

– Але як це можна зробити в українських умовах, коли прокуратура виконує вказівки Президента?

– Я не дивлюся на ситуацію в Україні так трагічно. Докази, які я отримав у Вашингтоні, настільки переконливі, що особи, голоси яких лунають на плівках, мають бути позбавлені влади. Таке право надане слідству. Єдиний виняток – Президент України. Стосовно нього Конституцією передбачено особливу процедуру – імпідмент. На мою думку, якщо Президент справді переконаний, що всі звинувачення проти нього не мають під собою реального підґрунтя, він

сам повинен ініціювати процедуру імпідменту, щоб в такий спосіб захистити своє добре ім'я. Хоч тепер я переконаний, що захищати особливо немає чого, бо експертний звіт Брюса Кеніга спростувати буде дуже важко. Якщо ж ваша оцінка української ситуації підтвердиться й там нікому буде встановлювати істину, наша комісія звернеться до міжнародних організацій.

– Тобто якщо в Україні не знайдеться сміливих прокурорів і суддів, а парламентарі не вдасться оголосити Кучмі імпідмент, то за справу візьмуться закордонні правники? Чи є для цього правова база?

– Ми живемо в глобалістичному світі. Згадайте, як в Лондоні затримали чилійського екс-диктатора Піночета чи як тепер в Гаазі судять колишнього провідника Югославії Мілошевича. Сьогодні ми маємо не тільки ці прецеденти, коли у відповідності з міжнародним законодавством на лаві підсудних опиняються особи, які скоїли злочини проти людяності. До таких зокрема належить застосування тортур. Україна недавно приєдналася до міжнародної Конвенції 1984 року, яку підписали представники 118 країн світу і в якій записано, що кримінальна справа проти осіб, які застосовували тортури або давали санкції на їхнє застосування може бути порушена міжнародним трибуналом або на території будь-якої з тих країн, які підписали й ратифікували цю Конвенцію. Отже, якщо не захочуть діяти в Україні, своє слово скаже міжнародна спільнота. І ті, хто давав вказівки вбивати журналістів, по-звірячому бити народних депутатів (на плівках майора Мельниченка зафіксована розмова Президента Кучми, коли він дає наказ побити народного депутата України Єльшкевича), будуть покарані.

– Щоб цього справді добитися, треба багато часу, а вашій комісії залишилося працювати кілька тижнів. Адже повноваження нинішнього складу Верховної Ради закінчуються?

– Так, нинішнім складом ми завершуємо незабаром свою працю. Але майбутня Верховна Рада не зможе не взяти до уваги результати нашої діяльності. Я перед поїздкою до США сказав журналістам, що якщо плівки Мельниченка виявляться автентичними, то Кучма має сісти на лаву підсудних. І я переконаний, що так воно й буде. Без усяких сумнівів, у новому парламенті буде створено комісію з розслідування справи Георгія Гонгадзе та інших порушень українських законів з боку вищих посадових осіб України. Адже вони не тільки наказували знищити незалежного журналіста, а й мільйонами, мільярдами розкрадали Україну, фальшивували результати президентських виборів, незаконно торгували зброєю, дозволили ошукувати народ відвертим злодюгам і бандитам. За все це хтось повинен понести покарання. І я вірю, що справедливість переможе вже найближчим часом. А Миколу Мельниченка, який діяв, аби захистити нашу країну від владоможного криміналітету, Україна зустріне незабаром як свого героя.

Інтерв'ю вів
Валентин Лабунський

Результати експертизи, здійсненої фірмою Бек Тек, коментує, спеціально для „Свободи”, Микола Мельниченко:

– Я дуже радий, що нарешті своє слово сказав авторитетний у світі експерт. Вірю, що все тепер зміниться на краще. Вірю, що Україна нарешті зрозуміє, хто нею править і куди веде. Мені було дуже важко увесь цей час після оприлюднення записів Олександром Морозом. Іноді здавалося, що не витримаю такого напруження. Але тепер вірю, що правда переможе. І зроблю все від мене залежне, щоб злочинці дістали своє.

Минулої п'ятниці, 8 лютого, я намагався передати в посольство України у Вашингтоні своє звернення до керівництва нашої держави з проханням захистити державні таємниці України, які наявні в моїх записках. Якщо це прохання знову проігнорують, то я змушений буду передати плівки Департаменту юстиції США й співпрацювати з американським правосуддям. Рішення Верховного суду про відмову мені в реєстрації кандидатом в народні депутати я очікував. На жаль, в Україні майже не залишилося установ, які б не боялися Леоніда Кучми. Але він помиляється, якщо думає, що на нього немає впливу. Своє слово тепер скажуть юристи за кордоном. Вірю, що правда й справедливість рано чи пізно переможуть, інакше не варто було й починати цю боротьбу.

Записав **Валентин Лабунський**

Сцілли і Харібди нашої мови

Як приємно, як по-людськи звучить це слово-дієслово: домовитися. Усі теперішні проблеми українського суспільства, малі й великі, врешті-решт можна розв'язати, якщо народ виявить добру волю і зрілу здатність про все домовитися. А для цього треба говорити однією мовою. Говорити однією мовою – це не просто засіб домовляння щодо різних довоколишніх проблем, це – шлях до глибокого порозуміння між людьми, до того порозуміння, що має власну самоцінність, бо охоплює не тільки зовнішній світ, але й світ почувань та емоційних нюансів, уподобань, сердечних прив'язань, надій. А з цим сама мова стає особливою вартістю суспільного й індивідуальною вартістю, засобом, який гармоніює життя. Щоб збурити його, позбавити ладу, ясності, внести незгоди і протистояння – досить свавільно втрутитися в самотутній плін мовної ріки. Саме це сталося з нашою рідною мовою. Не могли її скасувати ні царським, ні більшовицьким указом, не могли знищити, бо для цього треба було знищити весь наш народ, – то вдалися до „шовкових“ теорій про „спільну колыску“ і „злиття націй“. І маємо сьогодні пресумні висліди: Україна користується правописом, який у десятках пунктів віддзеркалює фальшиву „тенденцію до зближення“ української мови з російською. Лексика збіднена, бо багатіші українські діалекти оголошувалися „архаїчними“ й опинялися поза літературною мовою, протягом майже усього ХХ сторіччя не розвивалася термінологія, так що навіть ті вчені, для котрих українська мова є рідною, не володіють науковою українською мовою у повній мірі.

Тим часом шляхетні і мужні зусилля мовознавців на чолі з директором Інституту української мови НАН України д-ром Василем Німчуком, які подали на розгляд уряду дуже прогресивний проєкт нової редакції „Українського правопису“, закінчилися сумно: цей проєкт, без ніяких виправдань і обґрунтувань, відкладено, незважаючи на те, що він повертає українській мові її природність, і що проєкт високо оцінили наші найбільші мовні авторитети, зокрема закордонний член державної Правописної комісії академік Юрій Шевельов. А коли справа зупиняється на піддорозі, то це ще гірше, ніж якби її взагалі не починали. Бо в процесі бурхливого, вкрай політизованого обговорення проєкту всі пересварилися, після чого і в Україні кожен став писати, як хоче, і наша діяспора не знає, як далі бути.

І все ж не це є головною проблемою. Раніше чи трохи пізніше, але ми пройдемо між усякими правописними Сціллами і Харібдами, ми неодмінно домовимось щодо найкращих варіантів мовних правил. Усі наші незгоди і різниці – це частковості, загальною ж правдою є те, що і народ наш, і наша мова – живі. Ми домовимось! Але передусім мусимо створити міцну за поруку життю нашої мови і нашого народу. Не може бути й натяку про перетворення України у ще одну російськомовну країну. А небезпека така все ще є. Її визнають вже й ті діячі, котрі ще недавно пишалися, що українська держава – дуже демократична і доброзичлива до своїх національних меншин і їхніх мов. Як, наприклад, колишній представник України в ООН і колишній міністер закордонних справ Геннадій Удовенко. Ось що він сказав цими днями в розмові з комісаром ОБСЕ у справах національних меншин Рольфом Екесусом: найбільшою проблемою в Україні є не функціонування мов національних меншин, а української як державної.

Цю проблему треба будь-що розв'язати. Зсунути з етнічної мапи світу українську мову – гріх не лише супроти цього світу, але й супроти Бога. Судячи з української преси, це розуміють дуже багато українських росіян, людей зі справедливими серцями. Та практичну відповідальність за розв'язання цієї великої, можна сказати, міжнародної, проблеми несе провід незалежної української держави.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про світову епідемію дивної хвороби

Різні нові хвороби приходять у світ, лякаючи людство та змушуючи лікарів шукати ради. Але ось ця остання – справді дивна, бо хоч від неї ніхто не вмирає, але ніхто й ефективних ліків не годе запропонувати.

Ця „хвороба“ має дуже мало спільного із медициною, радше – із психічним станом сьогодинського світу, а називається вона дуже невинно: „відмивання“. Сподіваюся, читачі вже здогадалися, що мова тут – про жахливу епідемію „легально-го“ крадіжув великих сум грошей, звідки й походить ця „діагноза“: „відмивання грошей“. Чому така назва, коли у всіх випадках ідеться про звичайну крадіжку – справді невідомо, як теж невідомо, хто винайшов термін „відмивання“, який прийнявся у всіх мовах. Але це слово тепер – міжнародна назва, під якою ховаються мільйони привласнених грошей – тільки не звичайними злодіяшками, а високопоставленими особами в політиці чи економіці. Україна перейняла це окреслення і це поняття разом із здобутою незалежністю, і від того часу раз-у-раз одержуємо відомості про різні грошові надужиття (щоб не ужити точніше слово) різних „активних діячів“ суспільного життя. Розуміється, спільнота, довідаючись про такі випадки, жахається, засуджує і... бере до відома, не маючи ніяких можливостей таких високих „злодіяшків“ покарати.

Але читаючи пресу та слідкуючи за розвитком подій у світі, а вже зокрема у нашій „другій“ батьківщині – США, ми раз-у-раз натрапляємо на інформацію про „відмивання“ грошей у всіх прошарках громадського життя США, і це трапляється на денному порядку так часто, що годі встигнути за цими „новинами“: не встигне охолонути одна сенсація, а вже на п'яти її наступає інша, свіжіша – на поверхню виходять усе більші й більші мільйони, які „відмив“ для себе той чи інший державний муж, дипломат чи провідник в економічному секторі.

Якийсь час сенсація займає перші місця в засобах інформації, а відтак затихає й дуже рідко, аби не сказати – ніколи, довідуємося про об'єктивне розстеження процесу „відмивання“ грошей. Чи не нагадає воно нам скандал із Лазаренком? Писали, інформували, а від якогось часу все затихло.

В останньому часі американська інформаційна мережа повна статтей та вияснень з приводу скандалу з інвестиційним підприємством „Енрон“. Хоча тут не було чіткого „відмивання“ грошей, а все ж нечесні провідники фірми „Енрон“ „допомогли“ численним невинним американським громадянам позбутися їх потом зароблених пенсійних фондів. Але поруч із тим найновішим скандалом сторінки американської преси щодня переповнені різними історіями відмивання грошей. Ось відомий американський дипломат з гарвардським докторатом потрапив під суд за величезні „хабарі“, які отримував від корейського підприємства, і суд засудив його „аж“ на три роки випробування. Ось заступник президента корпорації, що має допомагати у спорудженні нових будинків, який „великодушно“ працював „даром“ в цій корпорації, просто украв там понад один мільйон доларів. На сторінці „Нью Йорк Таймс“ з датою неділі, 10 лютого, знаходимо статтю-інформацію, що фінансовий магнат зумів вкрати 200 мільйонів від різних забезпечених підприємств, які мав у своїй опіці, а його помічник, колишній старшина поліції, йому допомагав.

Ось так епідемія фальшувань, крадіжув чужих грошей котиться безупину не лише в США, але також в різних європейських державах – то як тут дивуватися, що сьогднішні українські політичні та фінансові фігури беруть собі за приклад західний світ? А може, тільки саме тепер в Україні панує епідемія цієї жахливої хвороби?

О-КА

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу \$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Пам'ятаймо про Україну!

Адміністрація „Свободи“	
Адміністратор Володимир Гончарик	(973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень	
Марійка Осціславська	(973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата — Марійка Пенджола	(973) 292-9800 (дод. 3042)

Привітайте

Ваших рідних, друзів і приятелів на сторінках „Свободи“

ВЕЛИКОДНІ ПОБАЖАННЯ

22 БЕРЕЗНЯ і 26 КВІТНЯ 2002 р.

Спеціальні ціни на поздоровлення

1/16 сторінки	30 дол.
1/8 сторінки	50 „-“
1/4 сторінки	100 „-“
1/2 сторінки	200 „-“
ціла сторінка	400 „-“

Оголошення приймаємо

за новим стилем до 8 БЕРЕЗНЯ 2002 р.
за старим стилем до 12 КВІТНЯ 2002 р.

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ОПЛАТОЮ, надсилати до:
„Svoboda“, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Attn. Advertising Department

або звертатися до:

Марійки Осціславської, тел.: 973 292-9800 дод. 3040 або
Володимира Гончарика, тел.: 973 292-9800 дод. 3041

Факс: 973 644-9510
E-mail: svoboda@att.net

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чому ми повинні цікавитись виборами в Україні?

Залишки партотратичної влади в Україні не сприяють розвиткові державної незалежності та поліпшенню добробуту народу. Анти-українські тенденції та русифікаційні процеси посилюються, принижуються національні цінності, народ втрачає національне відчуття та віру в самобутність.

Намагання патріотичних угруповань усвідомити народні маси не мають успіху без доступу до засобів масової інформації, які є власністю олігархічної влади. Ми свідомі того, що без інформаційних засобів ця мовчазна більшість сама не подолає існуючих перешкод.

Гаряча передвиборна кампанія вже почалася. Першими жертвами наклепів стали патріотичні провідники національно-демократичних партій, зокрема бльок „Наша Україна” Віктора Ющенка. Мабуть, не так супротивники В. Ющенка бояться його самого, як зростаючого всенародного довір'я до нього.

„Наша Україна” зараз тішиться найбільшою популярністю, але можливість злуки комуністів з соціалістами може створити іншу ситуацію.

Чи можемо ми пасивно спостерігати за боротьбою, в якій вирішається майбутнє нашого народу і його незалежності? Діаспорні українці ніколи не боялися стати в обороні прав нашого народу, тож і тепер нам не личить стояти мовчки. Звернімось з діаспори силою мільйонних голосів, листовно й телефонічно до наших рідних, друзів й знайомих, допоможемо їм зрозуміти, що боротьба за самозбереження не легка, але можлива, що виборчий голос – то наймогутніша їх сила в змаганні за незалежність і добробут. Виконаймо цей наш обов'язок! Ми з легкістю осуджуємо помилки наших попередників, але маємо уважати, щоб нас не осудили наші нащадки.

Іван Буртик,
Кліфтон, Н. Дж.

Збираю матеріали про театр в діаспорі

Я – театрознавець. Зосередив свою увагу на темах, котрі ще не так давно в Україні заборонялися. Видав книжку „Театр, захований в архівах” – про сценічне мистецтво в Україні періоду німецько-фашистської окупації (1941–1944). Зараз збираю матеріали про театр української діаспори. Дорогою зом є двотомник „Наш театр”, праці В. Ревуцького, Б. Бойчука та інші відомі джерела. Але я не хочу повторювати вже надруковане і відшукую „свіжий матеріал”. Певно, хтось з мистців віз щоденники, писав спогади. Є можливість вмістити їх у моїй книжці-збірнику „Театр, розвіяний по світу”.

Насамперед, цікавить праця ансамблю українських артистів під керівництвом В. Блавацького (Німеччина, США); театр-студія під керівництвом Й. Гірняка та О. Добровольської (Австрія, США); театру „У п'ятницю” часу керівництва В. Шашаровським та по його смерті (Філадельфія); театру мистецького слова під керівництвом Лідії Крушельницької (Нью-Йорк) та ін-

ших (включаючи й російські) театральних колективів; театру „Заграва” (Канада, Торонто) та інших театральних колективів Торонто, як, наприклад, модерного театру під керівництвом Марка Стеха.

Звертаюсь до осіб, котрі працювали в театрах і мають архіви, або ж до їхніх спадкоємців, до котрих ці архіви потрапили, з проханням надіслати мені для поміщення у збірнику оригінали або копії спогадів, щоденникових записів, програм вистав, газетних рецензій, статей, фотографії з вистав, приватні знімки в житті (оригінали чи скановані), відомості про себе.

Користуючись нагодою, складаю подяку тим, хто зі США та Канади вже давно допомагає мені у цьому напрямі – Вірі та Юрію Левицьким, Оксані Радиш-Міжковській, Ларисі Онишкевич, Марті Тарнавській, Ростиславові Василенку, Дімі Комілевській, Марті та Орестові Кебалам, Леоніду Лиманові, Валеріанові Ревуцькому, Михайлові Ляльці, Іларіонові Чолганові, Іванові Бернацькому, Йосипові Гошулякові, Андрієві Ількову, Дарії Касків, Ніні Тарновецькій; помертні – Ніні Теліжин, Владиславові Клехові.

Моя адреса: вул. Прорізна, 9, кв. 18, Київ-34, 01034 Україна. Тел.: (044) 228-36-16. Адреса електронної пошти: nadift@ou.kiev.ua

Валерій Гайдабура,
доктор мистецтвознавства, за-
служений діяч мистецтв України,
Київ

Дякуємо за допомогу

Генеральне консульство України в Нью-Йорку висловлює щирю подяку корпорації „Міст” за сприяння у безкоштовній пересилці до українського відділу Мюнхенської державної бібліотеки збірки видань Маріяна П. Коця.

Наталія Мартиненко,
консул України в Нью-Йорку

З нагоди „Року Росії в Україні” варто пригадати всі кривди

Недавно з'явилася в пресі вістка про те, що в 2003 році планується провести „Рік Росії в Україні”. Перша думка, яка майнула мені в голові: „Це чудово! Буде гарна нагода згадати багаторічну присутність Росії в Україні”.

Почнемо від царя Петра Першого, який першим почав руйнувати Козацьку державу, спом'янімо роки Катерини Другої, яка зруйнувала Запорізьку Січ та заслала останнього кошового Січі Калнишевського на досмертне ув'язнення. Не забудьмо згадати Олександра Другого, який ненавидів український народ за те, що він розмовляв на своїй мові. Це за його царювання був виданий відомий Валуєвський указ про заборо-ну української мови.

Згадування присутності Росії в Україні набере своєрідної сили, коли прийде черга згадувати Леніна. Писав колись Тарас Шевченко про Петра Першого, що то був „перший, що розпинав нашу Україну”, а про царицю Катерину казав: „А вторая донала”. Якщо б жив Тарас сьогодні, то, можливо, писав би, що Ленін був перший, який почав нищити душу української людини, а Сталін знищив людину фізично.

Центральною частиною цього періоду була б пригадка про найбільший голодомор у світі, здійснений над нашим українським народом в 1932–33 роках Йосифом Сталіном. Також треба буде згадати жакливі

роки так званої „вітчизняної війни”, коли зводилися порахунки між нацистською Німеччиною та комуністичною Росією. На жаль, воєнні події між цими двома противниками проходили через нашу землю, раз із заходу на схід, а другий – зі сходу на захід, спричиняючи найбільше втрат в людях саме серед українського народу, який, на жаль, був втягнений в чужий конфлікт, не раз виступаючи брат на брата заради чужих інтересів.

Вкінці треба буде відзначити роки Росії „брежньовської ери”. Це були роки застою, а також переслідування тих, хто повставав проти нелюдського режиму.

Понад триста років відчувала Україна присутність Росії на своїй землі. Вона залишила сліди по собі на українських селянах, робітниках та інтелігенції, від якої ще й сьогодні так важко вилікуватись. І якщо це мав би бути „Рік Росії в Україні” для того, щоб пригадати все те, про що я побіжно згадав, то він був би дуже корисним, бо була б нагода спитати: „Чи ми дійсно хочемо повторювати роки Росії в Україні?”

Побоююсь, однак, що „Рік Росії в Україні” стане для деякого приводом шукання якоїсь дружби, що перегукувалася б з 1654 роком. Якщо так, то такого „Року Росії в Україні” нам не треба.

Лука Костелина,
Чикаго

Я захоплена поезією А. Кацнельсона

Ще від грудня минулого року, коли прочитала в „Свободі” чудові вірші Абрама Кацнельсона, і навіть раніше, коли його твори друкувалися в „Українських вістях”, я все хотіла написати і сказати, що перебуваю в захопленні від цієї поезії. Є багато поетів, які писали „від серця” (інакше справжньої поезії і не буває), та не до кожного читацького серця промовляє лірика, особливо любовна. Може, тому, що ми з чоловіком уже не молоді, нам так сподобалося „Вічне побачення” Абрама Кацнельсона, зокрема такі рядки:

*В немолоді літа
стає любов ніжнішою,
розлук і розставань
бойться більш вона.
Я свідчу,
що любов з роками ще міцнішає:
зникає піни шал – ясніше глибина.*

Коли я вголос читала ці рядки, то помітила на очах мого чоловіка сльози, а він у мене не сентиментальний. Отже, дякуємо сердечно! З глибокою пошаною,

Ася Гумецька,
Ен Арбор, Миш.

Похибки у поважній статті

Не для самовиправдання це кажемо, однак похибки на газетних сторінках, і не тільки „Свободи”, чомусь – за законом капости – найчастіше стаються у матеріалах саме тих авторів, які знають вагу кожного слова і дорожать ним. Ось тепер, з технічно-комп'ютерних причин, трапилося повторення декількох рядків тексту у добротній науково-популярній статті д-ра Ореста Поповича „Чи можливий в Америці ренесанс „мирного атома”?“ („Свобода“ ч. 6), за що ми просимо пробачення в нашого шановного автора. Але „теплий газ“ замість „теплиний газ“ (уступ „Потреба набрала...“) – це вже наш власний коректорський недогляд. – Ред.

Випишіть „СВОБОДУ”!

Ціни за передплату (в американських доларах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	45.00	30.00
Не член УНСоюзу	55.00	35.00

☐ Передплата включена

☐ Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу” на адресу:
(Print in English):

Name _____

Address: _____

City: _____ State: _____

Country: _____ Zip code: _____

Tel.: ( ) _____

☐ Член УНСоюзу, _____ Відділ

Відділ передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042

СТОРИНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ,
ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ

ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За інформаціями проситься звертатися до секретаря відділу, або до Головної Канцелярії

Відділ	Прізвище і ім'я	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємць
005	ANDREW M KUCAR	A093924	5/28/2000	8.00	MOTHER OLGA
005	MARK T MASLOWYCZ	J087484	11/28/1993	12.00	PARENTS MYRON & ANGELA
005	A L MURYNEC	J092416	7/28/1998	1,000.00	MOTHER CHRESTINE OR FATHER GEORGE R
005	A ZAKLYNSKY	J093823	3/28/2000	352.00	FATHER OREST WSEWLOD
007	B A DEMKO	J085984	9/28/1992	233.00	MOTHER BARBARA DEMKO
007	MARY K WROBLEWSKY	A176215	2/28/1998	1,000.00	ESTATE OF MARY KAY WROBLEWSKI
008	J KOWALCZYK	J093225	7/28/1996	2,000.00	PARENTS ANDREW & MARIA \$1000 EACH
008	OLGA LOSIANOWYCZ	A161383	10/28/1992	219.00	PARENTS GEORGE & STEFANIA
008	YULIAN MUZYKA	A166308	3/28/1994	655.00	DAUGHTER ANNA PROTZEK
008	C E SHEWCIW	J093875	4/28/1997	1,000.00	FATHER JOSEPH
008	B J WARYCHA	J092184	5/28/1998	1,000.00	FATHER JERRY
012	A GULYCZ	J096480	11/28/2000	5,000.00	MOTHER ROKSOLANA
012	ADRIAN T SLYWOTZKY	J093550	12/28/1999	466.00	MOTHER CHRYSSTYNA
013	ALEXANDRA DURBAK	J093975	6/28/1997	347.00	FATHER IVAN ROMAN
013	ANDREW S KUZMICH	J091622	11/28/1997	635.00	PARENTS JOHN ANDREW \$500 & KARLINE
013	MATTHEW J KUZMICH	J093827	3/28/2000	466.00	PARENTS JOHN ANDREW & KARLINE
015	N R BECKS	J092703	11/28/1998	1,000.00	FATHER ROY OR MOTHER MARIA
015	DANIEL A BLONAROWYCZ	J091621	11/28/1997	734.00	FATHER ALEXANDER
015	MICHAEL P OKREPKIE	A181311	12/28/2000	1,000.00	PARENTS MIKE & JENNIE
015	ROMAN SURMAJ	A181513	1/28/2001	197.00	PARENTS FEDIR & ANNA
016	DAMIAN KOWAL	J086803	4/28/1993	82.00	PARENTS OLGA & JOSEPH
016	E L SEVCENKO	J088869	1/28/1995	1,000.00	SISTER LISA J. SEVCENKO
022	JERRY S PERUN	A190119	9/28/1998	5,000.00	CHILDREN OLGA K., BOHDAN S., ROMAN J.
025	HELEN CHOMIAK	A180493	5/28/2000	2,000.00	DAUGHTER ELIZABETH
025	MARTA H KOROLEWICZ	A162689	3/28/1993	2.00	FATHER PETRO
025	HENRY KRYSZTOFIK	A181021	9/28/2000	134.00	MOTHER STEFANIA
025	GALINA KURIS	A181247	11/28/2000	194.00	HUSBAND LEONID & DAUGHTER
025	OLESHA PUSHKAR	J095286	3/28/1997	1,000.00	PARENTS OLEH & EVA S.
025	IRINA SHIROKOBRODSKY	A175244	11/28/1997	141.00	SON GEORGE OR HUSBAND NIKOLAY
025	WILLAM SYSKA	A174166	6/28/1997	462.00	MOTHER OLGA
025	MARIANNE ZADOJANYJ	A174893	9/28/1997	1,000.00	HUSB. GEORGE & DAUGHTER JULIA
025	MARIA F ZAYAC	A164933	11/28/1993	35.00	FATHER IVAN B. OR MOTHER ELISA
027	A MODNEY	A163199	5/28/1993	1,000.00	FATHER NICHOLAS
027	A MODNEY	A163200	5/28/1993	1,000.00	FATHER NICHOLAS
028	HANS G MYKYTYN	A163258	5/28/1993	436.00	MOTHER ROSA \$500
028	S E SCHOENFELDT	A159446	3/28/1992	1,000.00	SISTER MARTHA ZIMMERMANN OR MOTHER
038	KATHERINE T DUNCHAK	J094820	1/28/2001	384.00	PARENTS DONNA & ALAN STEVE
039	JOHN P SZEWCZYK	A176445	4/28/1998	2,000.00	MOTHER SOPHIE
039	M S TARNAWSKY	J094072	8/28/2000	1,000.00	MOTHER ANASTASIA
039	M R WILSON	J091469	10/28/1997	2,000.00	MOTHER LIDIA
045	J A CALVITTI	A175867	12/28/1997	918.00	FATHER ROBERT OR BROTHER ROBERT JR.
045	NATALIE A CYHAN	J093762	2/28/1998	1,000.00	MOTHER ANNA MARIA OR FATHER GEORGE
045	GREGORY DUBAK	J093956	6/28/1998	2,000.00	PARENTS JOHN JR AND JAQUELINE
045	VICTORIA J GILL	J089340	8/28/1993	274.00	MOTHER MARY LUCY
045	ANDREW M KARNYTSKY	J093856	4/28/1997	353.00	FATHER BOHDAN OR MOTHER STEFANIA
045	ANN M KERNYTSKY	J094717	7/28/1999	256.00	PARENTS BOHDAN & STEFANIA
045	TANYA M KRYCH	J095199	1/28/2000	220.00	FATHER EMIL
045	ANNA L SCHUMITZKI	A164548	10/28/1993	20.00	MOTHER OLGA
048	ANNA T KARACZ	J092058	4/28/1996	34.00	MOTHER MARIA
051	STEFANIA KUCHNIJ	A165247	12/28/1993	40.00	MOTHER PAWLINA ZAWERUCHA
053	J W MOORE III	J092684	10/28/1996	1,000.00	MOTHER MARY
057	JENNIFER H LOGUERCIO	J093081	11/28/1997	138.00	PARENTS LYDIA & JAMES
057	JOSEPH J LOGUERCIO	J093080	11/28/1997	142.00	FATHER JAMES
063	M H BARD	J089150	5/28/1995	1,000.00	MOTHER JANET C.
063	STEVEN BARRE BARD	J091271	8/28/1997	1,000.00	MOTHER JANET
070	OLGA BOYKO	A181011	9/28/2000	3,000.00	DFATHER WASYL AND BROTHER IVAN @
070	CYNTHIA CZAPLAK	A175503	12/28/1997	716.00	MOTHER JOSEPHINE CAPPUCINO AND SON
070	MANFRED CZAPLAK	A175504	12/28/1997	717.00	WIFE CYNTHIA OR MOTHER ILSE
070	LAUREN MACZULA	J092452	7/28/1998	151.00	PARENTS NINA & ZENON OR UNCLE WASYL
070	JOHN PANKO	A178117	1/28/1999	3,000.00	SISTER CATHY PANKO
070	N SYMCZYK	J094252	11/28/2000	2,000.00	PARENTS BOHDANNA & IVAN
076	BOHDAN FICULA	J086689	11/28/1994	12.00	PARENTS ALEXANDRA & STEFAN
076	B S LUKIW	J094777	9/28/1999	1,000.00	MOTHER OLGA
076	T E SENIOR	J091130	6/28/1997	500.00	PARENTS PATRICIA & DAVID
076	T M SENIOR	J091421	10/28/1997	500.00	PARENTS PATRICIA M. & DAVID T.
076	A W ZAJAC	J094042	8/28/2000	1,000.00	PARENTS MARY ANN & MYRON
076	R A ZAJAC	J094041	8/28/2000	1,000.00	PARENTS MARY ANN & MYRON
083	J A GUARINI	J094365	12/28/1998	4,000.00	FATHER VINCENT
083	MICHAEL J ZDOROW	J092833	12/28/1996	500.00	FATHER WALTER
086	WALTER ANDREJKO	A176336	3/28/1998	1,000.00	SISTER IRENA PASTUSZAK
086	M LYSZYK	J092203	5/28/1998	1,000.00	GOD-MOTHER MARY ANN KADYLA
088	STEPHEN BIHUN	A167251	5/28/1994	204.00	MOTHER KATARYNA JAKIW
088	G J MILAN	J093819	3/28/2000	500.00	FATHER GERALD
088	L M MILAN	J093820	3/28/2000	500.00	FATHER GERALD
094	JOHN P WYNNYCKY	J088166	4/28/1994	284.00	PARENTS HELEN & DMYTRO
113	C A BALEGA JR	A167257	5/28/1994	1,000.00	PARENTS CHARLES SR. & DOROTHY
113	JOHN F BALEGA	A166443	3/28/1994	388.00	MOTHER HELEN P.
113	M J BARKLEY	A167254	5/28/1994	500.00	HUSBAND JOHN RICHARD
113	WILLIAM E CASNER	A173318	1/28/1997	935.00	WIFE VIRGINIA
113	JACK N DAVIS	A179234	9/28/1999	143.00	PARENTS ERNEST & EDITH
113	CHARLES A GAMBLE	A178931	7/28/1999	39.00	WIFE JOANNE
113	DAVID M GRAY	J091856	1/28/1998	60.00	PARENTS EARL R. & LOIS
113	CAROL ANN KOZEMCHAK	A186032	2/28/1998	500.00	HUSB. FRANK T. JR.
113	D M KRINOCK	A167260	5/28/1994	500.00	FATHER ANDREW G.
113	T D KRINOCK	A167261	5/28/1994	500.00	FATHER ANDREW G.
113	JAMES M NEMCHECK	A177668	11/28/1998	39.00	MOTHER ANN
114	JENNIFER M KOSLENKO	J092153	4/28/1994	335.00	FATHER MICHAEL
114	M K MACKIEWICZ	J095846	12/28/2000	1,000.00	FATHER WOŁODYMYR
127	J J ILKIWSKYJ	J092643	10/28/1995	1,000.00	PARENTS MICHAEL A. & MARY E.
128	SHARON M SAVAGE	A162455	2/28/1993	182.00	BROTHER THOMAS
128	THOMAS O SAVAGE	A162456	2/28/1993	124.00	SISTER SHARON
130	N M HOLIAT	A125403	12/28/1996	1,500.00	HUSBAND PETRO & MOTHER MAGDALENA ZE
131	PAWLO HODOWANY	J098650	12/28/1991	863.00	PARENTS EMILIA & ROMAN
131	PAUL M KALMUK	J089348	8/28/1993	102.00	FATHER BILL
131	JULIAN E. KULAS	A179743	12/28/1999	1,000.00	WIFE ELIZABETH & CHILDREN
131	DENNIS M O BRIEN	A173086	12/28/1996	25.00	WIFE DOROTHY
131	CHRISTINE M O'BRIEN	J090413	10/28/1996	164.00	FATHER DENNIS M.
131	OLEH SACIUK	A173588	3/28/1997	906.00	WIFE ROXOLANA
131	GEORGE SWANSON	J091729	12/28/1993	700.00	PARENTS JERRY & KATHERINA
133	L LEWENEC	J092216	5/28/1998	1,000.00	PARENTS ANTIN & KATHERINE
133	W J SHERMAN	J093849	4/28/2000	939.00	UNCLE STEPHEN G.HOSONITZ
134	KRISTEN R LEBEDOVYCH	J093501	11/28/1996	686.00	PARENTS VICTOR B. & OLA
139	B R DUFFEK	J095552	7/28/1999	951.00	PARENTS NANCY M. & JOSEPH JR.
139	N LYCHODIJ	J092205	5/28/1998	1,000.00	PARENTS JURIJ & IRENE
142	STEPHANIE N GIBB	J096869	5/28/1994	49.00	MOTHER ANNA OR SISTERS CHRISTINE & SON FREDRICK
142	MICHAEL HNATIO JR	A157881	8/28/1991	437.00	MOTHER ANNA
142	STEFANIA PUCHTA	A177830	12/28/1998	1,000.00	WIFE HELENE \$3000
153	NICHOLAS J MICHALCO	A174415	7/28/1997	3,000.00	MOTHER MARTHA D.
153	PAUL A MYSHRALL	J086768	12/28/1992	159.00	FATHER WALTER OR MOTHER MARIE
153	K PLACHTA	J094736	8/28/1999	1,000.00	PARENTS FREDERICK & ANNA M.
153	LISA A PODOLOCK	J089746	12/28/1995	127.00	PARENTS WOŁODYMYR & MARY
153	M S RYBAK	J087133	8/28/1993	1,000.00	PARENTS WOŁODYMYR & MARY
153	W J RYBAK	J085739	7/28/1992	1,000.00	HUSBAND ALEX
153	H WOSKOBIJNYK	A133304	7/28/1995	1,000.00	WIFE JANE AUSTIN
154	J N POWANDA	A167818	8/28/1994	1,503.00	SISTER MARIE C. ROHACH OR SISTER BE
154	LORRAINE J ROHACH	A167863	8/28/1994	1,347.00	SISTER LORRAINE J ROHACH
154	MARIE C ROHACH	A167864	8/28/1994	1,347.00	GRANDMOTHER ANNE HONIMAR
155	J HAVILAND	J090891	3/28/1997	415.00	

Відділ	Прізвище і ім'я	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємць
155	ANN SAWCZAK	A167937	9/28/1994	357.00	PARENTS JOHN & VERA OR BROTHER JARO
161	P E BOHN	A169925	8/28/1995	1,000.00	FRIEND LINDA PRENTICE
161	M J MARKVAN	J097239	12/28/1999	1,000.00	PARENTS JEFFREY M. & SHIRLEY
161	T M SRADOMSKI JR	J093989	7/28/2000	1,000.00	PARENTS THOMAS & SYLVIA
161	NICKOLE A TURCZYN	J090416	10/28/1996	34.00	FATHER JERRY
162	IRENE KRASICKI	A180322	4/28/2000	3,000.00	"MOTHER STANYSŁAWA WASYLKIW \$1000,"
162	JENNIFER P THOMAS	J089753	12/28/1993	17.00	MOTHER LUBA
163	NEWELL A ANDERSON JR	J093440	10/28/1996	54.00	FATHER NEWELL A SR. OR MOTHER BARBA
163	JENNIFER A BRASWELL	J092707	11/28/1996	34.00	GRANDMOTHER SOFIA POZCAPSKA
163	JESSICA M MOROZ	J092583	9/28/1998	57.00	PARENTS IVAN OR SONIA
163	O J WASYLIV	A991798	12/28/1997	939.00	MOTHER IDA
165	J R MELNYK	J093995	7/28/2000	1,000.00	PARENTS WILLIAM J. AND JACQUELINE
165	AMANDA M MITCHELL	J096153	5/28/1998	405.00	MOTHER CAROL L.
168	STEVE R PLEWA	A178223	1/28/1999	1,000.00	WIFE ANNA
170	MARK HARYSCH	J089367	8/28/1995	50.00	FATHER DMYTRO
170	WILLIAM LENCZUK	A180193	3/28/2000	561.00	PARENTS WASYL & KATARYNA &
171	JOHN D BOYKO	J090886	3/28/1997	1,000.00	PARENTS WASYL & PAULA
171	MEALISSA COLE	J095073	12/28/1997	74.00	PARENTS JOHN & BARBARA
171	MELISSA COLE	J093998	7/28/1997	171.00	PARENTS BARBARA & JOHN JR.
171	MARY DROST	A180539	6/28/2000	1,000.00	SISTERS ANN RODEMAN & CATHERINE
171	JASON P KAJKA	J088505	8/28/1994	43.00	PARENTS MARJORIE & JOSEPH & GRANDMO
171	ANDREW J LANDGRAF	J095884	12/28/2000	1,000.00	FATHER ALAN
171	PAUL STAWNYCZY	J088571	4/28/1994	15.00	FATHER MYROSLAW
171	TARAS STAWNYCZY	J088572	4/28/1994	12.00	FATHER MYROSLAW
172	KATHY AWDYKOVCYCH	A176695	1/28/1996	254.00	MOTHER MARIA
172	OKSANA A KUZMAK	A178555	4/28/1999	964.00	DAUGHTER ROKSALANA
172	ELIZABETH KATHERINE LASZY	A181548	1/28/2001	2,000.00	HUSBAND MILKO
172	MILKO LASZY	A178254	2/28/1999	1,000.00	WIFE ELIZABETH
172	MIROSLAWA MAKSYMOWICZ	A180274	3/28/2000	150.00	MOTHER ANNA OR SISTER DANUTA
172	JOHN MOROZ SMITH	A992992	3/28/1999	1,000.00	MOTHER MARY ANN IRENE
172	K M SMITH	J092993	3/28/1999	1,000.00	MOTHER MARY ANN IRENE
172	DONNA ZAHNER	J096361	8/28/1994	255.00	GRANDMOTHER NATALE SAWCZYN
172	MICHELLE ZAHNER	J096362	8/28/1999	149.00	GRANDMOTHER NATALE SAWCZYN
173	DEANNA HYNANSKY	A181449	12/28/2000	1,000.00	HUSB. JOHN OR CHILDREN
176	MICHAEL J LAYMAN	J091665	12/28/1997	82.00	MOTHER MARIA H.
176	ORYSIA C OSTAP	A178465	3/28/1999	703.00	FATHER MICHAEL
176	C H PAWLUK	J095897	12/28/1998	2,000.00	FATHER PETRO
176	C PROSKURNIAK	J092083	4/28/1998	736.00	FATHER JOSEPH J.
178	ROBERT - JODOIN	J089429	9/28/1995	133.00	PARENTS DARIA J. & MAURICE \$1000 EA
178	STEPHEN H JODOIN	A170012	8/28/1995	124.00	PARENTS MAURICE R. & DARIA \$1000 EA
180	CASIMERE YACECZKO JR	J085020	11/28/1991	22.00	FATHER CASIMERE OR MOTHER JANET CAR
182	CAROLYN T MC ALISTER	J091229	8/28/1997	6.00	PARENTS ELAINE & JAMES
182	JAMES E MC ALISTER	J091230	8/28/1997	8.00	PARENTS ELAINE & JAMES
182	KIMBERLY MC ALISTER	J091231	8/28/1997	9.00	PARENTS ELAINE & JAMES
182	WILLIAM T MC ALISTER	J091232	8/28/1997	5.00	PARENTS ELAINE &

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНСОЮЗУ ПОШУКУЄ ЧЛЕНІВ,
ВЛАСНИКІВ ВИВІНУВАЛЬНИХ ГРАМОТ, ЯКИМ НАЛЕЖАТЬСЯ
ЗВОРОТИ ВИВІНУВАЛЬНИХ СУМ (ENDOWMENTS)

За інформаціями проситься звертатися до секретаря відділу, або до Головної Канцелярії

Відділ	Прізвище і ім'я	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємць	Відділ	Прізвище і ім'я	Число грамоти	Дата дозрівання	Сума	Спадкоємць
267	LEPA SUBOTIC	A173836	4/28/1997	1,000.00	BROTHER JOVAN SUBOTIC	397	PETRO PRUSS	A179301	3/28/1999	500.00	FRIEND TERESA OLA MUDRYK
267	O I WASYLCIOW	A160918	8/28/1992	1,000.00	MOTHER STEFANIA BOJKO	397	M R ROGERS	A166620	3/28/1994	1,000.00	HUSBAND BERNIE \$1000
268	ANDREA DI SALVO	J094704	7/28/1999	1,000.00	GREAT-GRANDMOTHER MARY TOMASZEWSKA	397	E L STOGRYN	A134870	1/28/1994	500.00	WIFE EILEEN
268	ROBERT W SCHOFIELD	A173621	3/28/1997	1,000.00	FRIEND LURA LAMENIA	397	JOHN J WOJTIW	J084846	10/28/1991	72.00	MOTHER LUBA
277	IRENE A MASNYJ	A177135	7/28/1998	319.00	HUSBAND TARAS	397	JASMINE I ZOWNIRIW	J098311	5/28/1999	932.00	GRANDMOTHER ANNA DEMKOWYCZ OR
282	J C GAZEY	J092838	12/28/1998	1,000.00	FATHER STEPHEN M.	399	V CHERMERS	A175992	1/28/1998	1,000.00	HUSBAND NICK & CHILDREN GEORGE
293	N C BILAS	J089764	12/28/1995	1,000.00	MOTHER JOSEPHINE	399	O SOLTYSYK	A166377	3/28/1994	1,000.00	FATHER ALEX \$750. FUNERAL \$250
293	EUGENE S PORTERFIELD	J095685	9/28/1999	1,000.00	MOTHER NANCY MASS PORTERFIELD	399	MARK D ZIVTINS	J091222	7/28/1997	1,000.00	PARENTS GEORGE & OKSANA I.
293	LARISSA H PORTERFIELD	J094192	10/28/1997	1,000.00	MOTHER NANCY MASS PORTEFIELD	401	TETIANA BENDIUHA	J093604	12/28/1997	34.00	MOTHER LYDIA
293	JAMES ROBERTS	J086409	12/28/1992	113.00	MOTHER JOAN	401	TANYA KURY	J091216	7/28/1994	282.00	FATHER JOHN W.
293	JOHN C ROBERTS	A162059	12/28/1992	108.00	MOTHER JOAN B.	401	B LALUK	A178949	7/28/1999	808.00	ESTATE
293	JULIA M ROBERTS	J086414	12/28/1992	110.00	MOTHER JOAN	401	JOHN L SAMCOE	J093515	11/28/1997	340.00	MOTHER CHRISTINE I.
293	MARK ROBERTS	J086411	12/28/1992	110.00	MOTHER JOAN	402	O W IWANUSIW	A150431	10/28/2000	1,000.00	WIFE BOZHENA M. OR CHILDREN
293	PAUL ROBERTS	J086410	12/28/1992	111.00	MOTHER JOAN	407	EVHEN HLUCHANIUK	J088597	9/28/1994	55.00	MOTHER IRIS & FATHER WALTER
293	BRYNNE E TOWNER	J096620	12/28/2000	1,000.00	FATHER STEPHEN JAMES TOWNER JR.	409	DESIREE BREZINSKI	J092212	5/28/1998	1,000.00	MOTHER GLORIA
293	PAULA TOWNER	A167285	5/28/1994	127.00	FATHER STEVE	409	C M CARRERA	J088831	12/28/1992	1,000.00	FATHER FRANCIS M. OR MOTHER KAREN
304	B FEDERCZYK	A171558	4/28/1996	1,000.00	SON WASYL	409	E HINZ	A167439	5/28/1994	1,000.00	HUSBAND HENRY OR CHILDREN
316	JOHN BOCHNO	A169606	6/28/1995	8.00	WIFE JOLANTA	409	G E WORSNICK	A179305	9/28/1999	1,000.00	MOTHER MARY
316	JOLANTA BOCHNO	A169607	6/28/1995	8.00	HUSBAND JOHN	412	A BOURAK	A181364	12/28/2000	1,000.00	PARENTS PETER & MARIA @ \$500
316	ROSEMARY M EWANOW	A179396	10/28/1999	428.00	HUSBAND EDWARD C.	414	O K DOBCZANSKA	A176943	5/28/1998	1,000.00	HUSBAND JURIJ
316	JENNIFER C INCLIMA	J091049	5/28/1995	256.00	GRANDMOTHER LILLIAN J. EWANCIW	414	SANDRA L FORD	J094906	11/28/1999	5,000.00	PARENTS SAVA & KEVIN FORD
316	HELEN KARALIA	A174447	7/28/1997	1,000.00	HUSBAND JOHN	414	R GOLEMBA REV	A179630	11/28/1999	1,000.00	SISTER ANNA ANDRUSZKIEWYCZ
316	DARIA J KOMPANIEC	A178127	1/28/1999	185.00	"CHILDREN WALTER, MICHAEL & ANDREA"	414	M R JACHNYSKY	A177485	9/28/1998	1,000.00	MOTHER ROSTYLAYA
316	FRANKLIN J KUCEY	A172276	8/28/1996	899.00	FATHER JOHN	414	JOHN JAEGER	A162631	1/28/1993	292.00	SISTER OLGA JAEGER
316	MAFGARET MENDICK	A177379	9/28/1998	2,000.00	HUSBAND WILLIAM B.	414	R L LYSIAK	A161957	12/28/1992	1,000.00	MOTHER MARIA
316	MICHAEL A MENDICK	A177382	9/28/1998	1,000.00	PARENTS MARGARET AND WILLIAM B. AND	416	M PANKEVICZ	J086272	11/28/1992	1,000.00	FATHER MICHAEL
316	WILLIAM T MENDICK	A177381	9/28/1998	1,000.00	PARENTS WILLIAM B. AND MARGARET AND	416	LYDIA TKACZUK	A162414	1/28/1993	263.00	HUSBAND MIGUEL
316	ROBERT P MYNYK	A180552	6/28/2000	121.00	FATHER WALTER	416	MIGUEL TKACZUK	A162413	1/28/1993	265.00	WIFE LYDIA
316	OSTAPIUK DARIA	A177850	12/28/1998	376.00	BROTHER ROMAN BUCIERKA	423	VERA CHREPTOWSKY	A168167	10/28/1994	58.00	HUSBAND ACHILLE N. & DAUGHTER ARETA
316	KAREN E SHAW	A180389	4/28/2000	112.00	FIANCE GARY HORWITZ	423	MARIE DEMIANCHUK	J092668	10/28/1995	418.00	PARENTS ROXANA & JOHN L.
316	PHILIP N SOROCHTY	A180798	8/28/2000	102.00	MOTHER OLGA	423	ROXANA DEMIANCHUK	A177556	10/28/1998	70.00	HUSBAND JOHN L.
316	MICHAEL F WILSON	A173270	1/28/1997	573.00	MOTHER JENNY	423	A HOLYK	A162768	3/28/1993	1,500.00	DAUGHTER STELLA
316	DEBORAH A YWANIW	A177769	11/28/1998	197.00	HUSBAND MICHAEL J.	423	JANIE I HUMPHREY	J095862	12/28/1998	67.00	MOTHER VERA
316	MICHAEL J YWANIW	A177768	11/28/1998	500.00	WIFE DEBORAH A.	423	ULANA Z MISZKEWYCZ	J090970	4/28/1994	677.00	MOTHER TAMARA
316	LEDA ZALINCZUK	A179259	9/28/1999	379.00	HUSBAND RICHARD S. ZAMBIT	423	TETIANA OZGA	J094106	9/28/2000	1,000.00	MOTHER MARTA
320	CHFISTINA M POPOWYCH	A179678	11/28/1999	77.00	PARENTS TEOPHIL & MARIA OR SISTERS	423	L PETRENKO	A160822	8/28/1992	2,000.00	FATHER JOHANN & MOTHER NADESCHDA
321	J M EVASEW	A171651	4/28/1996	500.00	PARENTS JOSEPH & PHYLIS	423	I S SAS PODLUSKY	J092285	5/28/1998	795.00	FATHER PETRO WOLODYMYR
321	N M LISOWSKI	A171904	6/28/1996	2,000.00	SISTER SOPHIE NADWODNY	423	OLGA SRIUBA	J098037	1/28/2000	1,032.00	PARENTS WASYLNA & IWAN
323	MELICA D JACKOB	J090861	3/28/1995	34.00	GRANDMOTHER ANNEMARIE BIJAN	427	DONNA BORYSKO	A159708	3/28/1992	72.00	MOTHER ANN
325	T HRYNKIW	A170103	9/28/1995	1,000.00	MOTHER ANNA	427	MATTHEW P KULAKOWSKY	J095800	11/28/2000	1,500.00	MOTHER NADIA KULAKOWSKI & GRANDMOT-
327	ANCRIJ MAC	J092879	1/28/1999	1,000.00	FATHER ROMAN D.	432	ADRIAN R ALEXSON	J087249	9/28/1993	90.00	GRANDMOTHER IRENE ALEXSON OR FATHER
327	ANNA MAC	A178086	1/28/1999	1,000.00	HUSBAND ROMAN	432	MELANIE J ALEXSON	J088293	5/28/1994	11.00	GRANDMOTHER IRENE ALEXSON
327	MICHAEL PETER STYLIANOU	J096472	10/28/2000	1,000.00	FATHER DIMITRI OR MOTHER IRYNA	432	MYRON BONK	A180579	6/28/2000	150.00	MOTHER HALYNA
331	JOYSAN A ANTONICJUK	J093658	12/28/1999	136.00	FATHER ALEXANDER	432	N DEJNEGA	A128165	11/28/1999	1,000.00	HUSB NICHOLAS
333	CHARLES D BAILEY	A171485	3/28/1996	117.00	BROTHER LEONARD & FRIEND MICHAEL LU	432	REMIGIA G DIACHUK	A169343	3/28/1995	366.00	HUSBAND JOHN
343	M PETERS	A159206	1/28/1992	1,000.00	FATHER NICHOLAS \$500. FUNERAL \$ 500	432	R HRYCYNA	A178790	6/28/1999	3,000.00	"BROTHERS TARAS, STEPHAN & JOSEPH @"
343	S ROSIGNOL	A173098	12/28/1996	1,000.00	NIECE RENEE DE MYDA	432	SLAWKA HYZKA	A172967	12/28/1996	639.00	FATHER PAUL
350	ANDREW P BAKAJ	J095532	6/28/2000	1,000.00	FATHER STEPHEN	432	MAURICE K OLANICK	A122471	11/28/1996	472.00	WIFE MAI
350	IRENE H KODA	A175417	11/28/1997	3,000.00	FATHER SIMON	432	CHRYSTYNE SAMCOE	A178791	5/28/1999	1,340.00	DAUGHTER IVANNA
353	R D HRON	J090219	8/28/1996	500.00	PARENTS TAMARA & IHOR	432	IVANNA M SAMCOE	J093145	5/28/1995	502.00	MOTHER CHRYSTYNE
353	ELIZZABETH ULAN	J092145	4/28/1995	282.00	PARENTS THOMAS F. & HELEN E.	432	JOHN L SAMCOE	A178690	5/28/1999	1,220.00	WIFE CHRYSTYNA
353	ROBERT J SYNSTAD	J090901	3/28/1997	9.00	MOTHER IRENE	434	A HLADKY	A180680	7/28/2000	2,000.00	MOTHER MARIA
353	THEODOR A SYNSTAD	J090899	3/28/1997	13.00	MOTHER IRENE	434	ALEXANDER STAWNYCZY	A167182	5/28/1994	215.00	FATHER MYROSLAW
360	CHRYSTYNA E DUSHENKO	J094272	11/28/1998	1,000.00	PARENTS MYCHAJLO & MARIA	438	HARRY PRASCHYK	A173777	3/28/1997	2,000.00	PARENTS HARRY & KATERYNA \$1000 EACH
361	NIC-OLAS M SITNYSKY	A180408	4/28/2000	500.00	WIFE VALENTINA	438	STEVEN WILLIS SARGENT	J092894	1/28/1999	1,000.00	PARENTS KATHERINE & WILLIS F.
361	VALENTINA SITNYSKY	A180409	4/28/2000	500.00	HUSB NICHOLAS	441	S N MYHAL	A161416	10/28/1992	1,000.00	FATHER BOHDAN
361	LARISSA TOMASELLI	A165785	1/28/1994	35.00	HUSBAND VINCENTY F.	444	JERROLD LEMKO	A174843	9/28/1997	615.00	WIFE ANITA ANNE
361	DEMETRO ZAWERUCHA	A180630	6/28/2000	500.00	WIFE IRENE	444	WALTER N NYCHKA	A156557	3/28/1998	449.00	WIFE MARY IRENE
361	IRENE ZAWERUCHA	A180631	6/28/2000	500.00	HUSB DEMETRO	444	BEVERLY RUSHINKO	A176068	1/28/1998	143.00	HUSBAND CLARK
364	MARILYN HECHT	A140659	8/28/1999	654.00	SON JAMES ARTHUR \$1000	444	PAUL DMYTRO WEREZAK	J094916	11/28/1998	3,000.00	PARENTS MICHAEL & ZENYA
367	MARY CEHLANYK	A179373	10/28/1999	358.00	FATHER FEDIR	444	S WOVK	A175387	10/28/1997	1,000.00	HUSB LEON
367	JOSEPH GROZEK	A181419	12/28/2000	358.00	GRANDFATHER JOHN GROZEK	445	LESIA O ROMANYSHYN	J088843	12/28/1994	20.00	MOTHER OLHA & FATHER NESTOR
367	PENELOPE D KING	A172072	7/28/1996	312.00	MOTHER EUDOKIA GILMORE	445	NESTOR T ROMANYSHYN	J086929	5/28/1993	82.00	FATHER NESTOR S.
367	MELISA A TIFANY	J094491	2/28/1999	667.00	GRANDMOTHER HELENA SEMENIW	452	MYRON CUMBALA	A164531	10/28/1993	400.00	PARENTS STEFAN & STELLA EQUALLY
368	NICOLE BERGMAN	A992002	2/28/1998	500.00	MOTHER MARY JANE	452	J M SOLAN	J088602	9/28/1991	2,000.00	PARENTS JOSEPH & MAUREEN
368	NICOLE A BERGMAN	J092319	5/28/1998	1,000.00	MOTHER MARY JANE	458	MICHAEL J MELNYK	J085248	12/28/1991	4.00	FATHER MICHAEL
368	WILLIAM HOMENUK	J093037	3/28/1999	976.00	PARENTS ANGEL & WILLIAM A.	458	MICHAEL H WERBOWECKI	A178891	6/28/1999	70.00	PARENTS HARRY & STELLA
372	ANNA PREDKO	A180260	3/28/2000	1,000.00	HUSBAND MARTYN	461	N CZERNYSZ	A993795	3/28/2000	782.00	FATHER MARKO
377	ROBERT MICHAEL YBARRA	J095852	12/28/2000	1,000.00	MOTHER DARIA I.	462	T T HARASYMCHUK REV	A161857	12/28/1992	1,000.00	FATHER PAWLO
379	CARL E BOS	A179402	10/28/1999	214.00	WIFE MARY ANN	465	A CZURMA	A180081	2/28/2000	1,000.00	MOTHER MARIA OR SISTERS OLGA
379	ELIZABETH A BUMGARNER	A178327	3/28/1999	884.00	PARENTS ANTHONY AND YVONNE	465	M A GYBA	A180633	6/28/2000	1,000.00	HUSB OLEH
379	SUZAN A DRONYK	J091036	5/28/1997	18.00	FATHER ALPHONSE P.	465	O GYBA	A180634	6/28/2000	1,000.00	WIFE MARY ANNE
379	J W JENDZEJOWSKYJ	A157901	8/28/1991	1,000.00	FATHER MICHAEL	465	ALEXANDER HALUSZKA	J097082	9/28/2000	2,500.00	PARENTS ROMAN & MARTHA
379	ELIZABETH D KALYNKA	J089031	3/28/1995	344.00	FATHER JOHN	465	BOHDAN HANCHUK	A175081	10/28/1997	147.00	MOTHER ALEXANDRA
379	GINA M MAGURNO	J094905	11/28/1999	610.00	MOTHER MARY	465	T HUKALO	A164749	11/28/1998	1,000.00	"FATHER ANDRIJ OR MOTHER DCKIA \$500,"
379	ANNA MARSHALL	A176785	4/28/1998	1,000.00	HUSBAND MICHAEL	465	SYLVIA KOROL	A167988	9/28/1994	336.00	HUSBAND PETER
379	J M OHARENKO	A170115	9/28/1995	1,000.00	FATHER VLADIMIR OR MOTHER LUBOMYRA	465	MYROSLAW KOWAL	A173056	12/28/1996	400.00	FIANCE LIDIA KOROL
379	DARIA PAWLUK	A171586	4/28/1996	828.00	MOTHER OLGA	465	MICHAJLO KUPCZAK	A174837	9/28/1997	75.00	PARENTS OLENA & ROMAN OR SISTER IRE
379	MICHAEL W SACZAWSKI III	J093191	6/28/1999	686.00	PARENTS MICHAEL WM. III & PATRICIA	465	TERESA LUHOWY	A173651	3/28/1997	30.00	MOTHER LYDIA & BROTHER YURI EQUALLY
379	LOUISE L SLYWKA	A169327	4/28/1995	141.00	HUSBAND GEORGE	465	YAROSLAW R PANASIUK	A166098	2/28/1994	368.00	ESTATE
379	DARLENE I YBARRA	A178687	5/28/1999	678.00	HUSBAND ROBERT	465	A PRAWDJUK	A173341	1/28/1997	2,549.00	SISTER MARY PRAWDJUK
379	ROBERT YBARRA	A177549	10/28/1998	1,458.00	WIFE DARLENE T.	465	GREGORY RADCZENKO	A167323	5/28/1994	112.00	WIFE LESIA ALEXANDRA MARIA
379	ROBERT M YBARRA	J096364	8/28/2000	554.00	PARENTS DARLENE & ROBERT	465	MYKOLA SWITUCHA	A119440	9/28/1994	122.00	WIFE IRENA
379	TRACY R YBARRA	J093395	9/28/1997	751.00	PARENTS ROBERT & DARLENE	465	I VERKAIK	A172971	12/28/1996	576.00	HUSBAND DOUGLAS VERKAIK
380	LYNN A KOWALCHUK	J094144	9/28/1998	488.00	PARENTS TEODOR & MARY ALICE	465	LIDIA WITKOWSKY	J089914	3/28/1996	581.00	FATHER LONGIN
387	WASYL MURYN	A177916	12/28/1998	1,000.00	CHILDREN FAITH AND PATRICIA	465	NATALIA WITKOWSKY	J08991			

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Рух” колядував для України

ЧИКАГО. – Вже дванадцятий рік від часу заснування товариства „Рух допомоги незалежній Україні” українські хори та мистці влаштовують колядування для допомоги незалежній Україні. Цього року колядування відбулося 27 січня в Українській католицькій катедрі св. Миколая.

Програму концерту „Колядуємо Україні” вела Марійка Климчак, яка зі своїм чоловіком Михайлом мають два рази на тиждень одногодинні українські радіопередачі „Українська хвиля”.

Хористів та гостей привітали голова товариства Святослав Личик, Владика Михайл Вівчар, ЧНІ, та генеральний консул України в Чикаго Борис Базилевський. Дванадцять хорів та мистців виконали колядки й щедрівки К. Стеценка, М. Леонтовича, Г. Китастого, М. Колесси, А. Гнатишина, І. Савчука, М. Федоріва, І. Недільського, П. Нижанківського, О. Кошиця, І. Трухлого, Г. Концевича, Т. Купчинського та ін.

В колядуванні взяли участь хори – „Євшан” (диригент Марта Стадник) зі школи при церкві св. Миколая, хор церкви св. Миколая „Славута” (дир. Михайло Городиський), хор катедрі св. кн. Володимира „Боян” (дир. Володимир Попович), хор церкви св. Андрія в Блумінгдейлі (дир. Та-

рас Руденко), хор собору св. Володимира і Ольги „Благовість” (дир. Олена Новик), хор СУМу ім. М. Павлушкова (дир. Вол. Попович), гурток дівчат СУМу „Вінок”, ансамбль бандуристок „Чарзілля”, капеля дітей (дир. Володимир Діденко), квартет „Жайвір”, хор Української християнської церкви (дир. Володимир Дуда) та чоловічий хор „Вертеп” (дир. Андрій Чуйко).

Координатором хорів був Осип Литвинишин. Під час перерви проведено збірку на відродження й закріплення української мови в Україні.

Товариство вдячне всім хорам та іншим мистцям, що брали участь в колядуванні, касі „Самопоміч” за постійну фінансову допомогу, Анні Погній за безкоштовний комп'ютерний набір усіх друкованих матеріалів, пов'язаних з концертом.

На останніх зборах управи „Руху” виділено з каси Товариства понад 10 тисяч доларів для української театральної групи „Арабески” в Харкові, для показу у телемережі Полтавщини фільму про Тараса Чупринку „Нескорений” та на збереження відео-касет „Політичні етюди”, знятих Ярославом Кендзьором.

Ол. Сергієнко

Світовий консорціум – українська ідея

Ректор НАУ, президент консорціуму, академік Дмитро Мельничук і Степан Двоаяк, один зі спонзорів конференції у Сан-Франциско.

САН-ФРАНСІСКО. – У 1998 році в Києві з ініціативи академіка Дмитра Мельничука, ректора Національного аграрного університету, був створений Світовий консорціум установ вищої аграрної освіти і досліджень у сільському господарстві.

На установчий з'їзд консорціуму прибули десятки представників аграрних університетів Європи й Америки. Ініціатива була своєчасною й випала на добрий ґрунт. На наступну конференцію консорціуму, що відбулася 1999 році в Амстердамі, Голландія, прибуло понад двісті науковців з 50 країн світу. Та найбільших успіхів досягнув консорціум на конференції у Сан-Франциско, яка відбулася у листопаді 2001 році. Близько 400 делегатів з університетів та наукових організацій із 136 країн світу взяли у ній участь і поставили завдання спільними силами працювати для подолання світової проблеми голоду.

Ця ініціатива була схвалена в ООН. Конференція в Сан-Франциско вшанувала українських вчених-дослідників, схвалила українську ініціативу зі створення консорціуму та затвердила президентом консорціуму академіка Дмитра Мельничука. До того часу президентом був американський науковець Мартін Жишке. Тепер головні бюро цієї світової університетської спільноти працюють в Києві, що піднесло престиж України в науковому світі.

Чергова конференція теж відбудеться в Києві, що буде важливою подією для наукового світу України.

На закінчення скажу, що марно було шукати поміж представниками 136 країн вчених Росії. Їх там не було. Мабуть, українська ідея й успіх українських науковців не сподобалися Москві.

Степан Двоаяк,
учасник конференції

Збори Асоціації українців Америки

НЬЮ-ЙОРК. – У листопаді 2001 року відбулися збори Асоціації українців Америки, яка була створена у 1968 році. Збори асоціації стали чи не першою спробою старшого покоління об'єктивно подивитися на ситуацію, яка існує в українській громаді. Під цим кутом зору виступи довголітнього голови д-ра Романа Барановського та членів Асоціації, в основному, зводились до усвідомлення того, що необхідно оновити керівництво організації, а також поліпшити рівень часопису „Наш голос”, який є її друкованим органом. На зборах обрано новий склад управи. Головою асоціації став д-р Василь Лопух.

Про перебіг подій в асоціації уже писала газета „Свобода” (14 грудня 2001 року), де поглиблену інформацію можна прочитати в журналі „Наш голос” (ч. 11-12, 2001 р.). Асоціація українців Америки хоче підкреслити, що вона є виключно громадським об'єднанням, яке ставить собі за мету сприяти згуртуванню українців на тере-

нах США. Ми дотримуємося думки, що емігранти „нової хвилі” повинні ставати повноправними і активними членами вже давно заснованих організацій та установ, зокрема таких, як Союз Українок Америки, Товариство Українських Інженерів Америки, Українське Лікарське Товариство Північної Америки, Товариство журналістів, Наукове Товариство ім. Шевченка, Українська Вільна Академія Наук у США, членами спортивних товариств і молодечих організацій Пласт та СУМ. Треба ставати передплатниками українських газет та журналів „Свобода”, „Національна трибуна”, „Наше життя”, „Патріярхат” і, звичайно ж, журналу „Наш голос”.

Адреса Асоціації українців Америки: The Ukrainian American Association, P. O. Box 1588, New York, NY 10276-1588. Телефон-факс: (646) 602-0454. Електронна адреса: info@ukrainianassociation.org, а також OurVoice@brama.com.

Асоціація українців Америки

УВАГА!

УВАГА!

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ
(СФУЛТ)

запрошує українських лікарів у США й Канаді взяти участь у

IX Конгресі СФУЛТ-у

який відбудеться у місті Луганськ, Україна

19 – 22 серпня 2002 р.

НАУКОВА ПРОГРАМА IX КОНГРЕСУ:

1. Народне здоров'я на початку XXI віку.
2. Розвиток медичних технологій у майбутньому.
3. Біо-етика, як основа модерної медицини.
4. Шляхи для об'єднання сучасних медичних наук і народної медицини.
5. Діагностика, лікування і профілактика хвороб цивілізації.
6. Сучасний стан сімейної медицини і покращання медичної опіки населення України.
7. Невідкладна медична допомога у випадках катастрофальних подій.
8. Завдання медичних організацій у розвитку народного здоров'я.

Інформації про IX Конгрес СФУЛТ-у можна знайти по таких електронних адресах:
www.sfult.org.ua або www.umana.org

Резюме доповідей слати на адресу: WFUMA, P.O. BOX 36305, Grosse Pointe, MI 48236

У справі транспоратації і замовлення готелів, просимо звертатися до:

Scope Travel Agency, 1605 Springfield Avenue, Maplewood, NJ 07040

Тел.: (800) 242-7267 • (973) 378-8998 • Fax: (973) 378-7903

Агенція подорожей Scope пропонує наступні прогулькові поїздки:

А
9-25 серпня 2002 р.
Львів 10-17 серпня
Київ 17-18 серпня
Луганськ 18-22 серпня
Київ 22-25 серпня

Б
16-25 серпня 2002 р.
Київ 17-18 серпня
Луганськ 18-22 серпня
Київ 22-25 серпня

До зустрічі у Львові, Києві та Луганську!

Гостям раді!

ЕКЗЕКУТИВА СФУЛТ-у

Готується до друку збірник матеріалів Патріярха Мстислава

Заходами Української Православної Церкви в США розпочалось підготування до друку збірника матеріалів бл. п. Патріярха Мстислава. В ньому буде віддзеркалено багатогранну діяльність на церковній та суспільно-громадській нивах архипастиря УПЦеркви другої половини ХХ століття. В основу збірника увійдуть матеріали, які друкувалися в журналі „Українське Православне Слово” від 1950-го до 1993 року. Збірник складатиметься з трьох томів. Кожний з них включатиме проповіді, архипастирські послання, статті, замітки, привіти, листування, особисті коментарі на політичні та церковні події, фотографії. Владика Мстислав в своїй творчості використовував понад тридцять (!) псевдонімів та ініціалів, був автором багатьох редакційних статей, які появлялись на сторінках „УПСлова”.

Перший том збірника – „Архiepіскоп Мстислав – Канцлер” охоплюватиме період від Собору поєднання (1 вересня 1950 року) між Американсько-Українською Православною Церквою ЗДА (очолювану Архiepіскопом Іоаном, пізніше Митрополитом) та Українською Православною Церквою в Америці (очолювану Архiepіскопом Мстиславом) до його обрання 14 вересня 1969 року (після смерті Митрополита Никанора), на Митрополита УАПЦеркви в діаспорі, а пізніше (після смерті Митрополита Іоана), УПЦеркви в США (17 жовтня 1971 року). Як голова Консисторії, Владика Мстислав виявив надзвичайну здібність як адміністратор і організатор церковного життя. Завдяки його невтомній праці та жертвенності української громади у вільному світі виріс в містечку Савт Бавнд-Брук, штат Нью-Джерзі, осередок УПЦеркви в США, в центрі якого красується, побудована в стилі козацького бароко, церква-пам'ятник св. Андрія Первозваного, присвячена жертвам насильством здійсненого Голодомору. Цей осередок отримав назву „Українського пантеону”.

Другий том – „Архiepіскоп Мстислав – Митрополит” охоплюватиме праці Митрополита Мстислава аж до часу обрання його Патріярхом Київським і всієї України і Всеукраїнським собором відродженої Української Автокефальної Православної Церкви, що відбувся 5–6 червня 1990 році в Києві. В основу цього тому увійдуть не лише проповіді, архипастирські послання, кореспонденція з Вселенською патріярхією, виступи в обороні УПЦеркви, але й широке листування в обороні українських в'язнів.

Третій том – „Архiepіскоп Мстислав – Патріярх” охоплюватиме матеріали, пов'язані з коротким перебуванням Владика Мстислава на становищі Патріярха УАПЦ в Україні, від інтронізації 18 листопада 1990 року в св. Софії в Києві до відходу у вічність 11 червня 1993 року.

Дев'яностодворічному Патріярхові довелося підняти з руїн Церкву після сімдесятирічного комуністичного „войовничого атеїзму”. Це не була легка справа, бо, як вдало свого часу зауважив український філософ-дисидент Євген Сверстюк, „на шляху відродження стояли ті самі комуністичні сили, тільки вже не в образі войовничого атеїзму, а – дрімотною матеріалізмом, що не цурався синьо-жовтих декорацій з хрестами”. В цьому томі

читач знайде реакцію Московської патріярхії та її Київського екзарха на відродження УАПЦ; як відбулись, скликані з наказу влади, збори, названі собором, 25 червня 1992 року, на яких було проголошено об'єднання УПЦ-КП з УАПЦ без відома, але іменем Патріярха Мстислава (на цій нараді було ліквідовано УАПЦ та створено УПЦ-КП); матеріали з перебігу останньої конференції Патріярха з єпископами УАПЦ 8 липня 1992 року, яку влада силою розігнала. Довідатся читач і про міркування Патріярха з приводу подій 25 червня 1992 року, з його звернення „До вірних Української Автокефальної Православної Церкви” з 25 жовтня 1992 року. В третьому томі також буде вміщена докладна біографічна довідка про життя та творчість Патріярха.

Кожний том буде переплетений фотографіями з життя та діяльності Патріярха Мстислава, які збереглися в архівах УПЦеркви в США. На жаль, багато з них є непозначені – без дат, назв місцевостей чи подій, під час яких була зроблена фотографія. Тому редакційна колегія звертається до вірних УПЦ та людей доброї волі з проханням допомогти їй зібрати, у кого збереглися, відповідні фотографії для можливого використання в збірнику. Пересилаючи фотографії, подавайте якнайбільше інформації – дату, місцевість, подію. Власники фотографій будуть названі у збірнику. Всі фотографії (використані і невикористані) будуть повернуті власникам, хібащо вони виявлять бажання залишити їх в архівах Патріярха Мстислава.

Матеріали до тритомника творчості бл. п. Патріярха Мстислава підготує редакційна колегія, яку покликав голова Консисторії Архiepіскоп Антоній, а поблагословив Блаженніший Константин, Митрополит УАПЦеркви в діаспорі та УПЦеркви в США, в складі: архимандрит д-р Андрій (Партикевич), протопресвітер Франко Істочин, д-р Анатолій Лисий, мгр. Микола Француженко (Вірний) та д-р Юрій Криволап (голова редколегії).

Листування в справі збірника чи пересилки фотографій можна робити через Консисторію: Patriarch Mstyslav Commemorative Edition c/o Consistory Ukrainian Orthodox Church of the USA. P. O. Box 495. So. Bound Brook, N.J. 08880.

Перший том збірника редколегія планує здати до друку в кінці червня ц. р., другий – в кінці грудня, а останній, третій, в кінці червня 2003 року в 10-ту річницю відходу в потойбіччя Патріярха Мстислава.

Тритомник праць Владика Мстислава становитиме лише частину видань, якими УПЦ в США готується відзначити 100-річчя свого існування на Північно-Американському континенті. Підготовляється до друку „Нарис історії УПЦеркви в США” архимандрита д-р Андрія (Партикевича), а згодом – листування Митрополита Іоана (Теодоровича), зокрема з Митрополитом-мучеником Василем (Липківським), та досить широке листування Патріярха Мстислава (Скрипника). Віримо, що вище зазначені видання створять першоджерельну скарбницю для майбутніх дослідників історії Української Православної Церкви.

Д-р Юрій Криволап,
Меріленд

Українська дійсність – тема круглого стола

ТОРОНТО. – В Канадському інституті українських студій (KIUCS) 3 грудня 2001 року відбулася дискусія за круглим столом на тему: „Десять років незалежності: камо грядеши, Україно?”.

Дискутантами були відомі знавці сучасної України: д-р Тарас Кузьо – науковий співробітник Центру досліджень міжнародних взаємин і безпеки Йоркського університету; д-р Девід Марплз – професор історичних наук Альбертського університету та директор Програми дослідження сучасної України ім. Стасюків при KIUCS, і д-р Роман Солчаник – консультант корпорації Ранд. Дискусією керував директор KIUCS д-р Зенон Когут.

Першим говорив д-р Т. Кузьо. Серед позитивів в Україні за останні десять років він відзначив поступ у навчанні української мови, прийняття національної символіки та домовлення про кордони з сусідніми державами.

На його думку, найбільшим досягненням було те, що Україні вдалося оминати міжетнічні конфлікти, не зважаючи на те, що багато вчених та дослідників західного світу вважали їх неминучими. Негативним явищем доповідач назвав той факт, що український уряд підтримує Російську Православну Церкву в Україні та не сприяє належним чином українському націотворенню.

На думку д-ра Т. Кузя, багато-векторність закордонної політики України „не серйозна”, сьогодні ж вона переважно проросійська. Він вважає, що Україна не тільки не наближається до справжньої демократії, але від 1997 року можна спостерігати повернення до авторитарності на радянський лад. На кінець він сказав, що хоч Україна може зберегти незалежність, вона може стати державою-сателітом Росії, і нелегко зрозуміти, яку форму нації чи держави пропонує теперішня правляча еліта.

У доповіді д-ра Марплза йшлося про підсумки господарського сектору України, яке перебуває у глибокій кризі. Після першогрудневого референдуму 1991 року панувала еuforia та покладалося великі надії на майбутнє України, але на-

ступив крутий спад у життєвому рівні. Річ у тому, що стан України на порозі самостійності був гіршим, ніж здавалося, й тому сподівання, що Україна зможе швидко подолати радянські пережитки, виявилися нереалістичними. Все ж таки, незважаючи на тяжку радянську спадщину, на думку д-ра Марплза, „розвиток за останніх десять років повинен був бути ліпшим”, адже внутрішній валовий продукт України упав на 60 відсотків від рівня 1991 року.

Негативні демографічні зміни наступили в Україні за останніх десять років, і смертність тепер значно перевищує народжуваність, смертність немовлят залишається великою. Україна займає провідне місце в сенсі зменшення населення серед колишніх радянських республік. Говорячи про міжнародний авторитет України, д-р Марплз підкреслив, що Президент Кучма причинився до зниження престижу України. Хоч чимало проблем України є наслідком радянських часів, але багато з них викликала „безідейна та егоїстична верхівка”.

Останній доповідач круглого столу, д-р Р. Солчаник, на початку висловив думку, що терористичні напади на США 11 вересня підкреслюють ті різкі зміни, які відбуваються в світі. Відтак д-р Р. Солчаник розглянув ситуації в колишніх радянських республіках після розпаду Союзу. Він звернув увагу на громадянські та міжетнічні війни, які розгорнулися в більшості цих держав, зокрема в Росії. Хоча в Центральній Азії було менше насильства, але зростає автократія.

Незважаючи на поважні проблеми України, коли зіставити її з іншими пострадянськими державами (за винятком балтійських), то ситуація не виглядає найгіршою. Щодо закордонної політики та майбутньої орієнтації України, то це залежить у великій мірі від того, як б удиватимуться взаємини України з Європою та Росією. Це питання далі ускладнилося останнім часом зближенням між Вашингтоном і Москвою.

KIUCS

„Шануймо минуле, будуймо майбутнє” – гасло літературного конкурсу

ТОРОНТО. – 24-27 жовтня відбуватиметься VIII Конгрес Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. На нього прибудуть делегатки складових організацій СФУЖО зі США, Європи й Австралії, щоб обрати нову виконавчу, скласти плян праці на наступних п'ять років. Вперше очікуємо делегаток з Естонії, Чехії і Польщі. Святкове відкриття конгресу відбудеться увечері, 24 жовтня, а 26 жовтня заплановано святковий бенкет, на якому будуть проголошені переможці 28-го літературного конкурсу СФУЖО ім. Марусі Бек.

Гасло конкурсу: „Шануймо минуле, будуймо майбутнє”. Реченець конкурсу усталений на 1 березня 2002 року. Учасниці конкурсу повинні надіслати свої літературні твори (оповідання, нариси, есеї, тощо) до канцелярії СФУЖО. Переможці конкурсу отримають грошові нагороди.

Конгрес відбуватиметься у „Шератон готелі” (Sheraton Hotel), 123 Queen Street West. Під час конгресу буде презентована ювілейна книга „50-ліття СФУЖО”. За дальшими інформаціями про конгрес і конкурс просимо звертатися до Екзекутиви СФУЖО: 2118 Bloor St. W. Suite 206, Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8. Тел.: (416) 762-2066.

Віра Маланчій,
пресова референтка

ДО СОРОКОВИН ВІДХОДУ

Д-р Юліян Мовчан - лікар, журналіст, письменник

Св. п. д-р Юліян Мовчан був добрим лікарем, але й літератором, журналістом, членом Об'єднання українських письменників „Слово”.

Ще 15-літнім юнаком, під псевдонімом С. Мурашка, він видрукував допис про життя на селі в житомирській обласній газеті, пізніше друкувався під псевдонімом Ю. Польовий та Ю. Соняшний у часописах „На зміну”, „Геть неписьменність”, „Соціалістична Харківщина”.

В повоєнний час він опублікував понад 2 тисячі статей і розвідок з медичних, громадсько-суспільних та політичних тем як в українській, так і англomовній пресі. Д-р Юліян Мовчан як публіцист був широко відомий в англomовному світі. Про нього писали в довідниках та словниках.

До цього часу на еміграції і в Україні вийшли кілька його книжок. Це „Як лікувати себе та інших в наглих випадках” (Мюнхен, 1946 р.), „Що варто б знати” (Торонто, 1966 р.), „Записки лікаря” (1970 рік), „Незабутне і непросте” (1982 рік). Інші книжки, при-

свячені проблемам антисемітизму, були видані англійською та еспанською мовами. Після проголошення незалежності України д-р Ю. Мовчан на власні кошти перевидав в Україні свої книги „Незабутне і непросте” та „Записки лікаря”. У „Свободі” він провадив колонку лікарських порад.

Д-р Ю. Мовчан був одружений з Оленою Скибіцькою – родичкою славного українського фізика Івана Пулюя.

Похоронні відправи відбулися 12 січня в похоронному заведенні „Литвин і Литвин” в Юніоні, Н. Дж., а відтак – на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку.

Вічна і слава йому пам'ять!

Д-р Павло Пундій

***

Д-р Павло Пундій надіслав також до „Свободи” останню статтю д-ра Юліяна Мовчана про „Лікарський збірник на пошану Юрія Липи”, яку покійний вже не зміг відіслати до редакції.

Д-р Юліян Мовчан помер на Свят-вечір за юліянським календарем, 6 січня 2002 року, осиротивши дружину Оленку, дві доні – Олю і Лїду, чотирьох внуків і одну правнучку.

Покійний народився 19 лютого 1913 року, в селі Зорокові, Черняхівського району, на Житомирщині. У 1930 році дістався до Харкова, де працював на фабриці і студіював журналістику. У той же час перейшов на факультет медицини. Німецько-совєтська війна в 1941 році застала його на медичній практиці у Львові. Він завершує медичну освіту у Львівському університеті, працює під керівництвом відомого лікаря д-ра М. Панчишина, а потім в шпиталях Тернополя, Сколе і Самбора.

У 1944 році він подався з родиною на Захід, працював лікарем у Братиславі, а в 1945 році був таборовим лікарем в Ляймі, біля Мюнхену. В 1949 році прибув з родиною до США і в 1952 році, після нострифікації лікарського диплому, оселився в Огайо, де працював в клініці Клівленду, а потім почав власну лікарську практику в Ма-

лїнті і Оквуді, а від 1960 року – в Македонії біля Клівленду, де працював аж до переходу на пенсію. Пізніше д-р Ю. Мовчан з дружиною переїхав з Македонії до Дітройту, Миш., де живе і працює їхня доня Оля зі синами.

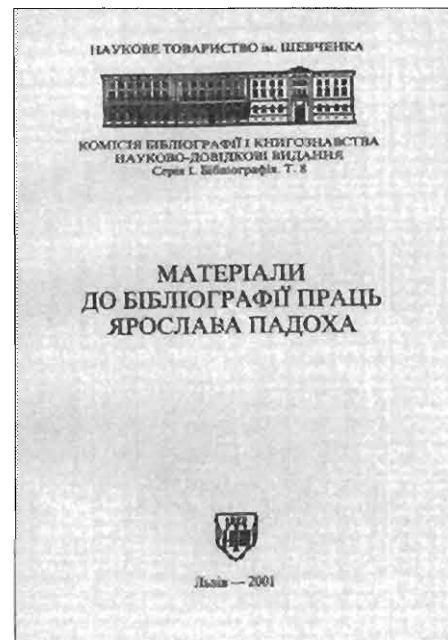
У 1964 році Медичне товариство нагородило покійного спеціальною, почесною грамотою як заслуженого лікаря і шанованого письменника та журналіста.

Покійний написав шість цікавих книжок, які є дуже почитними в Україні і діаспорі. Він часто дописував до „Свободи”. Мав багато наукових публікацій і дописів також до американських журналів. Д-р Юліян Мовчан був щирим українським патріотом, вірцевим подругом, батьком, дідусем та прадідусем.

Згідно з волею покійного, датки можна пересилати на адресу: UDU – Detroit Branch Textbook Project, P. O. Box 888 – Warren, Mich. 48090 або Ukrainian Educational Council, P. O. Box 391 Cooper Station, New York, N.Y. 10276-0391.

Д-р Володимир Боднар

Недоспівана пісня

Каталог архіву і покажчик праць Ярослава Падоха, які уклад О. Купчинський.

У сороковий день після відходу у засвіти бл. п. д-ра Ірини Падох доньки з родинами та невелике коло вірних друзів зібралися на поминальне Богослуження в церкві св. Юра в Нью-Йорку. Його відслужив парох церкви о. Лаврентій Лавринюк, ЧСВВ. Відтак відбувся спільний сніданок в приміщеннях Наукового Товариства Шевченка, в якому покійна була постійним гостем.

Все це викликало низку теплих спогадів. Найсвіжіший був про ті недавні ще дні, коли пані Ірина зібрала довкруги себе жменьку знайомих і приятельок, щоб поділитися з ними своїми думками і намірами, які були, як завжди, у неї продумані та логічні. Вона ж ціле своє довге життя була незвичайно упорядкованою людиною, діяла спокійно, але завжди із певно окресленою ціллю.

Не знаю, хто у подружжі Падохів був основою, але ці два такі різні характери Ірини і Ярослава доповнювали один одного знаменито та в тім одне одному стояли опорою, як приходила на це пора. То ж було ясным, що після відходу довголітнього товариша спільного життя пані Ірина продовжувала його незакінчені діла і стремління, поставивши собі за ціль залишити тривкий слід довголітньої праці д-ра Я. Падоха на громадському, науковому та професійному полі. На тій цілі зосередилася її все ще немала енергія та саме на цю тему вона хотіла говорити з колом своїх найближчих друзів невдовзі перед своїм несподіваним відходом.

Ми сиділи у її затишній кімнаті, в якій гостила нас незаступима товаришка її останніх років – Дана, а пані Ірена розповідала нам про неупорядкований великий архів покійного чоловіка, про бібліотеку і про гаряче бажання побачити ще усе це у друкованому вигляді, разом із описом багатогранної діяльності д-ра Я. Падоха.

Ця достойна та спокійна жінка, якій зір і численні роки не дозволяли вже самій взятися за таку

працю, мала у тих останніх місяцях життя одне бажання – побачити свою ціль завершеною, а тим і завершеною пам'ять для майбутніх поколінь того активного у стількох ділянках правника, президента Наукового Товариства Шевченка, секретаря Українського Народного Союзу, голову українського Пласту в США, автора десятків праць історичного і правного характеру, невтомного громадського діяча ще на рідних землях і тут, в Америці.

І про це говорила вона під час тієї останньої зустрічі у її домі, та про поміч у цьому ділі просила нас усіх. Наша поміч мала бути радше морального характеру, тому що відповідну людину до виконання своїх намірів вона знайшла в особі професійного історика, археографа і наукового секретаря НТШ в Україні Олега Купчинського. Саме завдяки його праці появилися вже дві книжечки – „Рукописна спадщина Я. Падоха” (перелік справ особистого архіву) і „Матеріали до бібліографії праць Я. Падоха”. Цю другу книжечку я мала щастя принести їй вперше передану зі Львова дослівно тиждень перед її хворобою. Як ясно засіяло її обличчя, коли тримала в руках цей збірник, як чекала вона на продовження праці над архівом і життям її дорогого чоловіка і друга. Ця жінка, яка була сама сильною індивідуальністю, в останніх роках увійшла у тінь, стараючись про одне – залишити писану і друковану спадщину свого вірного товариша життя.

Не вдалося, на жаль, це виконати – її довголітня пісня зі завжди однаковим приспівом залишилася недоспівана. Але залишився наш гурт, тих що її шанували та з яким вона поділила востаннє свої журби та свої стремління, залишилися дочки та їхні родини, залишилися надійна людина, що має усі дані завершити назавжди пісню пам'яті д-ра Ярослава Падоха і його вірної дружини.

О. Кузьмович

MILDUN TRAINING CENTER of ILLINOIS

пропонує два види навчальних курсів:

- EKG, Phlebotomy, Medical Billing
- Dental Assistant

Заняття проводяться по неділях.

Практика відбуватиметься у професійних офісах впродовж тижня у зручний для Вас час.

По закінченні курсів Ви отримаєте свідоцтво.

Ми допомагаємо у складанні професійного резюме.

За ближчими інформаціями телефонувати:

(847) 392-8080

Дорогі батьки!

Посилайте ваших дітей до українських шкіл!
Україна не може втрачати своїх рідних дітей!

Незабутній Ісповідник Віри

До 110-річчя від дня народження Патріярха Й. Сліпого

17 лютого – визначна загальноукраїнська дата – ювілей Патріярха УГКЦ Йосифа. Його Святість, як незвичайна постать в нашій історії, своїм життям і ділами заслужив на всенародну пошану. Народився Йосиф Сліпий 17 лютого 1892 року в селі Заздріст Теребовельського повіту. Студіював богослов'я у Львові, Інсбруці й Римі, завершив навчання доктором (1918) і габілітаційними працями в Інсбруці (1923) та Римі (1924). Висвятився на священника 30 вересня 1917 року – помісної Української Церкви, коли вона була в повному розквіті.

Від юних літ вирізнявся дивовижною працездатністю, непересічним талантом і добрим здоров'ям. Вже у 1922 році стає професором догматики греко-католицької духовної семінарії у Львові. У 1929 році, за дорученням Митрополита Андрея Шептицького, стає її ректором. Засновує кварталник „Богословія” (1923), активно сприяє розвитку Українського Національного Музею у Львові, працює заступником голови Українського Католицького Союзу. З 1935 року виконує обов'язки крилошанина та архи-

смерти Митрополита Шептицького Владика Йосиф законно перебрав керівництво Галицькою Митрополією. Московські окупанти пропонують йому очолити українську Католицьку і Православну Церкви в Україні – об'єднані, але відлучені від Риму і підпорядковані Московському патріярхові. Митрополит Й. Сліпий категорично відмовився. 11 квітня 1945 року його

„Український народе, стань уже раз собою!.. Отрясися зі своїх вікових недотач, стань на свої ноги в Україні і на поселеннях!”.

Йосиф Сліпий

ув'язнюють і вперше засуджують на 8 років каторги. За непохитність у вірі йому додають все нові терміни ув'язнення, так що Митрополит Сліпий перебув загалом 18 років у сибірських і мордовських концтаборах.

За клопотаннями Папи Івана XXIII Митрополит Сліпий був звільнений з ув'язнення 9 січня 1963 року. Він приїздить до Риму.

Багато джерел свідчать про виїняткову мужність цього великого Ісповідника Віри. Наприклад, Авраам Шифрін у своїй книжці „Четвертий вимір” („Сучасність”, 1973) пише: „Митрополит Української Церкви Й. Сліпий виглядає велично навіть у своїй арештанській одежі. Його поведінка примушувала навіть вартових солдатів ставитися до нього ввічливо. Спокійний, висококультурний, він сидів у радянських таборах уже друге десятиріччя і був дуже хворий. Його уважність та ласкавість приваблювали до нього людей. Я пам'ятаю, як він читав нам лекції з релігійної філософії, а сам слухав лекцій європейського професора атомної фізики Ю. Маклера. Митрополит навіть хворий старався допомагати іншим, це був істинно для українців духовий прапор”.

Апостольська столиця підносить Владика Йосифа до сану Верховного Архiepіскопа (23 грудня 1963 року) і Кардинала. Він з великою енергією взявся за відновлення українського церковного життя. Від 1963 року його заходами почав діяти Український католицький університет св. Климентія, він активізував працю Українського богословського товариства, відновив видання „Богословії” (1963) та журналу „Дзвони” (1976). Побудував собор св. Софії (посвячений 1969 р.), придбав і відновив Храм Жировицької Матері Божої (посвячений у 1971 році), заснував монастир Ордену Студитів (1965). У Римі і на поселеннях Владика Йосиф виконав особливу місію, якої не знала до того часу наша Церква. На II Ватиканському соборі нашого Ісповідника Віри присутні вшанували вставанням з місць. На цьому соборі Кир Й. Сліпий вимагав надати східним Церквам патріярший устрій та звільнити їх з-під впливу латинників, чого прагнули вже

Таблиця в пам'ять Патріярха Йосифа у Львові на вулиці Коперника, 38. У цьому будинку працював бл. пам. Патріярх Йосиф, коли був ректором Духовної семінарії.

Митрополити Рутський, Петро Могила та Адам Кисіль.

„Якщо ми здобудемо Київський Патріярхат, то ми здобули те, чого не могли вибороти собі наші предки за останні вісім соток літ”, – сказав у розмові з нашими єпископами Владика Йосиф. З цього моменту більша частина нашого духовенства і вірних визнали, без ватиканського затвердження, Кир Йосифа Патріярхом. Він скликав кілька синодів Української Католицької Церкви, на яких висував ідею „єдності Церкви і народу”, тобто пов'язання вічних правд Христової Євангелії з Богом і людськими вартостями – волею, незалежним державним життям, національною культурою і добробутом народу.

Найсвідоміші наші Владики сприяли праці Верховного Архiepіскопа. Серед переконаних його послідовників можна назвати о. д-ра Івана Гриньоха, талановитого богослова і національного подвижника, якого Патріярх Йосиф високо цінував. Шанував він усіх тих, що були наділені ясним і твердим Божим духом і відстоювали нашу церковну традицію, рідну культуру і мову. Він заповідав: „Найближчими нам по вірі і крові є наші православні брати. Нас єднає традиція рідного християнства, спільні церковні і народні звичаї, спільна двотисячолітня культура! Нас єднає спільне змагання за самобутність рідної Церкви, за її повноту, якої видимим знаком буде єдиний Патріярхат Української Церкви! І від цього нам ніколи відмовитись не вільно!”.

Він рішуче зберігав титул Патріярха, і це повинні зробити його

спадкоємці. Світове Патріярхальне Товариство, багато інших громадських організацій, вірні заповітам Патріярха Йосифа, наполегливо долають взаємні роздори і перешкоди, щоб українець українцеві став братом, щоб дійшло до остаточного примирення, на якому скористає і Церква, і народ.

Патріярх Йосиф як визначний учений-богослов був обраний почесним членом Наукового товариства ім. Шевченка, дійсним членом Тіберійської Академії в Римі, почесним доктором Українського Вільного Університету, декількох американських і канадських університетів. Про його велику спадщину в аспекті релігії, науки, національного світогляду, культури, історії Церкви напишуть цілу низку книжок. Неоціненний привілей – мати в народі таку постать, яка зворушує кожного християнина, скріплює його набожність і пошану до всього, що рідне.

Спожив він у Бозі 7 вересня 1984 року, після терпіння і посвяти. Це був наш духовний прапор, наш дороговказ, якого нам бракує сьогодні. Його високо цінували Митрополит Іларіон, Патріярхи Мстислав і Філарет.

Патріярх Йосиф вірив в Україну, у світле майбутнє українського народу, тому що вірив у Христову Церкву і її святий вплив на життя. Він писав: „...Церква є найвищою і найміцнішою творчою і діючою силою! ...Вона є спосібна об'єднати всіх, бо вона стоїть понад партіями, громадами і установами”. Ці справедливі слова ніколи не втрачуть своєї актуальності.

Ярослав Стех

„...Як довго не буде між нами християнської єдності, так довго її найслабший противник буде від нас сильніший”.

Митрополит А. Шептицький

якона Львівської митрополічної капітули. В тому періоді здійснює декілька наукових подорожей по Західній Європі і до Святої Землі. Бере участь в уніїних конгресах у Београді, Празі, організовує уніїський з'їзд у Львові (1936). Виконуючи стільки роботи, йому вдається піднести Богословську академію до найпрестижніших наукових закладів у Вселенській Церкві. У цьому ж часі написав великої ваги твір „Значення томізму для Східної Церкви”.

Митрополит А. Шептицький, за згодою Папи Пія XII, висвятив о. Йосифа на єпископа. Він тісно співпрацював зі своїм великим учителем над відлатинщенням Греко-Католицької Церкви: мовляв, ми не є „візантійці, перетягнуті до латини”, а православні в єдності зі святим Петром. Митрополит А. Шептицький наголошував: „...Як довго не буде між нами християнської єдності, так довго її найслабший противник буде від нас сильніший”.

„...Український народе, стань уже раз собою! – палко закликав Владика Йосиф. – Позбудься своєї вікової недуги сварів і чварів, вислугування чужим, підлещування і пониження, бо на встид і сором не бракує їх і нині в наших національних і церковних провідних кругах. Отрясися зі своїх вікових недотач, стань на свої ноги в Україні і на поселеннях!”. Після

Настав час зробити Крим справді українським

Зиновій Квіт з Філадельфії переслав до „Свободи“ копію депутатського запиту щодо порушень законодавства у площині освіти та культури, з яким голова Співки офіцерів України, віце-адмірал Б. Кожин звернувся до голови Кабінету міністрів України Анатолія Кінаха. Подаємо виклад звертання Співки офіцерів України.

5 квітня та 21 травня минулого року у Симферополі, з ініціативи Кримської організації Українського Народного Руху і Комітету сприяння створенню шкіл з українською мовою навчання, відбулись засідання „круглого столу“ з проблем україномовної загальної освіти в Криму.

На цій зустрічі зазначалося, що шкільну освіту в Криму спрямовують люди з комуністичною свідомістю, які прагнуть відновлення СССР та панування російської мови і культури на півострові.

Міністер освіти Криму звернувся до педагогів зі закликом створювати піонерські загони в кримських школах. Тепер в Криму є 12 тисяч піонерів, більше, ніж в усіх областях України разом узятих. Піонерська організація Криму носить ім'я В. Леніна, перебуває під впливом Комуністичної партії, але фінансується з бюджету автономії.

Під час засідань „круглого столу“ були наведені факти відвертого саботування владними структурами відкриття шкіл з українською мовою навчання в Симферополі, Красногвардійському. Немає жодної української школи в Євпаторії, Бахчисарайському та інших районах Криму.

Водночас у Симферопольському районі подано 3700 заяв про бажання навчати дітей українською мовою, а реально навчається 111, у Первомайському зі 648 бажаних – тільки 14. В Євпаторії на 145 заяв не створено жодної української класу, у Бахчисарайському на 230 – також жодної. За оцінкою міністерства освіти Криму (вересень 2000 р.) 23.4 відс. школярів автономії – етнічні українці, однак українською мовою навчається лише 0.7 відсотка. Це є грубим порушенням Конституції України. Більшість заступників міністра освіти, працівників міністерства, завідувачів районними відділами освіти не володіють державною мовою.

Впродовж п'яти років в Криму блокувався процес створення Всеукраїнського інформаційно-культурного центру в Симферополі, тоді як Російська Федерація вклала 2 млн. гривень у придбання приміщення для Російського культурного центру і ще один млн. витратила на його ремонт. У багатьох спостерігачів не викликає сумніву, що російський центр сприятиме антидержавній пропаганді в Криму.

Всеукраїнський центр звернувся до голови кримського уряду С. Куніцина із пропозицією створення в Криму щоденної українськомовної газети „Наш Крим“, яка б фінансувалася з бюджету автономії. За десять років незалежності України з бюджету Криму не було витрачено жодної копійки на фінансування українськомовної преси на півострові.

Натомість автономія щедро фінансує антиукраїнську газету „Кримські історії“, яка є додатком до газети „Комуніст Криму“. Загалом в Криму зареєстровано понад сто періодичних видань російською мовою.

Віце-адмірал Б. Кожин пропонує прискорити створення у Криму системи навчально-виховних закладів (від дитячого садочка до вищого навчального закладу) із державною мовою навчання і відкриттям у кожному місті та селищі Криму хоча б однієї базової україномовної школи.

Необхідно призначити заступників міністра освіти Криму з україномовної і кримськотатарськомовної освіти, провести державну атестацію всіх освітян Криму на знання державної мови, запровадити в школах викладання історії України та допризовної підготовки виключно державною мовою.

У запиті висловлено вимогу припинити державну підтримку піонерської організації Криму, створити щоденну українську газету „Наш Крим“, передати кінотеатр „Симферополь“ Всеукраїнському інформаційно-культурному центру.

К. Чумаченко отримає часткове відшкодування

Нашим читачам пригадуємо, що Катерина Чумаченко, дружина Віктора Ющенка, була активною у житті української громади в США, зокрема очолювала Українську незалежну інформаційну службу (УНІС) у Вашингтоні.

КИЇВ. – Шевченківський районний суд Києва 30 січня зобов'язав ведучого російської авторської програми „Однако“ Михайла Леонтьєва відшкодувати на користь Катерини Чумаченко дві з половиною тисячі гривень, а також 25 грн. 50 коп. як повернення державного мита.

Прецедент цікавий насамперед тим, що суд виграв не політик, а дружина політика, в даному разі дружина Віктора Ющенка. Тим самим доведено, що спроби вдирати по тому чи іншому політичному діячеві не напругу, а опосередковано – через родину, можуть бути покарані. Хоча від покарання й залишається двоїсте відчуття...

Суд ухвалив своє рішення, розглянувши позов К. Чумаченко до „Української незалежної корпорації“ (телеканал „Інтер“), до видання „Київські відомості“ та до ведучого програми „Однако“ М. Леонтьєва про захист честі та гідності.

Нагадаємо, що 10 квітня 2001 року в прямому етері телеканалу „Інтер“ було ретрансльовано російську авторську програму „Однако“ без попереднього запису, у якій, на думку К. Чумаченко, було розповсюджено неправдиву інформацію про те, що нібито вона є керівником масштабного американського проєкту, який допомагає В. Ющенкові захопити владу в Україні. У своєму позові К. Чумаченко стверджує, що автор і ведучий програми навмисне негативно висловився про неї, втрутився у її приватне життя, образив її гідність. 13 квітня 2001 року газета „Київські відомості“ опублікувала матеріал – точну копію авторської програми „Однако“, з посиланням на цю програму.

Суд встановив, що позов К. Чумаченко може бути задоволено частково, оскільки за законом України телеканал не несе відповідальності за інформацію, яка не відповідає дійсності, якщо вона міститься в авторській програмі, ретрансльовується без попереднього запису. Таким чином, суд постановив, що телеканал „Інтер“ не може нести відповідальності за інформацію, яку оприлюднив у своїй програмі М. Леонтьєв.

Також не несе відповідальності за надрукований матеріал і газета „Київські відомості“, оскільки редакція і журналісти не несуть відповідальності за інформацію, яка не відповідає дійсності, якщо ця інформація є дослівним відтворенням матеріалу іншого видання, на яке у тексті було посилання. Тому суд вважає, що позивачка К. Чумаченко має право на відшкодування завданої їй моральної шкоди тільки частково. Суд зобов'язав ведучого програми „Однако“ в етері упродовж 30 днів спростувати неправдиву інформацію, яку він подав у своїй програмі. Рішення Шевченківського районного суду Києва може бути оскаржено в апеляційному суді протягом наступних 30 днів.

Фактично Шевченківський суд, прийнявши цілком справедливе рішення, показав технологію „чорного піяру“, що може залишатись без покарання. На якомусь російському телеканалі чи в російській газеті розміщується „потрібна“ стаття чи сюжет, далі ця інформація тиражується в Україні з посиланням на першоджерело, і справа зроблено. Тепер, якщо ображений політик навіть виграє суд, то вибачатись доведеться російським журналістам, а наші тут ні при чому. ОРТ показало, „випадково“ „Інтер“ повторив передачу, так же „випадково“ „Киевские ведомости“ надрукували стенограму передачі.

Представники кількох українських партій з трибуни Верховної Ради 5 лютого висловили обурення, як вони кажуть, провокативними та образливими стосовно України заявами російського журналіста. Депутати зокрема закликали звернутися до російського посла у Києві, щоб той попросив вибачення за поведінку російських засобів масової інформації. Тим часом М. Леонтьєв демонстративно заявив, що ігноруватиме рішення українського суду. Скандал затьмарює проведення заходів у рамках проголошеного російським президентом В. Путіним Року України в Росії, що мав би сприяти розвитку стосунків між двома державами.

УНІАН

Короткі новини з України

КИЇВ. – Відтепер на могилу кожного померлого киянина покладається вінок від Київської міської ради. Один такий вінок коштує 70 гривень. У київському бюджеті на ці цілі виділено 1 мільйон гривень на рік. Щороку у столиці помирає до двадцяти тисяч осіб. Забезпечити покладання вінків доручено комунальним підприємствам та Київському крематорію. З початку січня вже витрачено на похоронні вінки 118 тисяч гривень з міського бюджету. Колишній посадиш міста Леонід Косаківський з цього приводу сказав: „Я радий би міській владі подбати про кращий стан кладовищ, окремі з яких мають жахливий вигляд. Не по-

трібно перетворювати таку делікатну справу на фарс“.

* * *

Відтепер у фірмовому потязі Харків – Київ чоловіки та жінки їздитимуть окремо – таку нову послугу запровадили на Південній залізниці. В чоловічому купе свої розваги – пляшка пива, розмови про жінок та хропіння вночі, у жіночому – склянка чаю, розмови ні про що та нічні замріяні зітхання. Залізничники впевнені, що саме так їздити зручно, а у пасажирів – трохи інше уявлення про зручність та комфорт.

Провідники скаржаться, що окремий проїзд не має чіткої юри-

дичної бази. Ніхто не може завадити чоловікам запросити в гості жінок і навпаки, а це не завжди подобається сусідам з купе.

* * *

Спадкоємиця Бориса Гмирі киянка Ганна Принц виявила, що фірми звукозапису Америки, Австралії і Європи незаконно розповсюджують компакт-диски зі записами голосу геніяльного українського співака, головним чином – оперні арії. Їхня вартість навіть більша за ціну на диски Лючано Павароті. Але жодної копійки від продажу спадкоємиця покищо не отримала.

Юристи запевнили її, що видавати музичні твори у виконанні Бориса Гмирі мають право тільки після укладення угоди з нею.

До квартири-музею Бориса Гмирі завітав фізик Семен Шанойло, який сказав, що українські вчені можуть закинути американцям, що прообраз сучасного компакт-диску з'явився майже тридцять років тому на горищі Київського інституту кібернетики.

Через 7 років американська філія фірми „Філіпс“ продемонструвала перший компакт-диск, у якому скло було замінене пластиком. Тоді, в сімдесяті роки, українським вченим навіть заважало те, що американці не займалися подібними винаходами, бо це утруднювало фінансування. Влада пояснювала, що американці над цим не працюють, тому усе це не має майбутнього.

За матеріалами ТСН

Видано матеріяли Конгресу Перша українська електронна книга українських істориків

Міжнародний Науковий Конгрес „Українська історична наука на порозі XXI століття”, Чернівці, 16–18 травня 2000 р. Доповіді та повідомлення: Українське історичне товариство, Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича. Відповідальні редактори Л. Винар, Ю. Макар. Чернівці. „Рута”, 2001.

16–18 травня 2000 року в Чернівецькому державному університеті відбувся Міжнародний конгрес „Українська історична наука на порозі XXI століття”, ініціаторами якого виступили Українське історичне товариство та Чернівецький університет, а в підготуванні взяли участь Наукова Рада при СКУ, Асоціація українських американських професорів, Історична секція УВАН в Америці, Міжнародна асоціація українців, Інститут історії та Інститут українознавства НАН України.

Матеріяли конгресу опубліковано у чотирьох томах. До першого тому включено доповіді пленарного засідання, а також матеріяли перших двох секцій. Одну із них було присвячено історії УІТ та аналізу його діяльності, другу, поділену на дві підсекції, було присвячено актуальним питанням української історії та історіографії й джерелознавства.

До другого тому включено матеріяли третьої, четвертої, п'ятої

та шостої секцій, присвячених 2000-літтю Християнства і поширенню його в Україні, українсько-польським взаєминам, історії політики і політичної думки в Україні. До третього та четвертого томів увійшли матеріяли сьомої та восьмої секцій, присвячених важливим проблемам грушевськознавства, археології, етнології та допоміжних історичних дисциплін, а також підсумкові документи конгресу і привітання його учасників.

Це важливе чотиритомове видання українські установи можуть уфундувати американським і канадським університетським бібліотекам. Кошт з пересилкою 78 дол. Дохід призначений на організацію Другого міжнародного конгресу істориків, що відбудеться в Україні.

Пожертви на УІТ відтягаються від федерального податку. Замовлення можна надсилати на адресу: Ukrainian Historical Association, P. O. Box 312, Kent., Ohio.

Управа УІТ

ЕДМОНТОН. – Видавництво „Ukrainian Multimedia, Interactive Learning and Digital Publishing” повідомляє про появу праці д-ра Андрія Горнякевича „530 Ukrainian Verbs” („530 українських дієслів”). Цю електронну книжку, у редакції професора Олега Ільницького, випустили співробітники провідної в Канаді програми української мови й літератури Альбертського університету.

Видання опрацьовано в зручному багатоплатформному форматі PDF. Ним можна користуватися на майже будь-якому комп'ютері, на якому працює програма „Acrobat Reader”. Книжку можна замовити в електронному форматі як додаток до електронного листа, або як

компакт-диск (CD-ROM). Ціна в Канаді: 26.75 кан. дол. за примірник, ціна поза Канадою – 25 дол. США за примірник. Доставка компакт-диску (CD-ROM) звичайною поштою: в Канаді – 37.45 кан. дол., поза Канадою – 35 дол. США. Поштові витрати включено. Вишліть замовлення електронною поштою на координати: ummildp@ualberta.ca. Адреса: „UMM.IL.DP”, Department of Modern Languages and Cultural Studies, The Ukrainian Language and Literature Program, 200 Arts Building, University of Alberta, Edmonton, Alberta T6G 2E6, Canada.

Факультет сучасних мов
Альбертського університету

Форум русистів закликав надати російській мові статус державної

КИЇВ. – Другий форум „Русистика в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку”, що відбувся в Ялті 2–4 лютого, закликав Президента, Верховну Раду і Кабінет міністрів вирішити проблеми російської мови і російської філології на державному рівні.

У зверненні, висланому до Києва, рекомендується надати російській мові на території України статус другої державної, визнати російську мову і російську літературу компонентами державної

освіти і відновити їх викладання в школах і вузах у колишньому обсязі; реалізувати право російськомовних громадян навчатися, здавати іспити, захищати дипломи і дисертації рідною для них мовою; створити для цього необхідну науково-методичну базу.

Вимагається також зняти додаткові податки з видавництва російськомовної продукції, необгрунтовано прирівняної до „чужоземної”.

УНІАН

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
запрошує своїх членів та українську громаду на

ДОВОПІДЬ

**ПРО ДОЛЮ УКРАЇНСЬКИХ АРХІВІВ
ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ
Й МІЖНАРОДНУ ПОЛІТИКУ РЕСТИТУЦІЙ**

Доповідь виголосить
д-р ПАТРИЦІЯ КЕННЕДІ ГРІМСТЕД
(Гарвардський Український Науковий Інститут)
авторка численних книжок, з-поміж останніх – „Trophies of War and Empire”
(Harvard Papers in Ukrainian Studies, 2001)

Доповідь відбудеться
в суботу, 23 лютого 2002 р., о год. 4-й по пол.
в будинку НТШ: 63 Fourth Ave. (між 9 і 10 вул.), New York, NY 10003
За інформаціями телефонувати: **(212) 254-5130**

**УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ**

Додатковий список жертводавців, які внесли грошові пожертви в 2001-2002 рр.

100 дол.	Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива, Нью-Йорк, Н.Й.
50	Self Reliance Українська Американська Федеральна Кредитова Кооператива Ньюарк, Н. Дж.
по 25	Микола Міланич, Олександр Кричик.

Сердечно дякуємо за пожертви, а також дякуємо В-ву „Літопис УПА” за том 3, нової серії під заголовком: „Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля; Директивні документи Ц.К. Компартії України 1943-1959 рр.”

Олена Несіна,
Екзекутивний Директор УДДЦ.

Наша адреса:
Ukrainian Research and Documentation Center
of the Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street, New York, NY 10021
Tel.: **(212) 288-2917**

Бібліотека і архів відкриті у вівторок, середу і четвер від 10-ої год. ранку до 4-ої год. по пол. Інші дні і години за домовленням.

**ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
(ТУІА) – Відділ Нью-Джерсі**

запрошує своїх членів та громаду на

**ЗБОРИ ВІДДІЛУ
І ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ**

в суботу, 23 лютого 2002 р.

**в Hanover Ramada Inn
Rt. 10 West, East Hanover, NJ**

1:00 по полудні: Збори членів відділу
3:00 по полудні: Товариська зустріч (для всіх)

ДОВОПІДАЧІ:
інж. ОКСАНА МАЗЯР
„Допомога Львівській Обласній Малій Академії Наук”
інж. ДОРІАН ЮРЧУК
„Київ і околиці (огляд архітектури)”

Буде легка перекуска і напитки.

З питаннями просимо звертатися до:

інж. АНДРІЯ ВОВКА: (908) 725-9733

через e-mail: **nj@uesa.org**

або дивіться на Інтернет сторінку ТУІА
(www.uesa.org)

МОВА ПРО МОВУ

Заради наступного кроку

Ми відновлюємо розділ „Мова про мову“, оскільки відповіді на наш опитник (див. „Свободу“ з 30 листопада, ч. 48) виявили, що певна частина читачів хоче бачити цю тему присутньою на сторінках тижневика. Авжеж, наша мова і її доля – важлива тема, й у найближчих розділах „МЦМ“ ми повернемося до конкретних зауважень і побажань, висловлених у згаданих відповідях. Перерва у веденні рубрики сталася, як то кажуть, з об'єктивних причин: в Києві заглухла справа урядового затвердження проєкту найновішої редакції „Українського правопису“. На жаль, не збігся цей проєкт з течією суспільного життя в Україні. Якби національно свідомі вчені подали його на розгляд не наприкінці першого десятиріччя української державної незалежності, а на його початку, вислід, мабуть, був би позитивний. Неуспіх проєкту віддзеркалив складний стан сучасного українського суспільства, якому бракує ефективних політичних, соціально-економічних і духовних чинників консолідованості, об'єднання. Виявилося, що проєкт „Українського правопису“ вніс би додаткові незгоди і розколи у спільноту. Але також іще більше увиразнилося, що українській літературній мові буде дуже важко повернути її дав-

ню природність, понівечену насильницьким, вульгарним зближенням з мовою „старшого брата“. Склалася така ситуація, як у лікарні: і не лікувати хворого не можна, і не можна уникнути, щоб його не боліло. Що вже казати про пересічне середовище, коли навіть коло провідних філологів, ба – навіть стіни Інституту української мови НАН України, звідки вийшов цей проєкт останньої редакції „Українського правопису“, розділила болюча межа між прихильниками і противниками мовної реформи.

Втім, „мовна реформа“ – це перебільшення. Йшлося про 25 правописних моментів, а до урядового стола сито опозиції перепустило тільки 19 з них. З нашого, діаспорного, погляду ті проєктовані зміни абсолютно природні. Серед них, наприклад, – реабілітація як нормативного закінчення **-и** в родовому відмінку однини іменників третьої відміни (*радість – радості, Русь – Русі, осінь – осени, і т. д.*); повернення йотації голосних, тобто написання **-ія, -іа** всередні слів іншомовного походження: *матерія – матеріальний, артерія – артеріальний, комедія – комедіант (-и), як зауважує д-р В. Німчук, „чудом збереглося“ в церковній лексиці: християнин, диякон та ін.*; щодо грецької букви „тета“

(яка латинкою передається через **th**), то оскільки в живій мові чинні паралельні форми (*міф і міт, ефір і етер, кафедра і катедра, марафон і маратон*), проєкт пропонує узаконити їх обидві; впорядковується написання звукополюки **-au** у словах грецького та латинського походження: як *автор*, так має бути й *лауреат, аудиторія, інавгурація* тощо; повноправне в нашій живій мові, хоч і невідмінюване, слово „пів“, яке означає половину, проєкт пропонує писати окремо від інших слів: *пів години, пів яблука*, за винятком випадків, коли слово не має значення половини, а є префіксом: *півколо, південь, північ*. Такі ж ясні, аргументовані зміни стосуються вживання апострофа, літери **г**, відмінювання запозичених слів, що закінчуються на **-о**, запровадження кличного відмінка та низочки інших правил.

Наголошуємо ще раз: для західної української діаспори, яка принципово і послідовно користувалася Харківським правописом 1928 року, ці зміни виглядають самозрозумілими. Під час обговорення проєкту в ньюйоркському НТШ у грудні 1999 року (див. „Свободу“ з 6 січня 2000 року) обидва закордонні члени Правописної комісії, академік Юрій Шевельов і професор Андрій Горнякевич, у вищій мірі схвально відгукнулися про висліди праці українських мовознавців на чолі з директором Інституту української мови, членом-кореспондентом НАН Василем Німчуком. Хоч і не обійшлося без деяких критичних

зауважень. Бо чому, наприклад, проєкт залишив незмінним неправильне передавання німецького дифтонга **ei**, і в Україні далі писатимуть – *Швейцарія, Гейне, Ейнштейн*? Або чому чужомовне **г** (**h**) у словах, запозичених через російську мову, далі передбачено писати **х** – *хокей, хобі, Хемінгуей*?

Але одна річ – спокійно, без упереджень з'ясувати мовні дилеми, а цілком друга – з порога відкидати зміни, виходячи при цьому з ідеологічної заангажованості. На противагу групі В. Німчука, академік В. Русанівський створив „антикомісію“, метою якої було скомпромітувати проєкт нової редакції „Українського правопису“, перевести дискусію в політичне русло, вдаючись до негарних, навмисних пересмикувань і перекручень.

З кола, яке й опонентським тяжко назвати, вийшло абсолютно безпідставне звинувачення: мовляв, проєкт найновішої редакції правопису створювався на замовлення західної діаспори, і що пропонувані зміни – це, власне, спроба накинати Україні діаспорний правопис.

Словом, справа зійшла з ясної дороги на небезпечні манівці, тому проєкт краще було відкласти, ніж дозволити недоброзичливцям з його допомогою напружувати й без того не безхмарну політичну ситуацію в Україні. Щодо наставлення українських мовознавців з Америки і Канади, то вони не ма-

(Закінчення на стор. 17)

АЛЬТЕРНАТИВА

Модернізований правопис-24

Святослав Караванський

Святослав Караванський відомий в Україні не тільки як один з багаторічних політичних в'язнів, але й як пристрасний оборонець чистоти української мови, автор багатьох дуже цікавих мовознавчих праць і словників. У своїй книжці „Пошук українського слова або боротьба за національне ‘Я’“ (Київ, Видавничий центр „Академія“, 2001) він, аналізуючи сьогодинішній стан української мови в Україні, приходить до висновку, що як правопис 1929 року, так і правопис-33 не спроможний задовольнити вимог сучасності. Пропонуємо нашим читачам ті сторінки з книжки С. Караванського, де йдеться про альтернативний варіант двом згаданим правописам.

...Оскільки праця правописної комісії НАНУ досі не принесла сподіваних результатів, і досі не вироблено справді українського правопису, автор змушений самотійно вирішувати правописні питання. У попередніх своїх працях автор поспігувався правописом-29, хоч з цілим рядом його положень не погоджувався. У пошуках альтернативи довелося звернутися до попередніх українських правописів-до-29. І саме на одному з них, на правописі УАН, вжитому в „Російсько-українському словнику“ (1924-1933 рр.), за редакцією академіка А. Кримського, автор і спинився, внісши до правил УАН незначні зміни. (Слова з відмінною від правопису-24 орфографією у дальшому тексті позначено зірочкою*.)

Риси цього модернізованого правопису-24 такі:

1. Іменники жіночого роду із закінченням **-ість, -єрть** у родовому

відмінку однини мають закінчення **-и**: *повісти, смерти*.

2. Іменники чоловічого роду після числівників **два, три, чотири** мають закінчення множини: *два робітники, три огірки, чотири мундири*.

3. Ряд прикметників мають м'яке закінчення: *безпросвітний*, народний, природний, зворотний*, східний, західний, трикутний, прямокутний, п'ятикутний*.

4. Низка слів має традиційну ортографію: *монастир, марииво*, салітра, Басарабія, сантименти, костел, шаравари, голодівка*.

5. Українські прізвища відмінювано відповідно до української морфології: *Гончар – Гончара, Швець – Шевця, Масол – Масла, Мазурок – Мазурка, Янів – Янева, Антонів – Антонова, Пономарів – Пономарева*.

6. Приросток **З-** перед літерою **Ф** не змінюється: *зфальшувати, зфотографувати*.

7. Слова **який-небудь, що-небудь, по-перше*, по-друге*** пише-

мо через дефіс; слово **неабиякий*** – разом.

8. Слова **раз-у-раз, день-у-день, око-в-око** пишемо через дефіс, як *де-не-де, пліч-о-пліч, будь-що-будь*; слова в наслідок та не раз пишемо окремо.

9. Слово **мистець** у непрямих відмінках втрачає **с**: *митця*, митцем*, митці**; родовий відмінок множини слова **стаття** – **статей***.

10. Географічні назви: *Букарешт, Берестя, Лубні, Маріупіль, Мукачів, Прилука, Ромен, Тираспіль, Озівське море*.

11. Прикметники від міст: *рівенський, віденський, дубенський, лубенський*.

12. Чуже і пом'якшуємо відповідно до правопису-24: *пляж, але класик, номенклатура, флот, амбулаторія, молекула*.

13. Сполучення **іа** віддаємо через **й**: *парафіянин, комедіант, матеріял*.

14. Пишемо **готовість** – від *готовий*, **духовість** – від *духовний*.

15. Грецькі скорочені слова на початку складних слів єднаються із словом-партнером літерою (звуком) **о**: *гідр-о-станція, аер-о-клуб, аві-о-пошта, аві-о-носець, аві-о-мотор*.

16. Грецьку літеру „тета“ віддаємо як **т**, але допускаємо і **ф**: *катедра-кафедра*, міт-міф*, анатема-анафема*, Методій-Мєфодій**.

17. Допущено паралельне вживання слів: *роль-роля, метод-метода, медаль-медаля, візит*-візита*.

18. Чужоземні міста – **Рим, Париж, Берлін** – у родовому відмінку мають, закінчення **-у**: *до Риму, з Парижу, після Берліну*.

19. Латинську літеру **g** в іншомовних власних назвах передавано літерою **г**: *Гарібальді, Глазго, Гватемала*; у словах-неіменах **конгрес, агроном, агент, аргумент** пишемо **г** відповідно до укра-

їнської традиції...

20. Іншомовне **h** віддаємо нашим **г**: *Гельсінкі, Гофман, Гаммер*; виняток: *хокей*.

21. Німецький дифтонг **ei** перекладаємо як **ай**: *Айніштайн, капельмайстер, гросмайстер*.

22. Німецький дифтонг **eu** віддаємо як **ой**: *Фройд, Дойч*.

23. Англійське **w** в іменах перекладаємо як **в**: *Волтер, Вільям, Вотергейт*.

24. Іншомовні м'які **нь** та **дь** віддаємо м'які: *Нью-Йорк, кон'юнктура*, адьє, адьютант**.

25. Пишемо **Европа, євнух, євфорія, єпархія, єпископ, Євген і Євген, але феодал*, нейтральний***.

26. Пишемо **Геллада, гістерія, гієрогліф, гураган, гієрархія**.

27. Пишемо **хемія, амнесія, Еспанія**.

28. Толеруємо варіанти **Олександр-Олександр*, міністер*-міністр, циліндер*-циліндр**.

29. Толеруємо варіанти – **надхнення і натхнення**.

30. Пишемо **гольф, шелф, нос-талгія, але фольклор**.

Такий, у загальних рисах правопис, до якого схилився автор і який застосовано у даній публікації.

Кілька слів про варіанти написань.

Лексичні варіанти в нашій мові існують віддавна: **вухналь-ухналь, збіговище-збіговисько, малесенький-манісенький-малюсенький, посидючий-посидючий, проситись-сміятися, співати-співать, холодносенький-холоднісенький, щемкий-цімкий**.

Тому допущення таких варіантів, як **Євген-Євген, Олександр-Олександр, Методій-Мєфодій, візит-візита, міт-міф** тощо цілком виправдане і жодною мірою не шкодить правописним нормам, дотримання яких лишається обов'язковим.

Слова архаїчні, але коштовні

Чималенько років тому, ще у старій „Свободі“, розділ „Мова про мову“ порушував правописні проблеми, які донині залишилися нерозв'язаними. Наприклад, у щоденнику з 26 серпня 1987 року Марія Овчаренко у статті „Деякі питання українського церковно-релігійного мововжитку“ пише: „...Покищо у нас ще безліч розходжень: не знаємо, як правильніше сказати – Воскресення чи Воскресіння, Водохреще, Водохрещі чи Йордань, Вознесення чи Вознесіння, Успення чи Успіння і т. д.“.

Нічого не змінилося й дотепер: різні газети по-різному пишуть церковні терміни, деякі видання дозволяють собі довільно перекладати цитати зі Святого Письма, модернізувати так звані церковнослов'янські, наближуючи тексти до сучасної літературної мови, від чого вони втрачають свій первісний чар.

На наші запитання з приводу цієї правописної невизначеності відповідає доктор філологічних наук, професор Ужгородського державного університету Любомир Белей.

– Чи повинні ми вважати ті церковнослов'янські, котрі протягом століть вживалися в українських текстах, чужими чи застарілими і позанормованими?

– Церковнослов'янська мова виникла на ґрунті солунсько-македонського діалекту в середині IX століття, тобто приблизно через три століття після розпаду спіль-

ної для всіх слов'ян праслов'янської мови. Тому потужний пласт праслов'янської лексики є спільним для церковнослов'янської та української мов, а запальні дискусії на предмет того, чи слова **отець, днесь** є питомо українськими, чи церковнослов'янськими, є цілком безпредметними. І **отець, і днесь**, як і слова **Бог, віра, вертеп, діва, віче, путь** є такими ж українськими, як і церковнослов'янськими, бо всі вони – праслов'янська спадщина.

– Але ж вчені кажуть, що **значна частина тих церковнослов'янських лексем, які позначають абстрактні поняття, давнім слов'янам були невідомі, вони є авторськими утвореннями. Наприклад, слова благословний, благословіння, доброчинець, доброчесність, і так далі.**

– Відомо, що подібні слова творили ще Кирило і Методій, коли перекладали для слов'ян Святе Письмо. Не могли обійтися без авторських утворень і пізніше, оскільки в Русі-Україні активно перекладалася релігійна література. Було б легковажно називати ці утворення неукраїнськими. Вони є набуток усіх слов'ян візантійського обряду, адже разом із болгарами, мораванами, сербами їх творили, стилістично обробляли й наші, українські інтелектуали. Не забуваймо, що саме українці мають велику заслугу перед усім слов'янським світом за збереження і примноження візантійських

кирило-методіївських традицій у добу великої руїни південного слов'янства та латинізації західного.

– **А що можна сказати про взаємний вплив між церковнослов'янською літературою і живою українською мовою?**

– Приходячи до нашої спільноти, ця література адаптувала свою мову до української фонеморфемної структури. Уже перші наші пам'ятки містять чимало прикладів українізації церковнослов'янських форм. Ось чому типові церковнослов'янські **благословити, благодать, Благовіщення, Богородиця, Богоявлення, видіння, Воскресіння, Водохреще, Різдво** і багато інших стали не лише типовими українізмами, але й витворили цілі словотворчі гнізда та словотворчі моделі. Отож попри південнослов'янську діалектну основу церковнослов'янської мови, майже 800 років церковнослов'янські були невід'ємним, органічним і, як правило, доміантним стилістичним елементом української літературної мови.

– **Чи ця мовна історія ні в чому не суперечить сьогодинішнім процесам в українській літературній мові?**

– Певна річ, літературна мова постійно оновлюється. Сучасна українська богословська термінологія також має пройти еволюційне оновлення, спрямоване на усунення дублетно-надлишкових лексичних одиниць у її складі. З двох абсолютних синонімів, сучасного українського та архаїчного цер-

ковнослов'янського, перевага має віддаватися українському, сучасному. Однак далеко не завжди церковнослов'янським має широкі український дублет, тотожний і в семантичному, і в стилістичному планах. Річ у тому, що церковнослов'янські авторського походження творилися під конкретне поняття, тому вони найадекватніше передають відповідні богословські поняття та мають необхідне стилістичне забарвлення. До того ж, богословське значення церковнослов'янських є, як правило, первинним, прямим.

– **Отже, які практичні висновки можемо зробити?**

– У Львові відбулася Всеукраїнська наукова конференція „Сучасна українська богословська термінологія: від історичних традицій до нових концепцій“. Такі авторитети, як професори Петро Галадза з Канади і Андрій Содомора зі Львова, та й інші, у своїх доповідях підкреслювали незамінну вартість церковнослов'янських та застерігали від запровадження самоцілних неологізмів, оскільки вони переважно походять з живого мовлення, де їхнім прямим, первинним значенням не є богословське, а питома розмовність таких українізмів перешкоджає їхньому стилістичному вивіщенню. Так і належить ставитися до цієї справи: усі церковнослов'янські в українських богословських текстах є нашими найціннішими українізмами, а тисячолітня традиція їх вживання – найкраще цьому свідчення.

Розмову вів Петро Часто

Кому не на часі правописні зміни?

...Мовляв, ну й проблеми знайшли у наш буремно-злиднений політико-економічний час. До речі, без іронії: „О прекрасний час, неповторний час!“ – хто не вмів цього побачити, хай дасть себе осліпити...

Дехто вважає, що запропоновані правописні зміни розхитують установлені норми і спричинять хаос. Так, погоджуюся. Розхитували, розхитують і будуть розхитувати, як робили це, наприклад, визначні письменники і науковці XIX ст.,

борючись з історико-етимологічним правописом, і врешті досягнувши його фонетичної основи...

Як узаконити віднайдену істину?

Щоб затвердити нові, тобто забуті старі правописні норми, потрібно:

– любити свою мову над усе, розкошуючи в ній, як у багатющому домі;

– знати, чому так правильно, а по-іншому – неправильно;

– хотіти знати, як правильно, оскільки хотіння означає творен-

ня. Потрібен і соціальний чиник. Державні зверхники – Президент, прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністр, міністр освіти, досягнувши три попередні чинники, мають схвалити допрацьований цей проєкт як нагальну потребу дня, як свідчення національного поступу, як гарант природного і самобутнього розвитку нашої мови.

Згадаймо, до слова, що перемога фонетики над етимологією у 90-ті роки XIX ст. в Галичині і Буковині по 7-літній упертій боротьбі сталося головню тому, що за неї стояли урядовці з Відня. Бо їх С.

Смаль-Стоцький та Ф. Гартнер переконали у користі правописної реформи. І це тоді, коли наради вчених у Львові і Чернівцях висловлювалися проти зміни правопису.

Віriamo, що таким переконливцем стане тепер Василь Німчук... і кожен з нас, хто здатен тверезо аналізувати і діяти.

(Зі статті доцента кафедри української мови Національного університету „Львівська політехніка“ Ірини Фаріон „Історико-психологічний аспект нашого правопису“ у львівській газеті „Поступ“, ч. 33, 2001р.).

Заради...

(Закінчення зі стор. 16)

ють ніяких льокальних інтересів ні в ділянці живої мови, ні у царині правописної теорії. Навпаки, – вони чекають урядового узаконення проєкту „Українського правопису“, бо це має стати об'єднувальним моментом для усього українства світу. Діаспора не тільки була незламною у збереженні української мови, коли її під „волохатими лапами вождів“, як співає київський бард, так „розвивали“, що вона ледве дихала. Українські інтелектуали в Америці і Канаді здають собі справу з того, що жива мова – це безпе-

рервний процес, і повернутися в минуле – неможливо. Тому єдиний спосіб – прислухатися одні до одних, порозумітися, виказати взаємну здатність піти на неминучі, зумовлені самими історичними обставинами, компроміси. Як ми не можемо погодитися з людьми в Україні, які вперто відкидають потребу повернення нашої мови в її природне морфофонетичне русло, так ми не повинні потакати тутешнім захисникам „чистоти“ мови, які хочуть законсервувати її на рівні XIX сторіччя. Ось не встиг відомий поет і вчений Яр Славутич підтримати проєкт правопису у тому сенсі, що „кляса“, „плян“, „фльога“ – безнадійно застаріли (див. „Свободу“ з

27 квітня 2001 року), як одна непримирена пані з Філядельфії негайно написала до нашої редакції, (а також скаргу, в дусі доносу, до Головної управи УНСОюзу), що, мовляв, такого відступництва від Яра Славутича вона не сподівалася. Тим же часом – не відступництво це, а здатність дивитися життю в очі і рахуватися з ним. Яр Славутич тільки повторив одну з пропозицій проєкту „Українського правопису“.

Цитуємо директора Інституту мовознавства НАН України В. Німчука: „До „ляльолукання“ не може бути вороття, отже, далі треба писати м'яку або тверду л залежно від того, як узвичаєне слово в нашій мові: **бал, молекула, клас, план, колонія, флот, блуза, апелятив, вакуоля, шлягер, гольф, кльош, блюмінг** і т. д. У нових запозиченнях л тверду чи м'яку варто писати в згоді з характером приголосного в мові-донорі...“. Це каже не просто визначний український філолог, але й принципова і мужня людина, яка в сьогодинньому українському мовознавстві очолює рух за відродження нашої мови і повернення їй самобутності, захитаної на тяжкій історичній дорозі. – Редакція.

До наших читачів

На закінчення сьогодинньої мови про мову буде доречним звернутися до наших читачів зі закликом, щоб і вони відновили свою активність в обговорюванні наших спільних правописних проблем. Бо навіть після того, як уряд України узаконить проєкт найновішої редакції „Українського правопису“ і весь український світ дістане – врешті-решт! – єдину основу писемної грамотності, життя мови все одно бігтиме невинно, немов річка, і завжди буде про що говорити – як не про фонему, не про флексію, то, принаймні, про лексику. Адже точність слововживання, значеннєві та емоційні відтінки слова ніколи не перестануть бути предметами обговорення та дискусій. Тим же часом не знати, скільки ще треба чекати на державно-урядове затвердження згаданого проєкту – і ще й тому мусимо голосно говорити про цю справу, жваво сприяти їй. – Редакція „Свободи“.

Розділ веде ред. Петро Часто

Появилася в продажі книжка

д-ра В. СІРСЬКОГО

„ПОЛІТИЧНА ДІАСПОРА ПІД ... ОБСТРИЛОМ“

Ціна 20.00 дол.

Замовляти у:

Y. Ferencevych, 10 Bond St., Jersey City, NJ 07306-5506, USA.

Тел.: (201) 659- 4570

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Ми ніколи не були советські, ми завжди були львівські“

Такими словами висловив громадянську позицію усіх львів'ян в усі часи вуйко Тарас – герой вистави Львівського національного академічного українського драматичного театру імені Марії Заньковецької „Тріумфальна жінка“ за однойменною п'єсою Надії Ковалик. Такими ж простими, але точними й влучними словами можна окреслити й творче кредо цього ушанованого театру. Бо навіть в найжорстокіші часи комуністичної цензури заньківчани завжди були львівські. А значить – українські. Й не лише за місцем проживання, а й за духом, переконаннями, покликанням. У ці дні невеличка труп театру імені Марії Заньковецької гастролує по Америці. Українській громаді пропонуються кращі вистави у виконанні кращих акторів. Приїзд мистців з України – це завжди для всіх нас свято. Виступи ж заньківчан – свято подвійне. Бо марка театру імені М.Заньковецької – це не тільки знак режисерської й акторської якості а й унікальна можливість для відірваного від рідного краю глядача відчувати себе, поринувши разом з акторами в перипетії вистави, частинкою упослідженого, але великого народу.

Спеціально для тижневика „Свобода“ інтерв'ю з нагоди нинішніх гастролей театру дав його головний режисер, народний артист України, лавреат Національної премії України імені Т.Шевченка Федір Стригун.

– Головні режисери в Україні нині побоюються закордонних гастролей. Є немало прикладів, коли акторські трупи по приїзді до Америки чи Канади просто розбігалися хто-куди. Не боїтеся, що й ваші актори розбіжаться?

– Ні, не боюся. Ми тут вже втретє. Були випадки, коли дехто залишався. На півроку, на три місяці. В 1997 році, наприклад, залишилося відразу шість акторів. Але згодом всі повернулися додому, окрім однієї дівчини, яка тут вийшла заміж. З другої нашої поїздки до Львова також не повернулися кілька акторів. Але й мій син Назар Стригун, який мешкає й працює в Нью-Йорку, й Ігор Гаврилів з Клівленду, й народний артист України Іван Бернацький, який також живе в Нью-Йорку, залишаються заньківчанами. Бо актор, якщо він справжній актор, не може довго жити без свого театру. З того, що хлопці й дівчата хочуть побачити світ й попрацювати тут трохи, я не роблю проблеми. Адже в нашій справі, так само як, до речі, і в журналістиці, щось путнє можна зробити лише пізнавши життя, пройшовши через усі його чорні й білі смуги. Такі поїздки, як нинішня, дуже корисні для нас, адже тепер настали для українських театрів не дуже легкі часи, й навіть по Україні ми майже не гастролуємо – немає ні фінансів, ні спонсорів.

– Але, попри це, я не відчувую у вашому голоді песимізму. Мабуть, не все так погано?

– Криза є, але з кожної кризи є вихід. Сьогодні я можу стверджувати, що в кінці тунелю ми побачили нарешті світло. Сьогодні, коли я згадую, як ми жили останні три роки, то дивуюся, як вдалося зберегти колектив, не втратити глядача, розширити репертуар. Але ми не стогнали, а працювали, скільки було сили. Навчилися заробляти гроші самі, дбали про юну зміну й новий репертуар. І сьогодні я з радістю можу сказати, що найстрашніші роки вже позаду. Ми, заньківчани, вважаємо, що з цього року почнеться доба нашого відродження, адже 22 січня 2002 року, в день Злуки, нам повернули звання національного. Наш театр було створено 85 років тому, 16 серпня 1917 року, указом уряду Української Народної Республіки. І вже тоді він мав звання національного.

– Але театр без глядача – це не театр. Чи в умовах нинішньої економічної скрути люди ходять на ваші вистави?

– Я сьогодні дзвонив до Львова й мені повідомили, що в нашому театрі – знову „аншлаг“. Я, як голова Спільноти театральних діячів Західного регіону України, знаю, що так само популярні вистави театрів в Івано-Франківську, Тернополі, Ужгороді, Чернівцях, Луцьку, Рівному, Хмельницькому. Глядача втримуємо не тільки своїм репертуаром, а й поміркованими цінами на квитки. Єдине, що мене дуже непокоїть – ми втрачаємо сільського глядача, адже виїздити сьогодні на гастролі в села майже неможливо. В Галичині це робить лише Дрогобицький музично-драматичний театр. На нього вся надія.

– Нашого цвіту сьогодні по цілому світу. Талановиті актори, музиканти, художники їдуть з України не лише тому, що там бідно, а часто тікають від провінційності й хуторянства, безперспективності й неможливості реалізувати свій творчий потенціал. Яскравий приклад – знамениті нині режисер Роман Віктюк і актор Олексій Петренко, які знайшли себе в Москві. Чому таке відбувається?

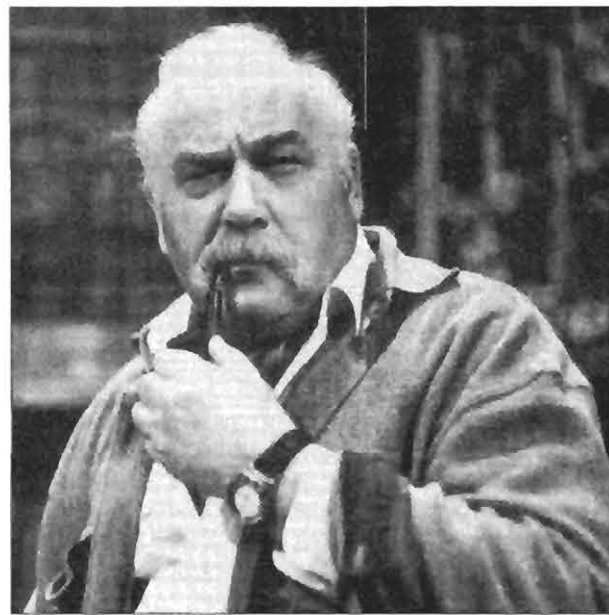
– Віктюк за межі України поїхав давно. Правда, він зараз каже, що був дисидентом, але ніяким дисидентом він ніколи не був. Так само, до речі, як і Олексій Петренко. Вони пішли служити російській культурі, і говоримо про це відверто. Тікати від провінційності й хуторянства можна по-різному. Хіба Соломія Крушельницька стала менш українською співачкою від того, що співала в знаменитій італійській опері „La Scala“? Навпаки, вона прославила Україну. Або Мишуга. Та й в наші часи таких талантів, які виступають на закордонних сценах, але залишаються українцями, багато. Наприклад, в знаменитій Метрополітен-опера співає наш Володимир Гришко, онук знаменитого українського співака. Через його талант американці знають, що є така країна Україна. Або наш співак П'ятиницький з Сан-Франциско. У нас є співаки, актори, художники, які не поступаються ані Лючіано Паваротті, ані Джулії Робертс, ані Михайлові Шемякіну. І це чудово, що немає більше „залізної завіси“ і з нашими талантами знайомиться світ. Я був членом комітету з присудження Шевченківських премій. І ми завжди з особливою повагою ставилися до номінантів з української діаспори. Деякі з них народилися поза Україною, вирости в чужому світі, але залишилися українцями. Й творять для української культури. Ось хто гідний поваги!

– Давайте поговоримо про репертуар вашого театру. За роки нашої незалежності він дуже змінився, чи не так?

– Він почав докорінно змінюватися ще за часів горбачовської перебудови. Я горджуся, що в нас з'явилися такі вистави, як „Гайдамаки“ за Тарасом Шевченком, „Маруся Чурай“ за Ліною Костенко, трилогія „Мазепа“ за Богданом Лепким, „Народний Малахій“ за Кулішем, друга редакція „Гамлета“, четверта редакція „Отелло“, „Король Лір“, „Ромео і Джульєтта“ Шекспіра. Ми багато й плідно працюємо з сучасними українськими драматургами. Такими як Валерій Герасимчук, Василь Босович, який написав „Олексу Довбуша“, „Данила Галицького“, „Ісуса – сина Бога живого“, Надію Ковалик – авторкою „Тріумфальної жінки“, п'єси про сучасні українські реалії, про любов і зраду, душу й бездушність. Хочемо поставити дуже цікаву нову річ Надії „Неаполь – місто попелюшок“ про сучасну українську імміграцію. В останній рік ми поставили вистави „Андрей“ і дуже гостру, контрверсійну „У.Б.Н.“

– Остання викликала протести не лише в середовищі театральних критиків, а й з боку рідних Вячеслава Чорновола, зокрема його сина Тараса. Що ж до вистави „Андрей“, то люди, які особисто знали Митрополита Шептицького, стверджують, що його протест на вашій сцені немає нічого спільного з історичною постаттю. Митрополит Шептицький був напроцуд спокійною, врівноважено людиною, яка служила Богові й Україні своїми вчинками, а не нервуванням й патетикою. Що ви скажете на цю критику?

– Щодо Тараса Чорновола, то мені здається, що його просто накрутили. У виставі ми його навіть не мали на увазі. Думаю, що нам взагалі не треба було називати у виставі імена Зеновія Красівського та його дружини Олени. Але ми не могли обійтися без імені американки Айріс Акаші, яка листувалася з Красівським. Ці листи були видані в Україні окремою книжкою під назвою

Народний артист України Федір Стригун.

„Над прірвою“ і ми взяли її за основу п'єси. Образилися, однак, не за ці листи, а за інше. В „У.Б.Н.“ ми сказали, що за 10 років незалежності дуже мало зроблено, ми не навчилися казати правди один одному. І неначе сьогодні усім нам адресує Тарас Шевченко слова: „Вже 10 років, як людям дав я „Кобзаря“, а їм неначе рот зашито“. За 10 літ нашої свободи ми так і не навчилися відверто сказати злодієві, що він злодій, брехуну, що брехун, а боягузу – що боягуз. Образилися на „У.Б.Н.“ й наші провідники Руху та інших державницьких організацій. Ми відверто сказали їм зі сцени, що вони гідно пройшли всі життєві випробування. А випробовування славою здолати не змогли. В „У.Б.Н.“ ми вголос сказали й про те, про що люди пошепки говорять на кухнях, за столом після випитої чарки. І з'ясувалося, що це для нашого суспільства так само незвично, як було незвичним для суспільства радянського.

Стосовно вистави „Андрей“ я скажу вам таке. Я дуже ретельно готувався до цієї ролі. Зустрічався з кардиналом Гузаром. І вже коли ми здавали виставу, Ігор Калинець підійшов до нас і також зауважив, що Шептицький не був таким нервовим. На що владика Гузар йому відповів запитанням: „А ви читали його листи до матері?“ Непримиреннішого чоловіка до брехні й зла й полум'янішого в боротьбі з ними, ніж Шептицький, не було. А окрім того, театр – це не документальний фільм, не хронологія подій, це завжди узагальнення образу, притча. І кардинал Гузар під час тієї розмови сказав дуже точну фразу: „Нам зараз саме такий потрібен Андрей“. Я переконаний, що нам вдалося показати Владика Андрея саме таким, яким він був насправді. Може, не так зовні, як у своїй полум'яній душі. Це була людина великої мужності й відваги. В листі Микиті Хрущову 17 квітня 1940 року він писав: „Ви вивезли багато наших людей на Схід. Візьміть для них ще 10 священників і мене в тому числі...“ Він готовий був йти разом зі своїм народом на ту страшну Голгофу, на яку гнали мільйони українців сталінські опричники. Його обливали брудом не тільки большевицькі агітатори, а й свої. Але він залишався святым чоловіком й до останнього подиху ніс свій хрест. Я багато читав Шептицького й про Шептицького. Й думаю, що його можна порівняти хіба що з Іваном Мазепою. Бо маючи все й перебуваючи на найвищих щаблях суспільної драбини, він добровільно опустився до самого низу, щоб бути зі своїм народом. Але ми часто забуваємо, як багато зрадників, нікчемних душ крутилося довкола цих велетнів духу. В кінці життя Мазепа сказав: „Не можу збагнути, чому мене всі українці зрадили?“ Його й справді зрадили. Данило Апостол, Скоропадський, Полуботок, Галаган... Відданими лишилися лише євреї Нахیمовський, поляк Зенєцький та чех Орлик. Тут є про що усім нам подумати. Й ми радіємо, що примушуємо про такі речі думати глядача, радіємо, що нарешті дожилися до часів, коли не душить нас цензура й не забороняє кликати народ „розшити“ нарешті рота.

Розмову вів Валентин Лабунський

Лавреати та їхні твори

НЬЮ-ЙОРК. – Фондація Українського Вільного Університету в Нью-Йорку повідомляє, що журі літературного конкурсу Фонду Волянників-Швабінських при Фондації УВУ визначило наступних лавреатів за 2000 рік.

Перша премія: Анатолій Погрібний, „Розмови про наболіле, або Якби ми вчилися так, як треба...”; Степан Пушик, „Ватра на чорній горі”.

Друга премія: Павло Штепа, „Московство”; Роман Кудлик, „Нічне збирання винограду”.

Третя премія: Володимир Сергійчук, „Етнічні межі і державний кордон України”; Степан Козак, „Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze”; Петро Кононенко, „Феномен української мови”.

Четверта премія: Нестор Мизак, „За тебе свята Україно”; Володимир Кондзьольцьо, „Історія середньовічної філософії”; Василь Лизанчук, „Завжди пам'ятай: ти українець!”.

Журі й управа Фондації УВУ вітає лавреатів і повідомляє, що в наступному конкурсі зможуть взяти участь твори, опубліковані в 2000–2001 рр. Твори з цих років, як вже було надіслано, автоматично візьмуть участь у цьому конкурсі.

Твори на конкурс слід надсилати по одному примірнику на адресу: Україна, м. Львів 290001, вул. Університетська 1, Національний Університет ім. Ів. Франка, Бібліотека української діаспори, кім. 349, на руки проф. М. Присяжнього і до Ukrainian Free University, Foundation P. O. Box 1028, Cooper Union Station New York, NY 10276-1028, USA.

Всі твори мусять бути опублікованими.

Останній термін для подання творів – 1 серпня 2002 року. Рішення журі є остаточним й апеляції не підлягає.

Фондація УВУ

Вісті з Українського Музею

THE UKRAINIAN MUSEUM
203 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003-5706 • Tel. 212 228-0110

Почалося будівництво нового приміщення для Українського музею. Властиво, процес цей був започаткований в один з липневих днів 2001 року, коли відбулося підписання контракту з будівельною фірмою „S. DiGiacomo & Son”. Але тільки в останні тижні 6-та вулиця „Ньюйоркської України” сповнилася атмосферою оновлення. Збудовано риштування та здійснено охоронні заходи для пішоходів. Інспектори та інженери перевіряють сусідні будівлі, робітники ввозять знаряддя і матеріяли. Робота розпочинається всередині старої будівлі. Вартість самої будівлі УМ становитиме 7.6 млн. дол.

Автор проєкту нової будівлі Українського музею в Нью-Йорку, архітект Юрій Савицький.

Український музей ще в 1995 році вибрав Юрія Савицького архітектором проєкту нового музейного будинку. Ю. Савицький народився у переселенчому таборі Берхінгу у повосній Німеччині. В. 1949 році разом з родиною переїхав до Нью-Йорку. В 1968 році закінчив ньюйоркську школу архітектури, Pratt Institute, а в 1973 році одержав ліцензію професійного архітекта в штаті Нью-Йорк. Згодом став членом Американського Інституту архітектів. Від 1976 року працює у фірмі „Sawicki Tarella Architecture+Design PC”, яка була заснована ще в 1922 році. В 1997 році Ю. Савицький став старшим керівником цієї фірми. Він працював над такими проєктами, як „Jet Freight Terminal” на летовищі ім. Кенеді, „Kaufman/Astoria Film & Television Studios” в Асторії, Н. Й., та багатоповерхового житлового будинку біля церкви св. Юра в Нью-Йорку. Член Пласту від ранньої молодості, довгі роки був виховником, а опісля станичним Ньюйоркської Пластової станиці, головою Крайової Пластової Старшини та Крайової Пластової Ради. „Для мене – каже Ю. Савицький – проєктування і будівництво нового будинку Українського музею є дуже відповідальне завдання з огляду на особливе значення цієї споруди для усієї громади. Здійснення цього проєкту буде корисним для України і діаспори на довгі роки”.

Дирекція УМ з великим вдовolenням прийняла незвичайний дар для колекції образотворчого мистецтва: бл. п. проф. Юрій Луцький з Торонто незадовго перед смертю передав твір Олексі Новаківського – пейзаж „Річка коло села Гребенів” з 1929 року. А сестра проф. Луцького, Марта Луцька, також з Торонто, подарувала олію „Соняшники” того ж мистця.

Музейна бібліотека в 2001 році збагатилася книжками, подарованими Стефанією Гніздовською з Глостеру, Мейн. Марія Мотрук з Йонкерсу, Н. Й., передала до бібліотеки значну частину книжок та інших друкованих матеріалів з колекції її чоловіка, Дмитра Мотрука. Серед них є цікаві, архівного характеру видання з переселенчих таборів у повосній Німеччині.

Як багато інших неприбуткових установ, Український музей також користується працею добровільців. Вони допомагають платним працівникам, виконуючи різні доручення і функції, які іноді вимагають професійного знання, але найчастіше – лише уваги, терпеливості та щирого бажання бути допоміжним у добрій справі. В останньому річному звіті з 2000 року вміщено імена 50 осіб, які дарували свої здібності і час, щоб допомогти музеєві. У списку є жінки і чоловіки, молодші і старші віком, студенти, емерити, професіоналісти. Багато з цих осіб погодилися працювати в комітетах управи музею. Адвокати не раз стають в пригоді професійними порадами і полагодженням справ безкоштовно. Музей часто звертається до наших мистців з проханням оформити запрошення, афіші. Господарі мережі „Брама” опікуються сторінками Українського музею в Інтернеті. Союз Українок Америки постійно допомагає музеєві різними способами. Є також до кого звернутися за фаховими бухгалтерськими порадами, в справі комп'ютерів, у підготуванні гостин на відкриття виставок. Перед виставкою Василя Кричевського знайшлися охочі обрамовувати картини. Коли відбувається масове розсилання листів, збирається водночас декільканадцять добровольців, щоб це завдання виконати. Деколи треба поїхати, щось привезти, деколи чергувати або в бюрі допомогти. Одним словом, тяжко уявити працю музею без дарової допомоги добровольців.

Останніми місяцями до музейної канцелярії надійшли численні пожертви – як на Будівельний фонд, так і на тривалі та меморіальні фонди. Годі вичислити тут імена щедрих жертводавців. Точний список всіх жертводавців за 2001 рік з'явиться цього року на сторінках часопису „Свобода”. Також пожертви подані у річному звіті УМ, який виходить на час річних зборів, і кожного місяця – в журналі СУА „Наше життя”. Управа та адміністрація УМ вдячна всім членам і прихильникам музею за їхню увагу до потреб Музею, велику і багатогранну жертвенність.

Катря Червоняк

The Ukrainian Museum, 203 Second Ave., New York, NY 10003.
E-mail: info@ukrainianmuseum.org; tel.: (212) 228-0110; fax: (212) 228-1947;
webpage: www.ukrainianmuseum.org.

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА
під керівництвом **ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ**

ПОКЛІН ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ

**в неділю, 3 березня 2002 р.
о год. 2-й по пол.**

в залі Українського Народного Дому
при 140-142 2-га Авеню, Нью-Йорк

Слідкуйте за дальшими оголошеннями!

SUMA (Yonkers) Federal Credit Union
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА-ЙОНКЕРС, Н.Й.

301 PALISADE AVENUE, YONKERS, NY 10703-2999 • TEL.: (914) 965-8560 • FAX: (914) 965-1936
Branch Office: SS PETER & PAUL UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
41 COLLINS AVENUE, SPRING VALLEY, NY 10977 • TEL.: (914) 425-2749 • FAX: (914) 425-2749
Branch Office: UKRAINIAN RESEARCH CENTER
39 CLOVELLY ROAD, STAMFORD, CT 06902 • TEL.: (203) 969-0498 • FAX: (203) 969-0498

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо шановних членів, що

ЗВИЧАЙНІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

нашої Федеральної Кредитової Кооперативи СУМА відбудуться

в суботу, 16 березня 2002 р., о год. 7-й веч.

в залі Дому СУМА, 301 Palisade Ave., за таким порядком нарад:

1. Відкриття зборів і ствердження правосильності.
2. Відчитання і прийняття протоколу з останніх загальних зборів.
3. Звідомлення: Дирекції, Кредитової і Контрольної Комісії.
4. Дискусія над звітами.
5. Прийняття звітів до відома загальними зборами.
6. Привіти.
7. Вибір членів Дирекції та Комісії на місце уступаючих.
8. Внески і побажання.
9. Закриття загальних зборів.

Згідно із статутом Кооперативи, члени організації беруть участь у загальних зборах через відпоручників з письмовою повновагою, за підписом голови, згідно заступника і секретаря.

В разі непрясуності вимаганої кількості членів на проголошений час, загальні збори відбудуться 15 хвилин пізніше, без огляду на кількість присутніх членів.

Після загальних зборів запрошуємо на перекуску.

З кооперативним привітом

ДИРЕКЦІЯ ФЕД. КРЕД. КООПЕРАТИВИ СУМА

Управа Фондації Українського Вільного Університету (УВУ) в США з осідком в Нью-Йорку з приємністю проголошує черговий список ЖЕРТВОДАВЦІВ, ФУНДАТОРІВ, МЕЦЕНАТІВ, ДОБРОДІІВ та ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, висловлюючи щирі подяки за зрозуміння потреби допомоги тим, які студіюють на УВУ в Мюнхені і взагалі на потреби УВУ на всіх відтинках його діяльності.

УВУ сповнив велику роль, як по Першій, так і по Другій світових війнах, в Празі і Мюнхені даючи можливість для великого числа української молоді, набути високу професійну освіту, даючи кваліфіковані кадри для еміграції, які понад 50 років ведуть громадську працю на всіх відтинках громадського життя нашого поселення, в той час, коли Україна була за залізною заслоною, а також і коли Україна стала вільною.

З відновленням вільної України УВУ відгукнувся на нові потреби, широко відкриваючи свої двері для тих, хто бажає поширити своє знання правдивої історії і культури про Україну, на що не було змоги в поневоленій Україні.

Управа Фондації УВУ ще раз просить прийняти нашу щирі подяки в першу чергу за моральну підтримку, як також за ВАШІ ЩЕДРІ ПОЖЕРТВУ, без яких ми не могли б зреалізувати завдань, які ставить перед нами УВУ, діаспора і Україна.

Нам приємно поінформувати нашу жертвенну громаду, що Фондація УВУ при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ змогла уділити на стипендії УВУ в 2001 році 139 тисяч доларів, в тому часі прямо в Україну уділила 14 тисяч доларів на стипендії. Фондація УВУ далі висилає книжки і журнали в Україну, просимо надсилати Ваші книжки до Фондації за що будемо дуже вдячні.

СПИСОК ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ФУНДАЦІЇ УВУ за час від: вересень-грудень 2001 р.

Зі спадку Михайла і Анастасії Пирських	18.000.00
Ліквідаційні Збори Українського Народного Дому в Льорейн, Огайо пожертвували	10.000.00
1-ий Український Федеральний Щадничий Банк „Певність“ інж. Балабан Володимир і Галина на П.С.Ф.	10.000.00
ім. жертводавця	1.000.00
д-р Гайда Ігор і Рома на П.С.Ф.	1.000.00
ім. жертводавця	1.000.00
д-р Луницький Олександр і Марія	1.000.00
проф. Ратич Іванна на П.С.Ф.	1.000.00
ім. жертводавця	1.000.00
Сарахмон Дмитро і Ірена на П.С.Ф.	1.000.00
ім. жертводавця	1.000.00
Балабан Василь і Ольга	500.00
Укр. Фед. Кред. коопер. в Кліфтоні, Н.Дж.	500.00
мгр. Волянник Теодор	300.00

По 250.00 дол. зложили:
д-р Куляс Юліан, Мицак Юрій, д-р Тимків Степан і д-р Тамара.

По 200.00 дол. зложили:
д-р Глинський Борис і Уляна, Іванчук Адріан і Ліліяна, мгр. Савчук Марта.
д-р Рожанковський Ярослав **150.00**

По 100.00 дол. зложили:
Антипів Ксеня, Байлак Роман і Анна, Банах Меланія, Березовський Ярослав, Бігун Ярослав, Бурда Микола і Тамара, Данилишин Мирослава, Ільчишин Василь і Ольга, Ісків Марія, Камінський Анна, Качмарський Петро, Кейс Василь і Маргарета, Ковальчук Роман і Анізія, Кудрик Софія, Лагола Петро, Масловський МIRON, Мельник Еміль, д-р Михайлів Степан і Марилін, Недовіз Дмитро, д-р Очеретко Аркадій і Глорія, Паславський Богдан і Лідія, д-р Прокоп Мирослав і Люба, д-р Пшик Петро, Пятка Марія, д-р Салак Василь, Запухляк Семен, д-р Сенкус Мурай, Сирник Ірена, Смерека Євген, д-р Стецьків Євген, д-р Стрільбицький Олександр, Ткачук Роман Ілля і Софія, о. Федоричук Ярослав, Харчишин Ярослав і Анна, Хлебович Володимир, Чапля Василь і Ярослава, д-р Чубатий Володимир і Анна, Шило Павло, Шипиляві Тарас і Юлія, д-р Шкільник Володимир і Надія, Шоробура Тимко і Марія, Штоник Томас, Яриш Іван і Алісія, Яровенко Вадим і Марія.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ з ВЕЛИКОЮ ПРИЄМНІСТЮ ІНФОРМУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ у ВІЛЬНОМУ СВІТІ ПРО ДОСТОЙНИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ ВЕРЕСЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2001

80.00 дол.
Гарайда Петро і Ева.

по 75.00 дол.
Камінські Микола і Юстина
мгр Рудик Марта

По 50.00 дол. зложили:
Балабан Тимотей і Лідія, Бекерський Дарія, Боївка Михайло і Ксеня, Векляк Іван, Гаврилко Евстахій, Голюка Олександра, Григорчук Лев, д-р Григорчук Наталія, д-р Грицак Петро і Ріа, Данчук Володимир і Теодор, Держко Евстахій і Ірена, Іллюк Олександр і Зіна, Ільків Михайло і Ольга, Коваль Наталка, Козак Ярослав і Калина, Кулинич Ярослав і Зеновія, Левицький Лев, Мазурик Стефанія, Мацола Семен, Мельничук Едвард і Гелена, Микитин Василь, Мізюк Онуфрій і Ірена, д-р Мотика Володимир і Анна, Небеш Орест і Марія, Новак Петро і Софія, Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч“ Відділ у Філадельфії, Озарків Григорій і Катерина, Петруша Микола і Софія, Піпчик Гелен, Рокіцький Едвард, д-р Русин Юрій і Емілія, Савка Василь і Патріція, Стасів Роман і Ірена, Тороус Іван, укр. кат. церква свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н.Дж., Чернявський Іван, інж. Чипак Ярослав і Оля, Чучук Стефан і Ольга.

По 30.00 дол. зложили:
Дзюба Малина, Змій Євген і Наталія, Лучка Йосиф і Бріджед, Майковський Василь і Чеслава, Огаренко Любомира, Шульга Андрій.

По 25.00 дол. зложили:
Адамовіч Олександр і Марія, Баско Дмитро, Бережецький Володимир, Білас Михайло і Тамара, Боднарченко Павло і Дуна, Боднарський Марія, д-р Бурбело Григорій, Бурий Тарас і Софія, інж. Вальчук Володимир і Катруся, Вох Емілія, Гайдук Дмитро і Галина, Галів Микола і Зірка, Гарвас Іван і Антоніна, Гречка Ярослав, Гурський Петро і Оля, Гусак Петро і Марія, д-р Гілл Євген і Анізія, Дембіцький Микола і Марія, Демків Семен і Софія, Демянчук Богдан і Ольга, Дорошенко-Слободський Любомира, Дуда Іван і Марія, Дуда Іван, Дужий Ярослав і Оля, Дячук-Слободян Анна, Ємець Юрій, Журак Анастасія, Задояний Маріяна, інж. Заяць Юрій і Стефанія, мгр. Іванчишин Ірена і Василь, Івасків Володимир і Неоніла, Калинеч Іларійон і Донна, Карпенко Тарас і Татіяна, Кашній Михайло, Кеске Володимир і Люба, д-р Кіцюк Марія і Ярослав, Клим Юрій і Анна, Клюфас Зоряна, Кобилецький Стефанія, Когут Степан і Романа, Козак Ігор і Анісія, Колінко Оксана, Коновал Олексій і Марія, Копистянський Ярослав і Марія, Копійчук Роман і Маргарета, Корлятович Степан і Павліна, Корнага МIRON і Христина, о. Крисалка Стефан, Крупський Наталія, Кузик Володимир, Кунька Катерина, Кухта Нестор, д-р Лизогуб Володимир і Антоніна, Лисак Богдан і Лідія, Лисак Теодозій, Мантика Алекс, Марущак Василь і Анастасія, Менцінський Зенон і Дарія, Міхняк Богдан і Віра, д-р Миськів Петро і Гена, Мичковський Анна, Мороз Олег, Мосяк Марія, д-р Музичка Ярослав і д-р Лариса, Навроцький Юрій і Христия, Наконечний Богдан, Ніньовський Михайло і Оля, Новак Ірена, Осташевські Михайло і Анна, Палій Ярослав і Марія, Паплик Іван, Пашеснік Ірена, Петрик Андрій і Христина, Петрівський Євген і Раїса, Піріг Любомир і Гелен, Полянський Теодор, Потієнко Юрій і Таїса, Рабарський Василь і Розалія, Савка Лариса, Сахарук Сергій і Ева, Сененко Яків і Татіяна, Серабін Францес, д-р Слободян-Тріос Віра, Стадник Стефан, д-р Стахів Денис і Мирослава, Степаненко Галина, Стефанюк Ярослава і Ірина, Тарковік Григорій і Маріяна, Тимчишин Роман і Марія, Торський Андрій, Уздейчук Володимир і Марія, Фіцалович Лідія, Фурда Михайло і Лідія, Цюпак Михайло і Марія, Чапельський Орест і Любомира, Чолган МIRON і Люба, Шеремета Любомира, Шкарупа Іванна, д-р Шкільник Олександр, Шутер Русел і Таня, Юрченко Михай-

ло, Юськів Володимир і Оля, Ярема Стефан і Анна, Ярмо Микола.

По 20.00 дол. зложили:
Бараницький Дмитро, Бартків Маргарета, Безсонів Володимир і Любомира, Боцвин-Головінський В., Вінич Віктор і Надія, Гайовий Федір і Марія, Грегор Василь і Лідія, Галонзка Дмитро, Голяш Теодор, Дитиняк Володимир і Юлія, Колесніченко Оксана, Костечко Любомира, Литвин Онуфрій, Марків Євген і Лідія, Медюк Василь і Марія, Мельник Дмитро і Параскевія, Стадник Іван, Федак Євген і Теодозія, Ходонович Дмитро, Яросевич МIRON і Дарія.

По 15.00 дол. зложили:
Андрійович Михайло і Людмила, Антохій Ольга, Білик Михайло і Марія, Бойчук Микола і Марія, Бойко МIRON, Будний Оленка, д-р Бурік Микола, Бурка Томас і Ірена, Василишин Михайло, Вітрик Євгенія, д-р Волянський Олег, Вороняк Алісія Анн, Германський Андрій і Наталія, Гомзак Галина, Городиський Орест і Дарія, Гошко Володимир і Олександр, Гричик Стефан, Дебайло Володимир і Ціцілія, Єйна Микола і Анна, Журавський Богдан, Запотович Роман і Віра, Кочелко Софія, Купчинський Ярослав і Джін, Ляндвійт Стефанія, Майко Йосиф, Мак Петро і Каталіна, Мартинюк Олександр і Стефанія, Морган Константин і Варвара, Олексин Степан, Олійник Михайло, Ортинський Михайло і Алісія, Остафійчук Михайло і Марія, Пакула Володимир і Катерина, Палійчук Василь і Оксана, Пастушок Василь, Пачковський Фред, Перепічка Григорій і Анна, Плешкевич Богдан і Ірена, Поповський Станлей і Софія, Присяжний Павло і Марія, Солиха Михайло, Стебельський Аркадій, Тарапачкі Михайло і Оксана, Тарчанин Теодозій, Тренза Михайло, Фльорчук Богдан і Олександр, Шашкевич Софія, Шмериковський Адріан.

По 10.00 дол. зложили:
Василик Василь, Весоловський Олег і Йосифа, Вітик Іван і Ірена, Гайдук Теодор, проф. Гаюк Гліб, Голутяк-Галик Стефан і Анна, Галиш Мавріце, д-р Домашевський Микола, Єрмоленко Валентина, Жовнір Іванна, Журавель Лариса, Захарія Василь і Юлія, Захаріясевич Віра, Івашко Анна, Івашко Катерина, Коломиець Анатолій і Люба, Купіна Іван, Курилко Людмила, д-р Кусма Богдан, Лямпіка Любомир, Оліник Володимир і Стефанія, Панкевич Порфірій-Павло і Тамара, Петик Іванна, Семенюк Антін і Марія, Станецький Ярослав, Старосольська Юліяна, Хома Іван.

Нижче **10.00 дол.** зложило **12 осіб на суму 61 дол.**

ПРОДОВЖЕННЯ ЗБІРКИ НА ЛІЦЕЙ СВ. ЙОСАФАТА В БУЧАЧІ.

д-р Долинський Адріан і	
д-р Лариса	200.00
Макар Іван і Татіяна	200.00
Навроцький Юрій і Христия	25.00
Олійник Ярослав і Ліліяна	25.00
Підгірний Іван	20.00
Піхурко Микола і Ярослава	20.00
Солонинка Анастасія	50.00
д-р Цибики Роман і Уляна	50.00

ПРОДОВЖЕННЯ ЗБІРКИ НА МУЗЕЙ ВИШИВАНІХ ІКОН

о. д-ра ДМИТРА БЛАЖЕЙОВСЬКОГО

д-р Долинський Адріан і	
д-р Лариса	100.00
Навроцький Юрій і Христия	25.00
Олійник Ярослав і Лідія	25.00
д-р Цибики Роман і Уляна	50.00

В СВІТЛУ ПАМ'ЯТІ ЗЛОЖИЛИ:

Головка Софія в св. п. мужа Івана Головка	1.000.00
Сидоряк Тамара і діти в св. п. мужа, батька і дідуся проф. Ярослава Сидоряка	1.000.00
Андрусак Марія в св. п. мужа д-ра Іллі Андрусак	100.00
Кравчук Наталія в св. п.	

мужа д-ра Романа	100.00
Мацюрак Володимира в св. п. мужа д-ра Андрія Андрусак	100.00
проф. Ткач Олександра в св. п. проф. д-ра Петра Гоя	100.00
Чорна Стефанія в св. п. сина Олега Вангерчука, який загинув трагічно 11 вересня 2001 року у Ворлд Трейд Центрі в Нью-Йорку	100.00
Шийка Антоніна в св. п. мужа Василя Шийки	50.00
Ходновський Нестор в св. п. дружини Марії Ходновської	50.00
Організація Оборони Лемківщини Відділ 1-ий в Нью-Йорку (голова Іван Завада) зложив в св. п. проф. д-ра Петра Гоя на стипендії в Україні	300.00
проф. Стойко Володимир і мгр Мирослава в св. п. проф. д-ра Петра Гоя	100.00
Дякун Теофіл в св. п. проф. д-ра Петра Гоя	40.00
Навроцький Юрій і Христия в св. п. проф. д-ра Петра Гоя	25.00
мгр Шуя Василь і Наталія в св. п. проф. д-ра Петра Гоя	20.00

Управа Фондації УВУ щиро дякує Шановним жертводавцям, які щедро відзиваються на наші заклики. УВУ при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ сповняв і буде сповняти обов'язки, які накладає на нього Батьківщина.

З проголошенням ВІЛЬНОЇ УКРАЇНИ УВУ став НАУКОВИМ ВІКНОМ УКРАЇНИ В ЗАХІДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СВІТ, сповняючи важливу роль в сучасному розвитку і закріпленні МОЛОДОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Фондація УВУ продовжує розбудову „Бібліотеки і архіву української діаспори“ при бібліотеках і університетах в Україні. Просимо надсилати книжки і журнали до Фондації УВУ на ту цілі, за що будемо дуже вдячні.

Завдяки Вашій щедрій допомозі Фондація УВУ уділила від 1990 року до кінця 2001 року 1,700,000.00 (один мільйон сімсот тисяч доларів) на стипендії УВУ, в тому за той час біля 30 тисяч на стипендії в Україну.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ФУНДАЦІЇ УВУ

Видано спільно з НТШ у Львові і Фондацією Дослідження Лемківщини акція „Вісла“ (документи), „Масовий морд у Вінниці“, перевидано „Емський Указ“, частинно фінансовано „Історія Української Літературної Критики“, перевидано доповнене видання разом з НТШ у Львові „Змагання за українські університети в Галичині“, видано „Історичний календар з нагоди 1000-ліття Хрещення України“, видано три види поштової картки з життя Блаженної Едігні доньки королеви Франції Анни Ярославної, видано „Віра, Надія, Любов“ українські жінки в боротьбі за визволення України. Видано „два томи педагогічної спадщини проф. Григорія Ващенко“. З призначеного фонду Марії і Миколи Бойчуків в сумі 220 тисяч доларів Фондація УВУ збудувала в Бразилії в 1990 році три однопверхові будинки для дітей сиріт і дошкільного віку, які є під протекторатом катехиток Серця Христового і під зарядом Владики Єфрема Кривого.

Все це Фондація УВУ могла сповнити при ВАШІЙ ЩЕДРІЙ ДОПОМОЗІ і ЗРОЗУМІННІ. Без Вашої допомоги ми не були б в силі це все виконати.

Ваша пожертва сьогодні на стипендії УВУ і в Україну – це національний обов'язок і національний „капіталовклад“ у формування нових професійних кадрів для Батьківщини.

Доложимо всіх зусиль, щоб ми всі вклали свою цеголку в цю велику розбудову для нашої держави.

Ваша пожертва менша чи більша по Вашій спроможності є оцінена. Всі Ваші пожертви і датки на різні проекти при Фондації УВУ, чи на Постійні Стипендійні Фонди у Вашому імені Фондація УВУ додасть до Ваших попередніх пожертв і Ви можете відтягнути їх від податку.

Чеки просимо виписувати на Ukrainian Free University Foundation, Inc. і висилати на адресу Фондації УВУ в Нью-Йорку: Ukrainian Free University Foundation, Inc. P.O. Box 1028, New York, NY 10276

мгр. Теодор Волянник,
В.О. голови
мгр. Михайло Цвях,
фінансовий референт

startec™
THE WORLD, CLOSER TO HOME

10-10-719

це дуже просто

Росія	19.9ц
Білорусія	31.0ц
Молдавія	39.0ц
Грузія	21.9ц
Вірменія	31.0ц
Ізраїль	12.9ц
Німеччина	9.9ц
США і Канада	6.9ц

Світ ваших швидкостей

Україна 23.9ц

Москва 10.9ц

Санкт-Петербург 10.9ц

Світ Ваших цін

- Надзвичайно низькі розцінки 24 години на добу, 7 днів у тиждень
- Не треба підписуватися або переключатися зі своєї основної телефонної компанії
- Нема щомісячних чи інших прихованих оплат*
- Можливість переглядати Ваші телефонні рахунки на Інтернеті: www.myaccount.startec.com
- Додаткова 5% знижка на всі дзвінки протягом 6 місяців, за умови, якщо ви приєднаєтесь до нашої програми, що дозволяє оплачувати рахунки на Інтернеті

Це дуже просто!

Для дзвінків по США і до Канади набирайте 10-10-719 + 1 + Код міста + Номер телефону
Для дзвінків за кордон набирайте: 10-10-719 + Код країни + Код міста + Номер телефону

**Телефонуйте до нашого Центру Обслуговування по телефону 1-800-215-4943
або відвідайте нас на Інтернеті: www.myaccount.startec.com**

* Стягується Федеральний податок (USF) у розмірі \$1 тільки при використуванні нашого сервісу. Додається невелика оплата за з'єднання в розмірі 30ц при кожному дзвінку за кордон і 15ц при кожному дзвінку по США. Розцінки по США дійсні для всіх штатів за винятком Гаваїв та Аляски. Розцінки на дзвінки за кордон можуть бути іншими при телефонуванні на мобільні телефони. Рекламований 10-10-719 план дійсний тільки для нових клієнтів. Існуючим клієнтам необхідно подзвонити до Центру Обслуговування, щоб дістати нові розцінки і нову плату за з'єднання. Ваша локальна телефонна компанія може не забезпечувати сервісом 10-10-719 або сервісом переписки рахунків. Дзвоніть до Центру обслуговування по телефону 1-800-215-4943, щоб дістати інформацію про існування інших можливостей використання нашого коду.

СПОРТ

Спортивна...

(Закінчення зі стор. 1)

Петрова – срібний призер XVIII зимових Олімпійських ігор 1998 року в Нагано.

Загалом перед глядачами пройшли представники 77 держав, шість з яких – дебютанти Білої Олімпіади. Відкривала парад, за традицією, національна команда Греції, країни-засновниці Олімпійських Ігор, а останньою була збірна господарів Олімпіади, найчисленніша в Салт-Лейк-Сіті. Після параду олімпійці зайняли свої місця на трибунах. У ці хвилини тривало барвисте театралізоване дійство, яке демонструвало глядачам та учасникам Олімпійських ігор історію заселення штату Юта. Їх також вітали вожді п'яти індіанських племен, корінних жителів штату.

Опісля виступили з вітальними промовами президент МОК Жак Рогге і Президент США Джордж Буш, було зачитано Олімпійську клятву і піднято олімпійський прапор.

Організаторам урочистої церемонії вдалося здивувати глядачів складом тих, хто виносив олімпійський прапор. Серед них були триразовий медаліст Гренобля Жан-Клод Кілі, австралійська атлетка Кеті Фрімен, американський астронавт Джон Глен, екс-президент Польщі Лех Валенса та кінорежисер Стівен Спілберг.

Після цього на стадіоні з'явився

8 лютого розпочалася XIX зимова Олімпіада

Театралізоване дійство під час урочистої церемонії відкриття XIX зимових Олімпійських ігор.

Фото УНІАН

олімпійський вогонь, який пройшов довгий шлях у 21 600 кілометрів. Стадіоном факел пронесли фігуристи Пегі Флемінг і Скотт Гемілтон, які передали його ковзанярам Боні Блейр і Дену Дженсену, які зробили з ним коло на стадіоні.

Сходами, до підніжжя чаші, во-

гонь пронесли спортсменка з гірського лещатарства Пікабо Стріт і гокеїстка Кемі Гренато, а на верхньому майданчику з їх рук вогонь прийняв капітан олімпійської гокейної збірної США 1980 року Майк Ерузіоне. Інші гравці цієї золотої команди, яка з'явилася з-за куліс, ра-

зом піднесли вогонь до основи чаші.

Хвилина – і над столицею XIX Зимових ігор яскраво запалало полум'я, яке буде горіти без перерви 15 днів. У ці хвилини урочисто звучав Олімпійський гімн – ода „До радості“ Бетговена.

Л.Х.

Щоденник Олімпіади

На четвертий день змагань, 13 лютого, скарбничка збірної України на олімпійських іграх залишалася порожньою. У лещетарських перегонях єдиний представник України в цьому виді спорту у чоловіків Роман Лейб'юк фінішував на 32-му місці, серед жінок у перегонах на 10 км кращою з українок була Ірина Тереля, яка посіла 13-те місце. У ковзанярському бігу на 500 метрів Андрій Фомін фінішував 27-им. Після чотирьох днів Олімпіади найбільше нагород має команда США (3 золоті, 4 срібні та 2 бронзові), на другому місці норвежці – 6 медалей, а треті – німці (також 6 нагород, але золотих більше).

* * *

У змаганнях жінок на санях кращою серед українок стала Лілія Лудан, яка фінішувала восьмою, ще одна українка – Оріслава Чухліб була 20-ою. Перемогли німецькі спортсменки, які зайняли три перші місця.

* * *

У фігурному ковзанні чоловіків після виконання короткої програми першість мав росіянин Олексій Ягудін. Українець Дмитро Дмитренко – на 21-му місці. Олімпійськими чемпіонами з фігурного ковзання пара стала російська спортивна пара Олена Бережна та Антон Сіхарулідзе. Срібними призерами Олімпіади-2002 стали канадці Джемі Сале та Дейвід Пелет'є, бронзовими – китайці Сю Чен та Хонбо Джао. Не всі погодилися з таким розподілом нагород, зокрема канадці. Д. Пелет'є цілував від радості кригу, після того як вони з Джемі Сале бездоганно виконали свою програму. Однак судді 5-ма голосами проти 4-ох віддали чемпіонство росіянам. Українські спортивні пари задовольнилися 15-им (Савченко-Морозов) та 16-им

(Чуваєва-Паламарчук) місцями. За суперництвом канадців та росіян непоміченою залишилася спроба китайських фігуристів вперше в історії виконати викид у 4 оберти.

* * *

Українська біатлоністка Олена Зубрилова, яка двічі не влучила в ціль на першому вогневому рубежі, в індивідуальних перегонах на 15 км, втратила шанс поборотися за медалі. В подальшому Олена ще одного разу схибила і в результаті посіла лише 34-те місце. Кращою ж серед українок на цій дистанції стала Олена Петрова, яка фінішувала на 24-му місці. Олімпійською чемпіонкою стала німкеня Андреа Генкель, норвежці Пуаре дісталося срібло, а бронза – у шведки Магдалени Форсберг, яка вперше виборола медаль на Олімпіаді.

* * *

У чоловіків в індивідуальних перегонах на 20 км чемпіоном Олімпійських ігор нового тисячоліття став норвежець Оле-Ейнар Бьорндален. Кращим з українців був Вячеслав Деркач, який посів 23-те місце.

* * *

11 лютого визначилися володарі нагород серед чоловіків у сноборді, де весь п'єдестал пошани дістався американським спортсменам.

* * *

Збірна України у першій грі олімпійського кваліфікаційного турніру з рахунком 1:0 поступилася білорусам. Героєм гри став воротар українців Костянтин Симчук, який відбив 28 кидків з 29-ти. Українці мали нагоду зрівняти рахунок, проте Вадим Шахрайчук з вигідного положення не забив гол у ворота Шабанова. особливим не відзначився.

* * *

В другій грі збірна України розгромила команду Швейцарії з рахунком 5:2. Суттєвий вклад в перемогу українців внесли НГЛ-овці

Федотенко та Сергій Варламов, які прибули на цю гру зі своїх клубів.

На відміну від гри з білорусами, підопічні Анатолія Богданова в грі з швейцарцями повністю переважали своїх славніших суперників. В цій грі в українців виходило все – і гострі контратаки, і бездоганна гра в захисті. Не підвів і воротар Ігор Карпенко. Відкрили рахунок українці вже на третій хвилині першого періоду – відзначився Віталій Олещук. Згодом Понікаровський зробив передачу на форварда „Філадельфії“ Руслана Федотенко, який потужним ударом подвоїв рахунок – 2:0. Через декілька хвилин швейцарці скоротили відставання – 2:1. На початку другого періоду Сергій Варламов робить рахунок 3:1 на користь збірної України. Але і цього разу швейцарцям вдалося відігратися. В подальшому витягував шайби з своїх воріт лише воротар швейцарців. Після передачі Литвиненка Шахрайчук робить рахунок 4:2. А в середині третього періоду, після потужного прострілу від борту Бобровникова, Олещуку залишалося лише підставити ключку. І в результаті – перемога збірної України з рахунком 5:2.

* * *

На жаль, для української збірної гокейний турнір 13 лютого підійшов до завершення. Це стало відомо після того, як білоруси перемогли команду Франції з рахунком 3:1 і вийшли до наступного кола змагань. Якщо в останній грі швейцарці переможуть білорусів, а збірна України переможе французів, то перше місце все одно залишиться в збірній Білорусі через те, що вона перемогла збірну України в першій грі. Ці змагання відбуваються у середу, коли редакція передає „Свободу“ до друку, тому про результати зустрічей ми повідомимо у наступному числі.

Шахи

Руслан Пономарьов 6 лютого відмовився їхати на представницький турнір в Лінаресі в ролі чемпіона світу ФІДЕ. Він провів прес-конференцію в Донецьку, на якій роз'яснив ситуацію зі своїм запрошенням на цей турнір і зажадав, щоб організатори цих змагань вибачилися перед ним. У кінці минулого року Р. Пономарьов дав попередню згоду на участь в турнірі. Після здобуття титулу чемпіону світу, який відняв у Руслана багато сил, він вимушений був відмовитися від участі. Відмова Р. Пономарьова була вислана 26 січня, а 29 січня електронною поштою на адресу Донецької федерації шахів надійшов лист посадника Лінареса Гуана Гутієреса, в якому в надто грубій формі чемпіон світу звинувачувався в страху перед поразкою. Посадник Лінареса погрожував Р. Пономарьову вимогою компенсації у мільйон доларів.

* * *

Незважаючи на звинувачення та образи, Р. Пономарьов 8 лютого все таки вирішив довести свою перевагу над кращими гротмаїстрами світу. Посадник Лінареса і офіційний представник Р. Пономарьова підписали дворічну угоду, за якою чемпіон ФІДЕ братиме участь у змаганнях як в лютому, так і в 2003 році.

Джудо

На представницькому турнірі, який 6 лютого закінчився в Софії, українські джудоїсти вибороли дві нагороди, одна з яких золота. В категорії до 73 кг не було рівних харків'янину Вікторові Савинову. Ще одна медаль дісталася українцям у вазі понад 100 кг, де на третю сходинку піднявся Валентин Русляков.

**Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть
покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся
на Вестерн Юніон®.**

Переказ:	коштує лише:
\$100	\$15
\$200	\$22
\$400	\$34

Коли Ви переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 95000 по цілому світі. Від Лос-Анджелесу до Нью-Йорку, від Чикаго до Монtréalю – Ви можете покладатися на Вестерн Юніон.

Вестерн Юніон – це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші.

1-800-799-6882

**Ми говоримо
українською мовою**

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по всьому світу^{SM}

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

24 ЛЮТОГО 2002 р.

Ліґайтон, Па. Річні загальні збори Братства св. Ольги 397 Відділу Українського Народного Союзу та збори для вибору делегата на 35-ту Конвенцію УНСоюзу відбудуться о год. 2-й по пол. на оселі ОДВУ ім. І. Ольжича, 1230 Beaver Run Dr.

Уляна Процик,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

17 ЛЮТОГО 2002 р.

Нью-Йорк, Н.Й. Річні загальні збори 184 Відділу УНС відбудуться о год. 11-й ранку в приміщенні Домівки Т-ва „Самопоміч“, 98 Second Ave., New York, NY. На порядку зборів звітування, вибір нової управи і вибір делегата на 35-ту Конвенцію. За інформаціями телефонувати до Варки Бачинської, секретаря: (212) 533-0919.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

24 ЛЮТОГО 2002 р.

Джерзі Сіті, Н.Дж. 70-ий Відділ УНС повідомляє, що річні загальні збори відділу відбудуться о год. 1-й по пол. за адресою: 244 1/2 Fourth St. Програма зборів – вибір управи відділу та делегата на 35-ту Конвенцію УНС.

Марійка Галушак,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

3 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Акрон, Ог. Річні збори 180 Відділу УНС ім. Івана Франка, відбудуться о год. 2:30 по пол. в помешканні секретаря відділу Наталії Мякої, 647 Garnette Rd. Тел.: (330) 864-9425. На зборах будуть вибрані нові члени управи відділу, та делегати на 35-ту Конвенцію УНС.

Наталія Мяка, секретар

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – ШАМОКІН, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 23 лютого 2002 р., о год. 1-й по пол.
в залі церкви св. Михаїла

W. Oak St. Frackville, PA

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

1, 7, 9, 78, 98, 242, 305, 382

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Марта Лиско, Головний секретар УНС

За Управу Округи:

Йосип Чабан, голова

Гелен Словік, секретар

Адольф Словік, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – БАФФАЛО, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 2 березня 2002р., о год. 5-й по пол.
в залі Української Католицької Церкви св. Миколая
308 Fillmore Ave., Buffalo, NY

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних відділів:

127, 304, 360

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

В нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головний секретар УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Осип Гаврилюк, голова • Василь Сивенький, секретар

Марія Боднарська, касир • Роман Конотопський, почесний голова

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – НЬЮ-ЙОРК, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в п'ятницю, 8 березня 2002 р., о год. 6-й веч.
в будинку товариства „Самопоміч“, 98 Second Avenue, New York, NY

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних Відділів:

5, 8, 16, 86, 130, 184, 194, 204, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 450, 489.

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

В нарадах візьмуть участь:

Стефан Качарай – касир УНС

Варка Бачинська – радна УНС

д-р Василь Лучків – радний УНС

Галина Колесса – радна УНС

Йосиф Лисогір, Марія Душник – почесні члени Головного Уряду УНС

За управу Округи:

Варка Бачинська, голова • **Мотря Мілянич**, секретар • **Іван Хома**, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 3 березня 2002 р., о год. 2-й по пол.
в приміщенні ЗУАДК-у: 1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

10, 45, 62, 83, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 331, 339, 347, 362, 378, 397

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Стефан Качарай – касир УНС

Василь Пастушок – голова Контрольної комісії УНС

Стефан Гавриш – контролер УНС

д-р Василь Шеремета – радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Стефан Гавриш, голова • **Павло Принько**, секретар
Микола Пришляк, касир • **Іван Скочилас**, почесний голова Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – АЛЛЕНТАВН, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 17 лютого 2002 р., о год. 3-й по пол.
в залі Української Католицької Церкви св. Йосафата
1826 Kenmore Avenue, Bethlehem, PA.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

44, 47, 48, 137, 147, 288, 318, 369, 438

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головий секретар УНС

Анна Гарас – почесний член Головного Уряду

За Управу Округи:

Анна Гарас, голова • **Катерина Сержант**, секретар • **Марія Колодруб**, касир
Дмитро Мушастий, **Степан Колодруб** – почесні голови Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 9 березня 2002 р., о год. 2-й по пол.
в залі української католицької церкви св. Покрови
6810 Broadview Rd., Parma, OH

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

102, 112, 166, 180, 222, 233, 240, 291, 358, 364

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головний секретар УНС

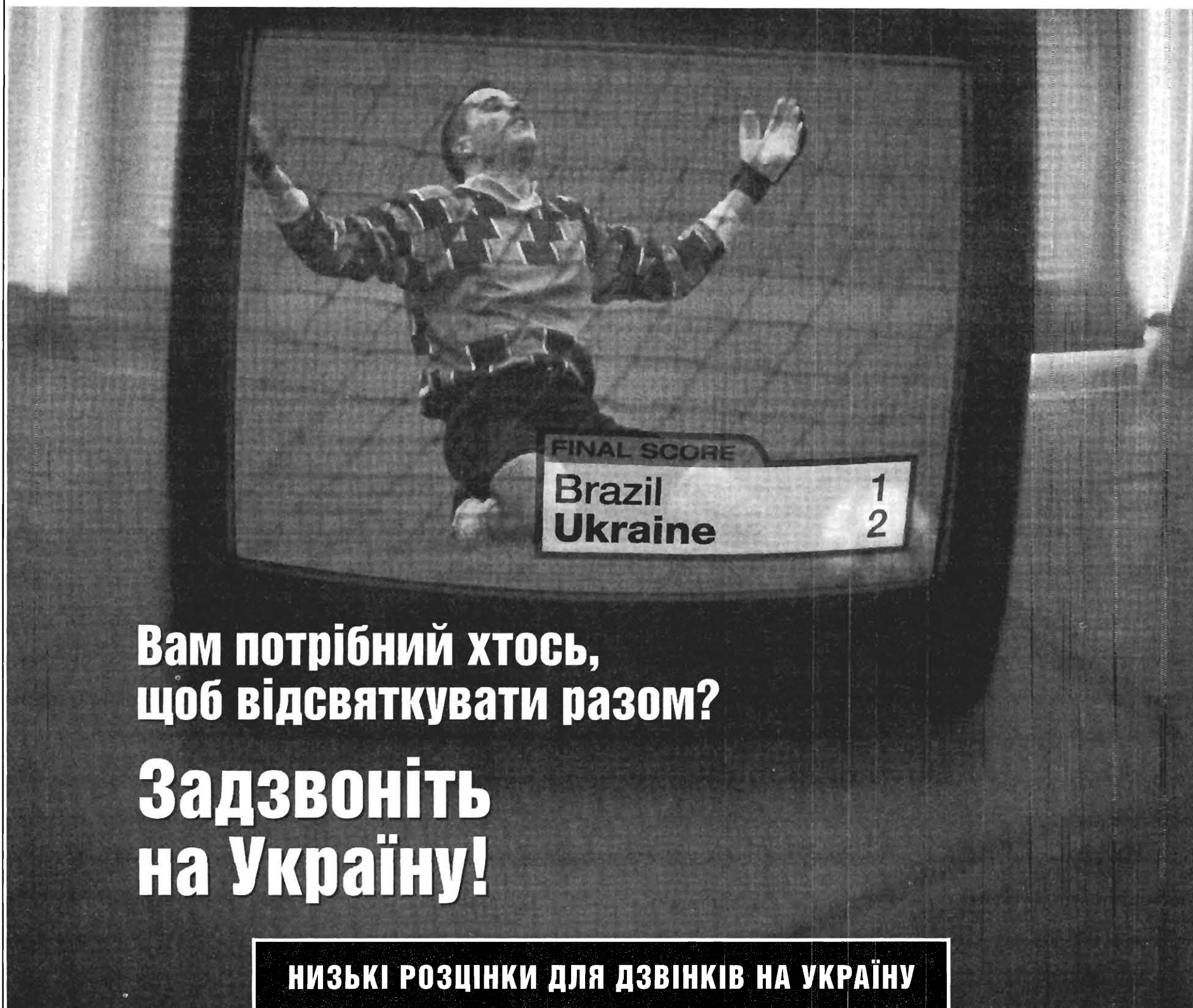
Тарас Шмагала, мол. – радний УНС

Тарас Шмагала – почесний член Головного Уряду

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Люба Мудрий, секретар • **Наталія М'який**, касир

**Вам потрібний хтось,
щоб відсвяткувати разом?**

**Задзвоніть
на Україну!**

НИЗЬКІ РОЗЦІНКИ ДЛЯ ДЗВІНКІВ НА УКРАЇНУ

\$2.99
За всі дзвінки
до 10 хвилин

25¢
За кожну
додаткову хвилину

- Без жодних місячних сплат за телефонні програми
- Вам не потрібно змінювати Вашу телефонну компанію
- Ті самі низькі ціни 24 години на день, 7 днів на тиждень
- Високоякісний зв'язок без переривання
- Всі дзвінки до 20 хвилин у межах США та до Канади коштують 99¢, а потім за кожну хвилину - низький тариф у 7¢

10-10-220^{SM}

10-10-220 + 011 + число телефона, як звичайно

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – КОННЕКТИКАТ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 9 березня 2002 р., о год. 2-й по пол.

в залі української католицької церкви св. Покрови
255 Barnum Ave., Bridgeport, CT

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: члени управи окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати від наступних відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Уляна Дячук – президент УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ігор Гайда, голова • Мирон Кузьо, заступник голови
Степан Тарасюк, секретар • Тарас Сливінський, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу – ДІТРОЙТ, Миш.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

– відбудуться –

в неділю, 10 березня 2002 р., о год. 1-й по пол.

в Українському Культурному Центрі
26601 Ryan Road, Warren, MI 48091

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: члени управи Окружного Комітету, конвенційні делегати, та по два делегати наступних Відділів:

20, 82, 94, 146, 165, 174, 175, 183, 292, 303, 309, 341

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Марта Лиско – Головний секретар УНС

д-р Олександр Серафін – контролер УНС

Анатолій Дорошенко – почесний член Головного Уряду УНС

ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:

д-р Олександр Серафін, голова
Роман Лазарчук, секретар • Ярослав Базюк, касирЙОСИФ
КУПЧАК

власник

JOSEPH
MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

LOT

Ціни від 1 листопада
до 11 грудня і від
24 грудня до
21 березня 2002 р.

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Карибах і Гавайях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-Йорку до:

WESTERN
UNION

ЛЬВОВА

505 дол. + текс (в обидві сторони)

345 дол. + текс (в одну сторону)

РИГИ

425 дол. + текс (в обидві сторони)

315 дол. + текс (в одну сторону)

МІНСЬКА, СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КІЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРГУ, МОСКВИ

475 дол. + текс (в обидві сторони)

335 дол. + текс (в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

http://www.albatravel.com

e-mail: albatravel@aol.com

DNIPRO

26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563АВІАКВИТКИ
на УКРАЇНУ
туди і назад
починаючи від
\$640.00ПАЧКИ в
УКРАЇНУза
фунт 59¢Картки
Телефонічний
до України
\$10.00
за 66 хвилин
безкоштовного
з'єднанняПерепишемо
відеокасети з
Європейської на
Американську
систему
і навпакиПРОДУКТОВІ
ПАЧКИПачки в країни
Балтії, Польща,
Росія, Білорусь,
Молдова, Чехія
і СловачіяВІЗИ і ЗАПРОШУННЯ
до УКРАЇНИUkrainian
Gift Shop11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212

ROCHESTER

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

MAIN OFFICE

824 Ridge Road East, Rochester NY 14621

Tel. (585) 544-9518 Toll free (877) 968-7828

Fax: (585) 338-2980

www.rufcu.org

Audio Response: (585) 544-4019

CAPITAL DISTRICT BRANCH

1828 Third Ave. Watervliet, NY 12189

TEL: (518) 266-0791 Fax: (585) 338-2980

www.rufcu.org

AUDIO RESPONSE: (585) 544-4019

CREDIT UNION SERVICES

CREDIT CARDS • VEHICLE LOANS • MORTGAGES • SIGNATURE LOANS

BUSINESS & COMMERCIAL LOANS • SHARE DRAFTS & CHECKING

CD's & IRA's • INVESTMENTS • YOUTH ACCOUNTS

CONVENIENCE SERVICES

AUDIO RESPONSE SYSTEM • DIRECT DEPOSIT • ELECTRONIC FUND TRANSFER

NIGHT DEPOSIT BOX • WIRE TRANSFERS: DOMESTIC, INTERNATIONAL

UTILITY PAYMENTS • NEWSLETTER, MAGAZINE • NOTARY SERVICE, TRANSLATIONS

SCHOLARSHIPS • MEMBER EDUCATION SEMINARS • LIBRARY • AND MUCH MORE.

e-mail: rufcu@frontier.net

Міст - це завжди надійно!

Грошові перекази в Україну
та по цілому світі
за декілька хвилин.

MoneyGram
International Money Transfer

Корпорація **МІСТ**
вибір тих,
хто добре рахує свої гроші!

Доставляємо
гроші
безпосередньо
до рук
адресата

Надійний
сервіс та
найкращі ціни -
гарантуємо
завжди!

найкраща
обслуга!

найнижчі
ціни!

ПАЧКИ

в Україну, Росію,
країни СНД та по
всій Східній Європі
ПІДБИРАЄМО ПАЧКИ З ДОМУ

Щоденна ■
висилка контейнерів
Щохвилинний ■
комп'ютерний контроль
за виконанням
Вашого замовлення

До ваших послуг більш як 380 агентів по всій Північній Америці
За агентом у Вашій місцевості телефонуйте безкоштовно

Ми
поряд: **1-800-361-7345**

Міст - найбільша в світі українська висилкова фірма по висилці грошей та пачок в Україну, країни СНД та Європи

SELFRELIANCE Ukrainian American Federal Credit Union

Українсько-Американська
Федеральна Кредитова Спілка
„САМОПОМІЧ“

VISA Platinum - Visa Gold
Низькі відсотки - Аплікації по інтернеті

Огляньте **Selfreliance.Com**

Головне Бюро

2351 W. Chicago Ave. Chicago IL 60622 773-489-0520

В Околиці Чикаго

Повні Послуги: Northwest Chicago / Drive-up

5000 N. Cumberland Chicago, IL 60656 тел. 773-589-0077

Bloomington 300 E. Army Tr. Bloomington IL 60108 тел. 630-307-0079

Palatine 761 S. Benton St. Palatine IL 60067 тел. 847-359-5911

Palos Park 8410 W. 131st St. Palos Park IL 60464 тел. 708-923-1912

Munster 8624 White Oak St. Munster, IN 46321 тел. 219-838-5300

Бюро в Нью Джерсі - Повні послуги:

Jersey City

558 Summit Ave.

Jersey City, NJ 07306

тел. 201-795-4061

Newark

734 Sanford Ave.

Newark, NJ 07106

тел. 973-373-7839

Parsippany

2200 Rte 10W

Parsippany, NJ 07054

тел. 973-451-0200

• ПРАЦЯ •

92-літня самотня жінка в Лексінгтоні, Н. Й. потребує постійної опікунки, українки. Заплата за домовленням. Просимо телефонувати між 4-9 год. веч.

(518) 989-6228

• РІЗНЕ •

Продаю лікарства від різних хворіб: серцево-судинної системи, травлення, печінки, алергії, заспокоюючі, антибіотики, проти болі, мазі, уколи та інш. Висилаємо до всіх стейтів.

Тел.: (718) 645-3037

• ЗНАЙОМСТВА •

Українець, 68 років, матеріально забезпечений, життєрадісний, бажає познайомитися з жінкою, яка любить повноцінне, активне життя, мріє про подорожування по світі, а також радіє теплим домашнім затишком. Тел.: (425) 745-3475.

Одинокий, інтелектуальний, 60-літній легалізований в Америці українець, бажає познайомитися з американкою (або канадійкою) українського походження, віком від 55 років і більше - з метою створення подружжя, уникнення самотнього життя. Захоплюється музикою, спортом.

• Тел.: (727) 345-5839

• Fax: (727) 381-9159

E-mail: Mikchouvit@yahoo.com

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

24 ЛЮТОГО 2002 р.

Сиракузи, Н.Й. Річні загальні збори 39 Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 1-й по пол. в залі Українського Народного Дому. Після загальних зборів відбудеться вибір делегата на 35-ту Конвенцію УНСоюзу. Просимо всіх членів взяти участь.

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ВІВТОРОК,

19 ЛЮТОГО 2002 р.

Кергонксон, Н.Й. Річні загальні збори 88 Відділу УНСоюзу відбудуться о год. 6:30 веч. в бібліотеці на Союзівці. На зборах буде вибір делегатів на 35-ту Конвенцію. Просимо всіх членів прибути на збори.

Анна Слободян, голова
Стефа Гаврилюк, секретар

Українська Федеральна Кредитова Кооператива

„САМОПОМІЧ“

Філадельфія - Скрanton - Трентон

ПОЗИЧКИ на НОВІ і ВЖИВАНІ АВТА!

NEW CAR LOAN

SPECIALS starting at

4.99% APR

USED CAR LOAN

SPECIALS starting at

5.99% APR

NEW 0% DOWN - TERMS: 36 months/4.99% APR, 48 months/5.49% APR, 60 months/5.99% APR

USED (no more than 2 years old) 20% down - Term: 48 months

FIXED RATE LIMITED TIME OFFER CONTACT US FOR DETAILS

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION

Philadelphia - Scranton - Trenton

1-888-POLTAVA -- ukrcreditunionphila.com

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**
DNIPRO CO.

0.59
за фунт

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 візців хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

698 Sanford Ave

Tel. 973-373-8783

888-339-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Tel. 973-916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Tel. 215-728-6040

Новорічні постанови:

✓ Більше ошаджування

✓ сплата довгу

✓ нова хата

✓ нове авто

Новорічні постанови можуть бути здійснені у

**Федеральний Кредитові Кооперативі
Самопоміч - Нью Йорк**

Self Reliance (NY) Federal Credit Union

Main Office: 108 Second Avenue, New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310, Fax: 212 473-3251 E-mail: SRNYFCU@aol.com

Branches:

Upstate NY

6325 Route 209

Korhonsk, NY 12446

Tel: 845 626-2938, Fax: 845 626-8636

Long Island

226 Uniondale Avenue

Uniondale, NY 11553

Tel: 516 565-2393, Fax: 516 565-2097

Queens

32-01 31 Avenue

Astoria, NY 11106

Tel: 718 626-0506, Fax: 718 626-0458

Visit our website at: www.selfreliance.org

Outside NYC call toll free 1-888-SELFREL

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,

16 ЛЮТОГО 2002 р.

Джерзі Сіті, Н.Дж. Річні загальні збори 155 Відділу Т-ва „Запорозька Січ“, відбудуться о год. 2:30 по пол. в приміщенні Української Кредитівки, 558 Summit Ave., Jersey City, NJ. Просимо всіх членів взяти активну участь.

Я. Завійський,
секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,

10 БЕРЕЗНЯ 2002 р.

Парма, Огайо. Річні загальні збори 358 Відділу УНС, Т-во „Львів“ відбудуться о год. 2-й по пол. в домівці сеньйорів в Астродомі української католицької церкви св. Йосафата при 5720 State Road. В програмі передбачається вибір двох делегатів на 35-ту Конвенцію УНС в Чикаго. Членів запрошується до численної участі.

Секретар

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність нашого найдорожчого СИНА

бл. п.
ЮРІЯ М. ГІРНЯКА

буде відправлена жалібна
СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра в Нью-Йорку
в п'ятницю, 22 лютого 2002 р., о год. 8:30 ранку.

При тім складаємо найщирішу подяку всім рідним та знайомим, що в час нашого найбільшого горя, своїми молитвами та розрадою, старалися улегшити наш біль.

Всім складаємо щиру подяку за квіти та Служби Божі в пам'ять Покійного нашого сина Юрія.

Щира подяка всім жертводавцям, які в пам'ять Покійного зложили свої пожертви на Собор Матері Божої в Зарваниці, на церкву св. Юра в Нью-Йорку, на фонд „Сироти в Україні“, Суспільну опіку Союзу Українок та Визвольний Фронт.

Велика подяка д-рові Іванові Серантові, голові Українського Спортивного Клубу в Нью-Йорку та Іванові Макарові, голові Спілки Української Молоді в Нью-Йорку, всім, які у своїх промовах похвально згадали про заслуги Покійного Юрія для нашої громади.

Рівнож велика подяка диригентові Василеві Гречинському та членам хору „Думка“, що так чудово відспівали Панахиду та своїм співом прикрасили цей жалібний обряд.

Щира подяка всім, що в так болючий для нас час, прийшли до нас у який-небудь спосіб з поміччю.

МИРОН І АНАСТАЗІЯ ГІРНЯКИ

З невимовним жалем повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в понеділок, 11 лютого 2002 р. по короткій і тяжкій недужі відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ І ВУЙКО

бл. п.
БРОНИСЛАВ БОГДАН

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 15 лютого 2002 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 16 лютого 2002 р., о год. 10-й ранку в церкві св. Йосафата у Філядельфії.

Прибиті важким горем:

- дружина – КАТРУСЯ
- доні – ІРЦЯ з чоловіком СТЕНЛІ САПКА і дітьми
- ОЛЯ з чоловіком РИЧІ ВЕСОЛОВСЬКИМ і дітьми
- сестра – ЛЮБА з чоловіком ПАВЛОМ МИХАЛЕВИЧЕМ та дітьми і внуками
- братова – ЕРНІ БОГДАН з дітьми і внуками
- сестрінка – ЛІЛЯ БОГДАН з дітьми
- зять – СТЕФАН з дітьми
- та ближча і дальша родина в Америці, Україні та Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

СЛУЖБА БОЖА в 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
відправиться 23 березня 2002 р., о год. 9-й ранку
в українській католицькій церкві св. Юра в Нью-Йорку.

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і українську громаду, що в середу, 6 лютого 2002 р., на 83-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча й ніколи НЕЗАБУТНЯ ДРУЖИНА, МАМА, ТІТКА І ШВАГРОВА

св. п.
паніматка
ОЛЕНА БІЛЯК

дружина о. Степана Біляка, почесного настоятеля УАПЦ
Київського патріархату в Купер Ситі, Флориди.

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, 8 лютого 2002 р., о год. 7-й веч.
ПОХОРОН І СВЯТА ЛІТУРГІЯ відбулися в суботу, 9 лютого 2002 р. також у церкві св. Миколая, в Купер Ситі, Фла. Тлінні останки Покійної паніматки Олени спочивають на цвинтарі „Меморіал Гарден“ мавзолеї, в Голлівуд, Фла.

Залишила в глибокому смутку:

- мужа – о. СТЕПАНА
- дочку – ІРЕНУ БІЛЯК-ТУРТЯК
- швагра – ЮРІЯ ШЕЛАКА зі сином ЮРКОМ
- ближчу і дальшу родину в Україні.

Вічна їй пам'ять!

Родина просить згадувати паніматку ОЛЕНУ у своїх молитвах.

Померла Олена Біляк

До нас надійшла сумна вістка, що в середу, 6 лютого 2002 р., о год. 3:55 по пол. упокоїлась у Бозі

бл. п. паніматка
ОЛЕНА БІЛЯК

вірна дружина та ревна помічниця о. протопресвітера Степана Біляка, почесного настоятеля св. Миколаївської української православної церкви Київського Патріархату в Купер Ситі, Фл. Всі похоронні служби відбудуться в церкві св. Миколая: Панахида в п'ятницю, 8 лютого, а похоронні відправи – в суботу, 9 лютого ц.р. Тіло Покійної похоронять у новому мавзолеї Голлівудського цвинтаря.

О. протопресвітер Степан Біляк (388 Відділ УНС) був 12 років членом Контрольної Комісії і є почесним членом Головного Уряду Українського Народного Союзу.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
ОСЕРЕДОК в ДІТРОЙТІ

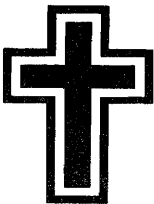
ділиться сумною вісткою зі своїм членством, що 31 січня 2002 р. у Воррен, Миш., упокоївся в Бозі колишній голова

бл. п.
д-р БОГДАН КРУК

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 лютого 2002 р. в церкві св. Йосафата у Воррен, Миш.

Родині Покійного складаємо глибокі співчуття.

УПРАВА ОСЕРЕДКУ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайоми ми, що 5 лютого 2002 р. відійшов у вічність

бл. п.
ДМИТРО ОЛІЙНИК

нар. 9 жовтня 1925 р. в Україні.

ПАНАХИДА відбулася 7 лютого 2002 р., о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Драго в Асторії, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 8 лютого 2002 р. в українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії. Тіло похоронено на цвинтарі св. Духа в Гемптон-бургу, Н.Й.

Залишив у смутку:

- сестру – СТЕФАНІЮ з родиною
- кузнів в Україні
- приятелів в Америці.

Вічна Йому пам'ять!

ФУНДАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛЕМКІВЩИНИ В АМЕРИЦІ

ділиться сумною вісткою, що 5 лютого 2002 р., проживши 72 роки, відійшов у вічність

бл. п.
ВОЛОДИМИР КІКТА

нар. в Чертежі, біля Сянока

колишній голова Фундації Дослідження Лемківщини, довголітній активний член українських лемківських організацій, відданий громадський діяч, тикий та скромний патріот української землі – Лемківщини.

Дружині Покійного Друга, пані Володимирі, доні і синові з родинами складаємо вислови глибокого співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ФДЛ в АМЕРИЦІ

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 13 лютого 2002 р. по тяжкій недужі відійшов у вічність, на 86-му році життя наш найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ, ВУЙКО І СТРИЙКО

бл. п.
МИХАЙЛО МАТІЯШ

нар. в Пенсильвенії

ПАНАХИДА відбудеться в неділю, 17 лютого 2002 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в понеділок, 18 лютого 2002 р., о год. 9:30 ранку в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., а відтак на цвинтар Gate of Heaven в East Hanover, NJ.

У глибокому смутку залишені:

- дружина – АННА
  - син – МИХАЙЛО IV
  - донька – МАРІЯ-АННА з чоловіком БЕРНАРДОМ і дітьми
  - брати – ВАСИЛЬ і МИКОЛА з родинами в Америці
  - СТЕПАН, ІВАН і РОМАН з родинами в Україні
  - сестри – МАРІЯ і КАТАРИНА з родинами в Україні
  - та ближча і дальша родина в Америці, Україні, Канаді і Польщі.
- Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, після довгої недуги, відійшов у вічність 27 вересня 2001 р. наш дорогий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ШВАГЕР і ВУЙКО
бл. п.

ЯРОСЛАВ ГОРОДЕЦЬКИЙ

нар. 10 липня 1926 р. у Львові

Поховано його 1 жовтня 2001 р. з церкви Різдва Пречистої Діви Марії в Нью-Бранзвіку, Н. Дж. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Складаємо сердечну подяку родині за труд, що приїхали здалека, навіть з Канади на всі похоронні відправи, зложили нам свої співчуття та розрадили нас у тих важких хвилинах нашого родинного горя.

Щиро дякуємо парохів – Всечеснішому о. Павлові Лабінському за всі похоронні відправи та за працання покійного Ярослава під час похоронної Служби Божої.

Дякуємо „Крилосоів“ під проводом п. Богдара Кардаша за гарний спів під час усіх похоронних відправ.

Щира дяка усім нашим приятелям та членам Товариства Інженерів з родинами за численну участь в усіх похоронних відправах.

Ми були зворушені присутністю колишніх товаришів і товаришок Покійного з Бережанської Гімназії, а ті котрі не могли прибути, зложили нам співчуття листовно чи телефонічно. В цей самий спосіб відгукнулися і мої товариші і товаришки з Байротської Гімназії. Одні прийшли на похорон, а інші прислали свої співчуття листовно.

Дякуємо також приятелям моїх дітей, що так численно прийшли до похоронного заведення і зложили нам свої співчуття. Все це облегло нас наш смуток.

Дякуємо сестрицтву при церкві св. Андрія за гарне приготування тризни та Boylan Funeral Home за солідне переведення похорону.

Після Парастасу та Панахиди, прощав Покійного інж. Володимир Гнатківський від Товариства Українських Інженерів та від своєї родини і поділився споминами з професійних та наших товариських зустрічей. Д-р Іван Головінський прощав Покійного від колишніх учнів Бережанської Гімназії. Інж. Дам'ян Геча прощав Покійного від „Крилосу“, де Покійний колись співав. Інж. Зенон Салевич поділився споминами про Покійного з безжурних студентських днів. Дочка Оріся прощала Тата від родини, та подякувала усім за участь в похороні, а син Адріан дякував присутнім на тризні при столах.

ЩИРА ДЯКА УСІМ ЗА ЧУДОВІ КВІТИ:

Наталія, Богдан і Ірина Бартків з родиною, Александер і Ненці Бартків з родиною, Настя і Меланія Грибович, Александер і Дарія Леськів, Марко і Ліса Леськів, Володимир і Уляна Марків, Таня і Bruce Rynn, Таня Зазуля і Jon Tobin, Крилос - Дам'ян Геча, Юрій і Софія Лонишин, Осип Оришкевич, Порфірій і Тамара Панкевич, Ярослав і Галина Паславські, Іванна Ратич, Марія Слободян, Іван і Оля Ящишин, Betty & John Kinsey, Steven Jackowski, Simon Glynn, Herman Miller Inc.

СЕРДЕЧНО ДЯКУЄМО УСІМ, ЩО ПОЖЕРТВУВАЛИ НА СЛУЖБИ БОЖІ:

Катерина Бацвин, Віра Бацвин-Головінська, Богдан і Лідія Хом'як, Дам'ян Геча, Мирон Гатала, Володимир і Богданна Гнатківські, Юрій і Марія Гончаренко, о. Богдан Карась, Ігор Коцур, Александер і Дарія Леськів, Марко і Ліса Леськів, Володимир і Уляна Марків, Дарія Оглюк, Таня і Тиня Осадца, Ярослав і Галина Паславські, Теодозій і Оля Зазуля, Ярослав і Марта Яримович, Таня Зазуля і Jon Tobin, Laura & Greg Bartels, Bill & Ivonne Blaber, Donna Bovers, Pat & Lena Defrancesco, George & Sandra Greco, Steven Jackowski, Kim Hildred, Bob Kelly, Klaus & Larisa Kinder, Al & Irene Melendez, Margaret Perez, Mr. & Mrs. Frank Pirillo, Judy Slater, Gus & Helen Toth.

Збіркою на Богословську Академію у Львові займався п. Юрій Штогрин, а під час тризни допомагала йому п. Лідія Черник. Щиро дякуємо їм за труд.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ОСВІТНЮ ФУНДАЦІЮ:

200	дол.	Оля Адріан і Оріся Городецькі;
по	100	Богдан і Лідія Хом'як, Ярослав і Лідія Черник, Мирон і Оля Гнатейко, Юрій і Марія Гончаренко, Євген і Євгенія Івашків, Богдан і Дарія Кекіш, Світлана і Богдан Недільські, Стефанія і Стефан Осадца;
по	50	Володимир і Богданна Гнатківські, Василь Мисак, Юрій і Христина Кушнір, Дарія Оглюк, Іван і Наталія Олексин, Володимир і Лідія Роговські, Зенон і Віра Салевич, Юрій і Марія Штогрин, Любомир і Ляріса Зелик;
по	25	Юрій і Дарія Костів, Роман і Оксана Породько, Александер і Ксе-

ня Салевич, Стефанія Савчук, Мирон і Леся Стебельські, Адріан і Лідія Стечик.

Разом	1,600 дол.
-------	------------

Усім жертводавцям щиро дякуємо.

Збіркою на Український Музей в Нью-Йорку під час тризни зайнялася п. Ірена Кузьма, а з додатковими пожертвами помагала мені п. Віра Салевич. Сердечно їм дякуємо.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:

250	дол.	Теодозій і Оля Зазуля;
по	200	Оля, Адріан і Оріся Городецькі, Александер і Дарія Леськів;
	150	Меланія Банах;
по	100	Jonas і Ariane Bortkevicius, Володимир і Катря Воловодюк, Ігор Коцур, Марко і Ліса Леськів, Володимир і Уляна Марків, Мирон і Богданна Осадца;
по	50	Дам'ян Геча, Богдан Котис, Григорій і Ірена Кузьма, Іванна Луцишин, Іван і Ірина Мокрівські, Осип Оришкевич, Ростислав і Галина Ратич, Володимир і Мирослава Стойко, Микола і Анна Єйна, Таня Зазуля і Jon Tobin, Євген і Наталія Змий, Юліан і Яра фон Гельбіг;
	30	Марко і Ліса Мельничук;
по	25	Марта Данилюк, Богданна Мельничук;
	20	Олександер і Лідія Клезор.

Разом	2,100 дол.
-------	------------

Щиро дякуємо усім жертводавцям.

НА ВІДРОДЖЕННЯ СПОРТУ В УКРАЇНІ:

25	дол.	Володимир і Лідія Кізима.
----	------	---------------------------

Щиро дякуємо Вам.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ“:

зложили членки 65 Відділу СУА з родинами та приятелі.

70	дол.	Іванна Ратич;
по	50	Марія Головінська-Чен, Оля Городецька;
	35	Ярослав і Ярослава Букачевські;
по	25	Іван і Наталія Головінські, Дарія Оріховська;
по	20	Ірина Старожитник, Василь і Оля Хомут, Оксана Шандор, Василь і Маргарета Кіць, Порфірій і Тамара Панкевич;
по	10	Петро і Стефанія Левко, Юрій і Софія Лонишин, Іван і Оля Ящишин, Марія Слободян.

Разом	395 дол.
-------	----------

Щиро дякуємо Вам усім.

Разом усі пожертви	4,120.00 дол.
--------------------	---------------

Ще раз складаємо щиросердечну подяку усім рідним, приятелям та знайомим за співчуття, за Служби Божі, квіти та пожертви на добродійні цілі. Всі Ви допомогли нам гідно відпровадити Покійного на вічний спочинок. Нехай Господь винагородить Вас щедрими ласками.

З глибокою пошаною та вдячністю
дружина – ОЛЯ
діти – АДРІАН і ОРИСЯ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

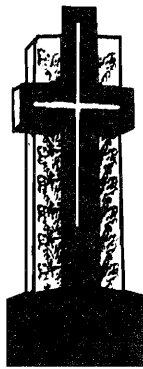
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням Тлінних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник

(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
НАШОЇ НАЙДОРОЖЧОЇ МАМИ, БАБУСІ, СЕСТРИ

бл. п.
СТЕФАНІЇ ЛЕШКО
з дому БОЛЬОВСЬКА

будуть відправлені
СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
у слідуєчих церквах:

в суботу, 16 лютого 2002 р.:
в церкві св. Юра, в Нью-Йорку, о год. 9-й ранку;
в церкві св. Тройці, в Дрогобичі, Україна;
в церкві св. Івана Хрестителя в Синевидську Вижнім, Україна;
в катедрі св. Юра, у Львові, Україна.

Син – ЯРОСЛАВ з дружиною АЛЛОЮ
внучка – АДРІАНА
сестра – МАРІЯ КРУЧАЙ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 22 червня 2001 р. відійшов у вічність
на 79-му році життя наш найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
РОМАН КОВАЛІВ

ПАНАХИДА відбулася в середу, 27 червня 2001 р. в похоронному заведенні Горні
і Опуда Лейкву Меморіал Говм в Кліфтоні, Н.Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 28 червня 2001 р. в церкві св. Мико-
лая, а відтак на цвинтар св. Духа в Гошен, Н.Й.

В Сороковий День Смерти були відправлені Служби Божі в Пассейку і Нью-Йорку.
В глибокому смутку залишилися:

син – СТЕФАН КОВАЛІВ з дружиною МАРТОЮ і донями
ТАНЕЮ і АДРІАНОЮ
доня – МИРОСЯ ВАНЬО з чоловіком КОНСТАНТИНОМ
і донями РОМОЮ і ЛЯРОЮ
сестра – ЛІДА ГОРИНЬ

Щиро дякуємо родині, приятелям і знайомим, які були з нами на відправах в по-
хоронному заведенні на похоронній Службі Божій на цвинтарі і тризни.

Дуже дякуємо всім, що були з нами думками, висловлювали сердечні співчуття,
прислали квіти і вінки, пожертвували на Служби Божі та вшанували пам'ять нашого
Батька датками на фонд „Сироти в Україні“.

Складаємо подяку о. Василеві Буникові за відправлення Парастасу і Божествен-
ної Літургії та за добре слово про Покійного. Рівнож дякуємо о. З. Брезіцькому за
відправи над могилою на цвинтарі св. Духа в Гошен.

Ще раз дякуємо всім, що приїхали зблизька і здалека, щоб разом з нами попр-
щати з Богом нашого дорогого Покійного на вічний спочинок.

ПОДЯКА ЗА ПРЕКРАСНІ КВІТИ ВІД:

Ігоря, Ореста і Андрія Ковалів, Нусі і Яра Ваньо, Романа і Гені Домарадських,
приятелів з фірми „UPS“.

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ зложили:

Стефанія Крушельницька, Ольга і Миколка Свинтух, Богдан і Дарія Кекіш, Борис
Кекіш, Стефа і Михайло Рудик, родина Федун, Ліда і Михайло Фурда, Христина і
д-р Микола Баранецькі, Дарія і Володимир Рудакевич, Теодор і Марія Олещук, Мот-
рія і Джеймс Гібфрід, Варвара Вердюго, Вині і Марлен Ранелі.

Дякуємо ще і тим, хто зложив на молитви, але не є згаданий.

НА ФОНД „СИРОТИ в УКРАЇНІ“ зложили:

250 дол.	Стефан і Марта Ковалів;
250	Мирося і Константин Ваньо;
по 50	Марія Свинтух, Роман Свинтух, Леся Кух, Стефанія Крушельниць- ка, Марійка Тимочко, Оксана Гнатчук, Люба і Ярослав Федуні, Зе- новія і Мирослав Кулинич, Бі Адду;
30	Туся Данилів;
по 25	Христя і Іван Чебіняки, Леся і Богдан Качмарі, Геня і Роман Дома- радські, Олена і Юрій Кісілевські, Оксана і Петро Кордуби, Дарія і Володимир Рудакевичі, Христя Твердовська;
по 20	Нуся Ваньо, Гедвіг Дяченко, Ліда і Михайло Целюхи, Марійка і Іван Борбичі, Марія Бакалець, Ліда і Михайло Фурди, Ірена Цапар, Ле- ся і Василь Мочули, Оленка Вірстюк;
по 10	Марія і Теодор Олещук, Стефа і Михайло Рудик.

Спочивай ласкаво з Богом!

Вічна Йому пам'ять!

Глибоко вдячні: МИРОСЯ ВАНЬО і СТЕФАН КОВАЛІВ

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих,
що 1 лютого 2002 р. несподівано відійшов у вічність наш
найдорожчий і невіджалуваний МУЖ, ТАТО

бл. п.
д-р БОГДАН КРУК
„МЕЛОДІЯ“

нар. 10 вересня 1919 р. в селі Конюшки-Королівські,
повіт Рудки, Львівської обл.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 4 лютого 2002 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ – 5 лютого 2002 р. в церкві св. Йосафата, у Воррені,
Миш. Похоронений 7 лютого 2002 р. на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:

дружина – МИРОСЛАВА
син – ТАРАС з дружиною ЛІСОЮ
дочка – ЛЮБА РОМЕРО з мужем ТОМОЮ
пасерби – ЖДАН ЛАСОВСЬКИЙ з дружиною ЛІНОЮ
– ЛЕВ ЛАСОВСЬКИЙ з дружиною КАРМЕН
та донею ЛЕСЕЮ КУПЕР з мужем СКАТОМ

Вічна Йому пам'ять!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ
ім. ген. хор. РОМАНА ШУХЕВИЧА – ТАРАСА ЧУПРИНКИ
ВІДДІЛ в ДІТРОЙТІ

ділиться сумною вісткою з побратимами і українською громадою, що в
п'ятницю, 1 лютого 2002 р. несподівано закінчив свій життєвий шлях
член нашого Відділу, колишній голова

бл. п.
д-р БОГДАН КРУК
„МЕЛОДІЯ“

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 лютого 2002 р. в церкві св. Йосафата у
Воррен, Миш., а тіло похоронено 7 лютого 2002 р. на цвинтарі св. Андрія Первозва-
ного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем опечаленій Родині Покійного складаємо наше щире співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною вісткою, що по довгій недужі, 5 лютого 2002 р. відійшла у
вічність на 77-му році життя найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.
АННА МИНДЮК РИНЧАК

нар. – Лютовиска, Україна.

ПАРАСТАС відбувся в середу, 6 лютого 2002 р. в похоронному заведенні Гю-
местон, Кергонксон, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 7 лютого 2002 р. в церкві св. Трійці в Кер-
гонксоні, Н.Й., а тлінні останки спочивають на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишились в смутку:

чоловік – ІВАН
донька – МАРІЙКА з чоловіком ДЗІОНЬОМ ШМОТОЛОХА
внуки – ІВАСЬ ШМОТОЛОХА з дружиною МАРІЄЮ
– ЛІСА з чоловіком ЕРИКОМ НЕДОГОДА.
правнуки – АНДРЕЙ і МАРКО ШМОТОЛОХИ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Нехай спочиває в Бозі!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець
забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442
Tel.: 716 674-5185 • Fax: 716 675-2238

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець
забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2001 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

Calls to UKRAINE
16.9¢/min
Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We
also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 13.3¢/min.
For info call Long Distance POST:
1-800-449-0445
WWW.LDPOST.COM

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ,
ЯК ТАКОЖ КОМП'ЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашингтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908) 789-1870;

ЮРІЙ КОРДУБА, АДВОКАТ
EMPHASIS ON REAL ESTATE, WILLS,
TRUSTS, ELDER LAW AND ALL ASPECTS
OF CIVIL LITIGATION
Ward Witty Drive, Montville, NJ 07045
Hours by appointment: (973) 335-4555

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК
КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ
✓ на роботі
✓ автомобільних
✓ в публічних місцях
✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:
• ВОДІННЯ під впливом алкоголю
• КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
• ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
• ШТРАФИ
• РОЗВОДИ
• ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ
WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ/Одеса
510 дол. + tax (round trip)
375 дол. + tax (one way)
Н.Й./Львів
648 дол. + tax (round trip)
450 дол. + tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

SCOPE TRAVEL
specializing in tours to:
UKRAINE & CENTRAL EUROPE
9 DAYS MUKACHEVO, BUDAPEST
11 DAYS KYIV, LVIV, BUDAPEST
11 DAY LVIV MUSIC FESTIVAL TOUR
15 DAYS PRAGUE, KYIV, LVIV, BUDAPEST,
VIENNA
15 DAYS KYIV, LVIV, YAREMCHE,
CHERNIVTSI, PRAGUE
12/15 Day DNIPRO RIVER CRUISES
OTHER DESTINATIONS
14 DAY BRAZIL
15 DAY LOURDES/FATIMA plus PARIS,
AURILLAC, BARCELONA AND LISBON
19 DAY TURKEY (СЛІДАМИ РОКСОЛІЯНИ)
10 DAY AMERICA THE BEAUTIFUL (CA, NV, AZ)
LOWEST 2002 AIRFARES
NYC to KYIV from \$515 via LOT Polish Airlines
NYC to LVIV from \$550 plus tax
NYC to ODESA from \$550
NYC to KYIV \$445
NYC to BUDAPEST \$395 via Czech Airlines
NYC to PRAGUE \$395 plus tax
NYC to VIENNA \$395
NYC to WARSAW \$395

SCOPE TRAVEL INC.
1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
973 378-8998 800 242-7267 FAX 973 378-7903
www.scopetravel.com info.scopetravel.com
Call for 2002 Brochure & visit
www.scopetravel.com

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

ДРУКАРНЯ
COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник
Виконуємо друкарські роботи

- ❖ книжки
- ❖ журнали
- ❖ брошури
- ❖ коверти, канцелярські друки
- ❖ візитівки
- ❖ весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

ARKA COMPANY
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Понад 30,000 читачів тижнево
дивиться на реклами!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ!
ЦЕ ПРАЦЮЄ!

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати – тільки з фірмою КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
протягом 2-7 днів до рук адресата
або до 24 год. через банк

Доставляємо до рук адресата в Україну,
країни СНД та Східної Європи
американські долари.

ПЕРЕСИЛКА ПАЧОК

**ДОСТАВА ХАРЧОВИХ
ПАЧОК з каталогу**

**ДОСТАВА ТРАКТОРІВ,
АВТОМОБІЛІВ, ПОБУТОВОЇ
ТЕХНІКИ ТА ЕЛЕКТРОНІКИ
в Україну**

На всі замовлення Ви отримаєте
поквітовання від Ваших близьких.
Телефонуйте до нас, щоб оформити
замовлення та за детальнішою інформацією.

121 Runnymede Road, Toronto,
Ontario, Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662

e-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca

KANTOR
CURRENCY EXCHANGE

Tel. (416) 767-7782

ОБМІН ВАЛЮТ
CAD ↔ USD ↔ EURO
Гарантуємо найкращий курс обміну

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ
до рук адресата або до банку по цілому світі

ПОДРОЖНІ ЧЕКИ

**Найкращі ціни
на квитки**

на всі авіалінії світу

Запрошення до Канади та США

Візи до України, Польщі та Росії

Медичне забезпечення для
відвідувачів у Канаді та
подорожуючих поза Канадою

КРУЇЗИ, ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ

ВІДПОЧИНОК
на відомих курортах

ГОТЕЛІ В УКРАЇНІ
від \$38.00US за добу
(включно з сніданком)